

ტაღიანაპინის ჰუკი

ევროპული
სიმატლა,
ბემარჯვეული
პრეზიდენტი და
დამარცხებული
საქართველო

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გამოცემა www.geworld.net №33
14 - 20 თებერვალი, 2009

საქართველო

ფასი 1 ლარი info@geworld.net
გამომცემის მითხმებათობით

მერაბიშვილის „საკუთრებაში“ შედის სამცხე-ჯავახეთის რეგიონი, რომელიც პატარა ბომბივითაა, იქ მცხოვრები სომხების ფონზე. როდესაც უჭირს მიშას, სწორედ მაშინ ამოქმედებს ამ ბომბს ჯავახეთში ვანო და მაშინ სრულიად საქართველოს მოსახლეობის მახვილი მზერაც ჯავახეთზე გადადის...

2

რაოდენ გასაოცარი უნდა იყოს, მინის მესაკუთრეთა უფლებების დაცვის ასოციაციის საპატიო წევრთა შორის, გივი თარგამაძესა და რესპუბლიკელ დავით ზურაბიშვილთან ერთად, არც მეტი, არც ნაკლები, ვანო მერაბიშვილს, ჯაბა ებანოიძესა და გიგა ბოკერიასაც ვხვდებით. ჯაბა ებანოიძე ამჟამად იუსტიციის მინისტრის მოადგილეა.

ვინ ვისი კახია სააკაშვილის გარემოსვლაში?

SOS **შურისძიება ავღანურად**

ორიოდ დღის წინათ ავსტრიის ლტოლვილთა ბანაკში ქართველები და ავღანელები ერთმანეთს დაერივნენ.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო ამ ინციდენტთან დაკავშირებით ავსტრიის ხელისუფლებისგან განმარტებას ელოდება. ამ ეტაპზე აცხადებენ, რომ შეტაკების მიზეზი გახდა ავღანელების პროტესტი იმის გამო, რომ ერთ-ერთ მამაკაცს გული აერიდა.

სინამდვილეში რატომაც დაიწყებოდა ქართულ-ავღანური შეტაკება, ძნელი მისახვედრი არ არის, რადგან, ბუნებრივია, „ავღანურ ოპერაციაში“ საქართველოს ხელისუფლების უგუნური და წინდაუხედავი თავგამოდების შემდეგ, მსოფლიოს მოდებული ავღანელები აგვიტვალნუნებდნენ. ბანაკის ხელმძღვანელობამ შეტაკება ჩაახშო, თუმცა ღამით რკინისა და ხის ხელკეტებით შეიარაღებული 80-მდე ავღანელი მძინარე ქართველებს თავს დაესხა და უმოწყალოდ სცემა. 10 ქართველი მძიმედ დაშავდა და ნითელი ჯვრის საავადმყოფოში გადაიყვანეს.

საქართველოს ჯერ ჯვარი სწერია, ევროპაში გადახვეწილმა ქართველებმა კი უკვე გამოსცადეს ავღანური შურისძიება — ქართულ-ავღანური შეტაკება ავსტრიაში დაიწყო და სად და როგორ გაგრძელდება, ღმერთმა უწყის...

10 რამაზ კლიმაშვილი: საქართველოს დაულის გეგმა ქვეყნის ტერიტორიაზე ახალი კონფედერაციული სუბიექტების გარენს ითვალისწინებს

თურქული ფირმის დაუდვრობამ ქართველი მუშა იმსხვერპლა 5

რეგაზ მიშველაძე:

მე არ მნახს და არც არასდროს მნახდა ნინო ბურჯანაძის ოპოზიციონერობის

მამ ასე, ვაგრძელებთ საუბარს თემაზე: „რით სჯობიან ოპოზიციის ლიდერები მიხეილ სააკაშვილს“. ამჯერად რუბრიკის სტუმარია თანამედროვე ქართული ლიტერატურის ცოცხალი კლასიკოსი, რუსთაველის პრემიის ლაურეატი, მწერალი რაზო მიშველაძე.

— ბატონო რეზო, ამ ბოლო დროს ოპოზიციის უმოქმედობა საზოგადოებაში ერთგვარ გულმსკერობასა და ლიდერებისადმი გარკვეულ უნდობლობას იწვევს. ხშირად ისმის რიტორიკული კითხვა: ვინ ან რა იქნება სააკაშვილის შემდეგ? თქვენი აზრით, რით სჯობია, ვთქვათ, ხელისუფლების წინააღმდეგ მებრძოლი ე.წ. რადიკალი ლიდერი, მალვა ნათელაშვილი მიხეილ სააკაშვილს?

— მალვა ნათელაშვილი მიხეილ სააკაშვილს სჯობია, უწინარესად, ეროვნული თვისებით ისინი ერთმანეთს ჰგვანან — ორივენი არიან ქარიზმატულნი, ენერგიულნი და უკომპრომისონი. განსხვავება კი ის არის, რომ ნათელაშვილი უკომპრომისობა საქართველოსთვის სასარგებლოა, რაც შეეხება სააკაშვილს, მისი უკომპრომისობაც, სიმართლე გითხრათ, ბევრ რამეში სანაღმართოა, ვთქვათ, კორუფციის წინააღმდეგ, მაგრამ, როცა უკომპრომისო ხარ მეცნიერებისა და ხელოვნების წარმომადგენლების, უნივერსიტეტისა და აკადემიის წინააღმდეგ ბრძოლაში, ეს ვერაფერი უკომპრომისობაა...

შალვა ნათელაშვილის ბრძოლა თანამედროველია არა მხოლოდ ხელისუფლების წინააღმდეგ, არამედ თავისი ხალხის ცხოვრების გაუმჯობესებისთვისაც და ეს ლიბერალისტული პარტიის არაერთმა შედეგანამა აქცია მაც დაამტკიცა...

— გასაგებია. რით სჯობია კოკო გამსახურდიას მიხეილ სააკაშვილს?

— სიმართლე გითხრათ, კოკო გამსახურდიასგან და მისი წარმოშობის კაცისგან უფრო მეტს მოველოდი. მას შთამომავლობით უნდა გაეცნოდა კონსტიტუციური გამსახურდიას სიბრძნე და ზვიადის თავგანწირულობა. მეტ-ნაკლებად, ალბათ, ორივე გადმოეცა, მაგრამ ძალიან მცირე დოზით. ასე რომ, ხანდახან ვფიქრობ, მართლა ხომ არ ისვენებს ნიჭი შთამომავლობაზე?

კოკო გამსახურდია კონფრომისტულ გზებს ეძებს, აუტიკვარი პოლიტიკის გზას ადგას. ამიტომ იგი, ალბათ, დიდხანს დარჩება პოლიტიკოსად, რომელსაც ხელს აძლევს, ითვლებოდეს პოლიტიკოსად, მაგრამ ვერ აღწევდეს დასახულ მიზანს; ისე ჩავვაბერდებოდა კოკო ხელში, რომ იგი თავისი დიდი ბაბუისა და დიდი მამის გზის ლირსულ გამგრძელებლად აღარ ჩაითვლებოდა ხალხის მიერ.

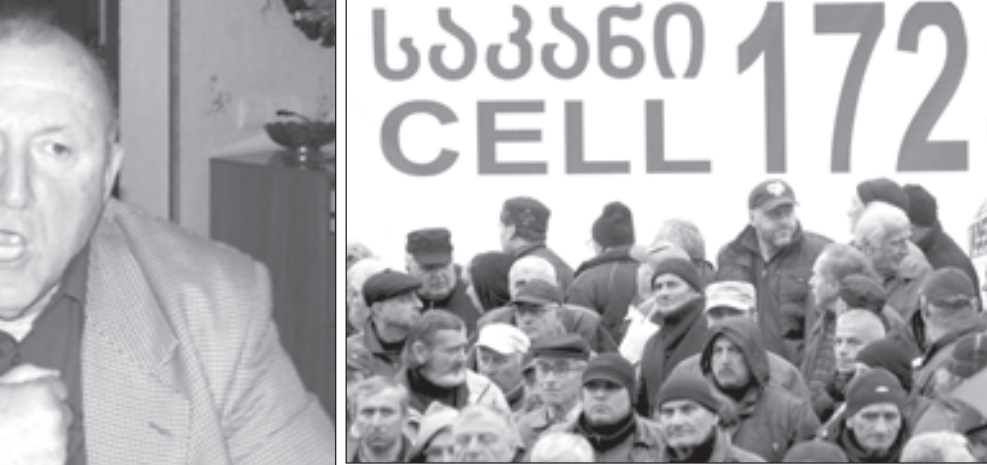
— ნინო ბურჯანაძეზე რას ვეფხვით? მას, ალბათ, ვერ „დავწამებთ“ უპრინციუპობას...

— ცდებით, რადგან სწო-

რედ უპრინციუპობა მთელი მისი მოღვაწეობის უპირველესი ნიშანი. მე მას კარგად ვიცნობ. პარლამენტშიც კარგა ხანს ერთად ვიყავით...

მასხოვს ერთი ეპიზოდი, როცა პარლამენტის დელეგაცია აზერბაიჯანში იმყოფებოდა. იქ კონფერენციაზე ერთი ჟურნალისტი წამოგდა და ბურჯანაძეს ჰკითხა: „ნინო ხანუმ, თქვენზე ამბობენ, გვარ-ტომით სომეხიაო, მართალია ეს თუ არა? ერთ-ერთ არგუმენტად იმას ასახელებენ, რომ როგორც კი ავირჩიებს პარლამენტის თავმჯდომარედ, პირველივე ვიზიტი მიიღობოდათ“. ბურჯანაძე დაიბნა, ვერაფერი თქვა; მერე მიმოიხედა და დარბაზში რომ დამინახა, განაცხადა: „მე სომეხი ვარ თუ არა, აგერ არის ჩვენი დელეგაციის წევრი, თანამედროვე ქართული ლიტერატურის კლასიკოსი, მწერალი რეზო მიშველაძე და ჰკითხეთო. მე ავდექი და ვთქვი ის, რაც მართლა ვიცი — ნინო ბურჯანაძე ჩემ თავს ვინც ვიყავი, მისი ოჯახი ჩემს მეზობლად ცხოვრობდა, კარგად ვიცნობ დედასაც, მამასაც და თქვენი ეჭვი ნინო ბურჯანაძის სომეხობის შესახებ სიმართლეს არ შეესაბამება-მეთქი. ეს ვთქვი სრულიად გულწრფელად, რადგან მის სომხურ წარმოშობაზე არაფერი ვიცი და არც ახლა ვიცი, მაგრამ ამ რამდენიმე დღის წინააღმდეგობით რომ გამოაცხადეს, ბურჯანაძე ერთ-ერთი ცნობილი სომხური ორგანიზაციის დამფუძნებელთა შორის ითვლებოდა, სიმართლე გითხრათ, ცოტა დაეჭვდი — მართლა ხომ არ აქვს სომხური ფესვები-მეთქი, თუმცა ესეც ნაკლებად მაინტერესებს. მე არ ვარ ისეთი პატარა კაცი, რომ პოლიტიკოსების ძირებში არაქართული წარმოშობა ვეძებო. ჩემთვის ის უფრო მნიშვნელოვანია, აკეთებს თუ არა ესა თუ ის პოლიტიკოსი ეროვნულ საქმეს და არის თუ არა მისთვის უპირველესი მიზანი ქართული ლირებულების, თვითმყოფადობის შენარჩუნებისთვის ბრძოლა.

ნინო ბურჯანაძე პარლამენტში ყოფნის დროს დაუცხრომელი წინააღმდეგი იყო, რომ ეროვნება ქართველი საბუთებში ჩაწერილიყო. თავგადაკლულად ვებრძობოდა, ცხოვრებით გურამ შარაძე და ელიზბარ ჯაველიძე, მაგრამ მან ერთი წუთითაც უკან არ დაიხია.

ამასთან, როცა ის ორჯერ იყო პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელი, ორივეჯერ მივედით მის კარზე მე და მამა და გავჩივალე — ბურჯანაძე — ნინო ბურჯანაძე ჩემთვისაც ვიყავით მისული — მწერალთა კავშირის საკითხზე უნდა დავლაპარაკებოდი, ამიტომ პასუხს თავი აარიდა, დაგვემალა და მოიმიზეზა — არ მცალიაო.

მერე ანა კალანდაძის დასაფლავებაზე წერილი მე თვითონ ვადავციე. ერთი გენახათ, ისე ურცხვად შემომხედა და ისე გამომართვა ეს წერილი, თითქოს ზღარბი შემეჩერებინა ხელში. თუმცა ამასაც ვინ ჩივის — არანაირი გამოსმაურება, ყურადღება არაა მის მიმართ. მისგან არ ყოფილა. ასე რომ, ნინო ბურჯანაძის ეროვნულობას მე ეჭვს ვაყენებ და როცა პოლიტიკოსი ეროვნულ საქმეს არ აკეთებს, მას უფლება არ აქვს, პოლიტიკაში ყელყელაობდეს.

მე ერთი პერიოდი ვამბობდი და ახლაც ამ აზრზე ვარ — ხომ არ არიან ეს „ოპოზიციონერები“ დანიშნული პოლიტიკოსები?! ეს კითხვა ბუნებრივად იბადება იმიტომ, რომ, როცა ჩამოდიან ხოლმე მინისტრები ლიტვიდან, ამერიკიდან ან რომელიმე სხვა სახელმწიფოდან, ჯერ ხვდებიან პრეზიდენტს და შემდეგ თითქმის იმდენივე ხნით ხვდებიან „ოპოზიციის“ მხროლვეს სომხურად — ბურჯანაძეს, ალასანასა და გაჩივალაძეს. ვსვამ კითხვას — რაშია საქმე, ოპოზიციონერობის მონობა აქვს მოპოვებული ამ სამ პიროვნებას?

რა თქმა უნდა, არა. საქმე ის არის, რომ ხელისუფლებამ ძალიან კარგად იცის, ეს სააკაშვილი — ბურჯანაძე, ალასანია და გაჩივალაძე — იმაზე კი არ ილაპარაკებს უცხოელთან, რაც ერს და ქვეყანას ანუხებს, არამედ იმაზე, რაც მათ თავიანთი კეთილდღეობისთვის სჭირდებათ. ასე რომ, კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, მე არ მნახს და არც არასდროს მწამდა ნინო ბურჯანაძის ოპოზიციონერობისა...

— ლევან გაჩივალაძის თუ განაძის?

— როცა ვამბობ, ოპოზიციის თითქმის არ არსებობს მეთქი, ვგულისხმობ იმას, რომ მათი ეიფორიული მოღვაწეობა, გულზე ხელის ბრავუნე, მიტინგებზე ომანიანი შეძახილები: „მიმა, მოვედი!“ და ა.შ. სასაცილოზე სასაცილოა. ჩვენს ტელევიზიებში უნიჭო ხალხია, თორემ ახლა სწორედ იმ მიტინგების ჩანაწერებს გავუშვებდი „პირველ არხზე“ და „რუსთავი 2“-ზე. თანაც ამ კადრებს არავითარი დამონტაჟება და კომენტარი არ სჭირდება; საკმარისია, ერთხელ უყურო, მიხვდები, რომ მართლა სასაცილოა და სატირალიც. თუნდაც იმიტომ, რომ ყოველ დღე ერთსა და იმავე სიტყვებს ამბობდნენ ხალხს და არსად, არც ერთ გამოსვლაში არაფერს ამბობდნენ ეროვნულ სატყელოდ სამ ლიდერს — ბურჯანაძეს, ალასანასა და გაჩივალაძეს. ისინი არ ლაპარაკობდნენ იმაზე, რომ დღესდღეობით საქართველოში ადამიანთა დასაქმების მხრივ კატასტროფული მდგომარეობაა. არც თავიანთ გეგმებზე საუბ-

რობდნენ, გაჩივალაძე თუ არა ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის რამე სტრატეგია. ყურადღების მიღმა რჩებოდათ ის, რომ შობადობის დონემ კატასტროფულად იკლო, რომ ყველა საბუთში ნაშლილია ეროვნება და ისობა ქართული ეროვნული ფენომენი; რომ უნივერსიტეტი, მეცნიერებათა აკადემია, ფაქტობრივად, გაუქმებულია და მეტს რას ვემდურით ჩვენ სააკაშვილს?! სააკაშვილზე უკეთესები ესენი, ეს ე.წ. მომავლები, არაფრით არ არიან.

აი, მაგალითად ავიღოთ ყველაზე გახმაურებული ფაქტი — ტალიაინის კომისიის დასკვნა. ამ დოკუმენტს დააძლენ ეს ჩვენი ე.წ. ოპოზიციონერები, თანაც სასაცილოა, რომ ყველას სხვადასხვანაირად ესმის და ყველა ამ დასკვნიდან. წუთუასეთი დაუნები ვართ ჩვენ, რომ ვერ გავიგეთ, რა წერია დოკუმენტში?! ერთნი იხახიან, ჩვენი საწინააღმდეგო არაფერი წერიაო, მეორე მხარე — ოპოზიციის — კი დაბეჯითებით გვარწმუნებს, ომის დასკვნაში სააკაშვილს დასდეს ბრალი და წუთი წუთზე ველოდებით მის დაპატიმრებასო. ჩემი აზრით, ორივე ოპოზიციის მცდარია, ორივე მოკლებულია რეალობას. ამ ე.წ. ოპოზიციის ლიდერებმა ვერაფერი მოუხერხეს სააკაშვილს, ყველა ნიუანსში დამარცხდნენ მასთან დაპირისპირებაში და ახლა გულზე სკდებიან სწორედ ამან განაპირობა ის, რომ დღესდღეობით ხალხს ისევე სააკაშვი-

ლისკენ უბრუნდება გული. იმდენი ზიზი და სიძულვილი დაგროვდა ამ გაყიდული ოპოზიციის მიმართ, ისეთი უნდობლობა და გულგატეხილობა გამოიწვია ბოლოდროინდელმა მოვლენებმა საზოგადოებაში, რომ ისევე სააკაშვილს ებლაუჭება ხალხი... „წყალნაღებულნი ხავს ეჭიდებოდოდო“, — ასეა ჩვენი საქმე.

რაც შეეხება ტალიაინის დასკვნას, იქ მართლა წერია, რომ პირველმა ქართულმა ჯარმა გაისროლა, მაგრამ მე, პირადად, სააკაშვილს ამაში არამც და არამც არ ვადაწამებულე. იცით თუ არა თქვენ, რომ ქართული ჯარი პირველი გადავიდა იერიშზე დიდგორის, კრწანისის, ასპინძის და თითქმის ყველა ომში, რაც კი ჩვენმა ისტორიამ იცის? ზოგი ომი მოვიგეთ, ზოგი — ნაკლები. აი, მაგალითად: სამარცხინოდ გაიქცა ერეკლე მეფე კრწანისის ომიდან, მაგრამ ქართველ ერს ფიქრადაც არ მოსვლია, ამის გამო გაე-სამართლებინა იგი. როგორ შეიძლება მეფე დაადანაშაულო იმაში, რომ ვთქვათ, ას ორმოცდაათი ჯარისკაცი დაიღუპა ბრძოლაში?! ეს ხომ სისულულეა?!

საკაშვილის დანაშაული და სიკვდილი ის კი არ არის, რომ ომი დაიწყო, არამედ ის, რომ დანაშაული დაუთავრდა ყველაფერი.

ეს დილემანტი — დავით კეხერაშვილი, კახა ლომია — გამოდიოდნენ და რა განცხადებებს აკეთებდნენ? — ცხინვალი, როგორც ქალაქი, აღარ არსებობს, მინასთანაა გასწორებული. ორი სახლი დანაშაულს გორში და ორი დანაშაულს ცხინვალში, ესენი კი ზემოხსენებულნი. უკვე ცხინვალს და მთლიანად სამხრეთის კავშირს დაუკარგეთ. აი, სწორედ ამან დაგვალა და მიგვიყვანა კატასტროფამდე. ასე რომ, ჩვენ სააკაშვილის სხვა ნაკლი ჩამოვთვალეთ და სხვა შეცდომებზე ვილაპარაკეთ, რაც შეეხება 2008 წლის აგვისტოში გაჩაღებულ ომს, ეს იმის კისერზე იყოს, იმ ძია სემის, რომელმაც შეაგულიანა სააკაშვილი, თორემ დარწმუნებული ვარ, მას რომ ოდნავ მაინც ამერიკის იმედი არ ჰქონოდა, თვითონ, დამოუკიდებლად რუსეთის წინააღმდეგ საომარ მოქმედებებს არ დაიწყებდა.

ამერიკამ ყველაფერზე თვალის დახურვა, ხმა არ ამოიღო, სანამ რუსულმა ტანკებმა წაღმა-უკულმა არ გადახდეს საქართველო და მერე გამოაცხადა: ეს არ უნდა დავამთლად კარგი საქციელი რუსეთმაო.

თუ ქართული ჯარი არ არსებობდა და მონინააღმდეგის ძალებისთვის თუნდაც ერთ-კვირიანი წინააღმდეგობის განევა არ შეგვეძლო, რა თქმა უნდა, ომი არ უნდა დავავენყო, მაგრამ ჩვენ ალღუმზე გვიჩვენებდნენ აურაცხელი

«კულტურული ოკუპაციის» «ოდნოკლასნიკების» სისულელეებზე

გაი, ასეთ ხელის ჩამორთმევას

„ძალი შინ არ ვარგოდა და გარე-გარე დარბოდა“. უხერხული შედარებაა, მაგრამ ასე დაემართა უკრაინის საგარეო საქმეთა სამინისტროს, რომელმაც თავისი მთავრობის დავალებით, გაავრცელა განცხადება უკრაინის მზადყოფნის შესახებ, იკისროს შუამავლობა თბილისსა და მოსკოვს შორის დიალოგის დასაწყებად.

კეთილი სურვილია, ერთი გარემოება რომ არა: ელაპარაკება კი, ანუ „ანარმობებს კი დიალოგს“ რუსეთი თავად უკრაინასთან?

თუ ყოველკვირულ „არგუმენტი ი ფაქტის“ ვენდობით, იუმენკოსა და მედვედევს შორის ისეთივე „გრძელი ურთიერთობა“ ჩამოყალიბდა, როგორც სააკაშვილსა და ოზამას შორის. იუმენკოს ძალიან უნდოდა კომინიზმში გამართულ დსთ ქვეყნების სამიტზე რუსეთის პრეზიდენტთან მოთაბირება ორმხრივ ურთიერთობათა საკითხებზე, მაგრამ „მედვედევის გრაფიკში არ აღმოჩნდა თავისუფალი დრო ცალკე შეხვედრისათვის“.

ორივე დასახელებულ შემთხვევაში ურთიერთობა ხელის ჩამორთმევით ამოიწურა, ხოლო დაპირებული 5-მილიარდიანი კრედიტი, რომელიც უკრაინას რუსეთისგან უნდა მიეღო, ისე გაქრა, როგორც ნატოში ჩვენი მიღების იმედი.

სამაგიეროდ, უკრაინა რუსეთთან „საქმის ჩანყობას“ გვპირდება.

ამაზე ნათქვამი ის ანდაზა, რომელიც ასეთ შემთხვევას მიესადაგება და რომლის გამოც, დიპლომატიური ეტიკეტის სრული დაცვით, ბოდიში მოვიხადებ.

ყველაზე საინტერესო მაინც ის არის, რომ რუსეთთან დიალოგის დაწყების სურვილი ჩვენს ხელისუფლებას არანაირი ფორმით არ გამოუხატავს.

ილუზორული პრობლემები გამოდის საერთაშორისო ურთიერთობათა ავანსცენაზე, თუნდაც ისეთი, თურქეთისა და რუსეთის გარიგების თაობაზე რომ გავრცელდა ამ დღეებში: თურქეთი ცნობს აფხაზეთის დამოუკიდებლობას, რუსეთი — ჩრდილოეთ კვიპროსს აღიარებს.

ტყუილიაო, გვიმტკიცებენ. მაგრამ ხომ შემოგვიგდეს? მიდით და იმტკრიეთ თავი!

სად დამპარ და სად ბასქდაო

ისევ მოქმედებს სიტყვათა სივრცეში ვტრიალებ. ჩვენი რეალობა ასეთი.

დაპირა დაფიქრებულ რუსეთის საელჩოს ცარიელი შენობის წინ ქართველ უკრაინისკთა ერთმა ჯგუფმა. მიზანი კეთილმოხილური — რუსი კოლეგის ანა პოლიტოვსკა-

იას მკვლელობის მესამე წლისთავზე მისი ხსოვნისადმი პატივის მიგება და, როგორც სააკაშვილსა და ოზამას შორის. იუმენკოს ძალიან უნდოდა კომინიზმში გამართულ დსთ ქვეყნების სამიტზე რუსეთის პრეზიდენტთან მოთაბირება ორმხრივ ურთიერთობათა საკითხებზე, მაგრამ „მედვედევის გრაფიკში არ აღმოჩნდა თავისუფალი დრო ცალკე შეხვედრისათვის“.

ორივე დასახელებულ შემთხვევაში ურთიერთობა ხელის ჩამორთმევით ამოიწურა, ხოლო დაპირებული 5-მილიარდიანი კრედიტი, რომელიც უკრაინას რუსეთისგან უნდა მიეღო, ისე გაქრა, როგორც ნატოში ჩვენი მიღების იმედი.

სამაგიეროდ, უკრაინა რუსეთთან „საქმის ჩანყობას“ გვპირდება. ამაზე ნათქვამი ის ანდაზა, რომელიც ასეთ შემთხვევას მიესადაგება და რომლის გამოც, დიპლომატიური ეტიკეტის სრული დაცვით, ბოდიში მოვიხადებ.

ყველაზე საინტერესო მაინც ის არის, რომ რუსეთთან დიალოგის დაწყების სურვილი ჩვენს ხელისუფლებას არანაირი ფორმით არ გამოუხატავს.

ილუზორული პრობლემები გამოდის საერთაშორისო ურთიერთობათა ავანსცენაზე, თუნდაც ისეთი, თურქეთისა და რუსეთის გარიგების თაობაზე რომ გავრცელდა ამ დღეებში: თურქეთი ცნობს აფხაზეთის დამოუკიდებლობას, რუსეთი — ჩრდილოეთ კვიპროსს აღიარებს.

ტყუილიაო, გვიმტკიცებენ. მაგრამ ხომ შემოგვიგდეს? მიდით და იმტკრიეთ თავი!

ახალგორი რიგობრც დიალოგისთვის

ცისკარიშვილის ფანდი, „თვითონ მამუკა ლლონტს აქვს გადაწყვეტილი ტელეკომპანიის დახურვა“, ისეთივე უსაფუძვლოა, როგორც ახალგორის რაიონის სეპარა-

ტივტიული ადმინისტრაციის უფროსის — ალან ჯუსოევის ისტორიული ექსპრესი უახლოეს ისტორიაში: „ხეთაგურის ძეგლის დადგმას ლენინგორის რაიონის მოსახლეობისთვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს, რადგან იქ მცხოვრები ოსები დიდი ხნის მანძილზე სამხრეთ ოსეთისგან და ოსური კულტურისგან მოწყვეტილები იყვნენ“.

კოსტა ხეთაგათის ძეგლი რა შუაშია? მოგახსენებთ: ქართულ მედიასივრცეში გავრცელებული ინფორმაციით, სეპარატისტები „ახალგორის ცენტრში ოსი მწერლის კოსტა ხეთაგათის და პუშკინის ძეგლების დადგმას გეგმავენ“.

ვზივარ და ვფიქრობ, რომელია უფრო დიდი სისულელე, რაიონის გამგებლის ზემოთ ციტირებული განცხადება თუ ის დებულება, რომლითაც აღნიშნული ფაქტი მოგვანოდეს — „ახალგორის რაიონის კულტურული ოკუპაცია“.

ექიმი პაციენტს ეუბნება: ორი ინფორმაცია მაქვს თქვენთვის: ერთი ცუდი, მეორე კარგი.

მითხარითო, იმედი გაუჩნდება ავადმყოფს. — ცუდი ისაა, რომ თქვენი დაავადების მორჩენა შეუძლებელია, სამაგიეროდ, ამ ავადმყოფობას თქვენ სახელს დაარქმევდნენ.

ვერ გეტყვი, რომელ ავადმყოფს მიაკუთვნებენ „კულტურული ოკუპაციის“ აღმოჩენის პრიორიტეტს: პატივცემულ ალან ჯუსოევს, რომელიც, როგორც ჩანს, არ იცნობს კოსტა ხეთაგათის შემოქმედებით მემკვიდრეობას, თორემ აუცილებლად გაიხსენებდა მის დამოკიდებულებას ქართველ ხალხთან და ქართულ კულტურასთან, მის შეხედულებას საქართველოს როლზე ოსური თვითმყოფადობის შენარჩუნება-განვითარების საქმეში; თუ უკრაინის, რომელმაც ეს ნოვატა შემოგვთავაზა, ან იმას, ვინც უკარნახა, თუ ჰებელსის პროპაგანდისტულ არქივში ამოქეცილი მეთოდების გახსენებით დაკმაყოფილებიან?

მაგრამ ეს ყველაფერი საქმის მხოლოდ ნახევარია. მეორე ნახევარი, ჩვენი სახელოვანი პარლამენტის ინიციატივით, რომელიც კერძო თავგამოდებაში გამოიხატა, ანუ უმრავლესობის თვალსაჩინო წევრის, ვინმე ნიკლაურის გაბითურებულ წინადადებაში — თბილისის პუშკინის სკვერიდან პუშკინის ძეგლის, როგორც კომუნისტური გადმონაშთის, აღების შესახებ.

დადგმა და აღება — დაპირისპირებულია ერთიანობის დიალექტიკური კანონის კიდევ ერთი დადასტურება.

ჯუსოევი და ნიკლაური Два сапога пара! ანუ ალხანას და ჩალხანას დიალექტიკური ერთობლიობაა.

თანაც: ახალგორში თურმე შოთა რუსთაველის ძეგლის დადგმა იგეგმება. ხოლო სულ ახლახან საგურამოში, ილია ჭავჭავაძის სახლ-მუზეუმში, აღესრულდა პუშკინის და ილია ჭავჭავაძის ლექსების რუსულ-ქართული კრებულის პრეზენტაცია გაიმართა.

ახე იყავოდა პანკისი

სისულელე შეიძლება ნამოცდეს მეგობრებთან საუბრის დროს, ახლობელთა წრეში, ექსტრემალურ ვითარებაში, ბოლოს და ბოლოს, — მიტინგზე, მიკროფონთან... ვინც გინდა იყო — პარტიკომპრობის რიგითი აქტივისტი, ლიდერი ან, თუნდაც, ყველასგან მოძულეული და გამწარებული ბოგანო.

მაგრამ თანამდებობის პირი რომ ხარ, თანაც თავდაცვის მინისტრის მოადგილე, ბატონი ნიკოლოზ ვაშაქიძე, კი უნდა დაფიქრდე, სანამ რამის თქმას დააპირებ ისეთ საპასუხისმგებლო ღონისძიებაზე, როგორც ნატოს კვირეულის ფარგლებში მოწყობილი ტელეხილია.

მაშინ არ ნამოცდებოდა, რომ „ქართული მხარე მზად არის, ავღანურ არმიას გამოცდილება გაუზიაროს“.

რომელ გამოცდილებაზეა ლაპარაკი? ავღანეთის ომის დროს რომ სრულად გამოეყენეთ და პარლამენტის წინ გამარჯვების დროსა რომ ავაფრიალეთ?

ასეთი ბაქიბუქის ბრალია, რომ ვრცელდება ხმები ჩვენი აგრესიულობის შესახებ, იმის შესახებ, რომ, როგორც რამდენიმე წლის წინათ, პანკისის ხეობაში ახლაც თითქოს ვამზადებთ ბოევიკებად წოდებულ ჩვენ მოთარეშებს „საქართველოს რევანშისტული გეგმების განსახორციელებლად“.

რუსეთის ფედერაციის შინაგან საქმეთა მინისტრის მოადგილე — არკადიმ, რომლის გვარი ძალიან ჰგავს ალპურ ყვავილს ედელვაისს და არის ედელვეი, სააკაშვილს „ინტერფაქს-უკრაინას“ განუცხადა: საქართველოში ჩასული უცხოელი ინსტრუქტორების ერთ-ერთი ამოცანა დივერსანტების მომზადებაა, რომელთაც შემდგომ ჩრდილოეთ კავკასიაში შეგზავნიან“.

ჩვენ სრული უფლება გვაქვს, „ედელვაისის“ ეს განცხადება ახირებად აღვიქვათ, მაგრამ თუ მინისტრის მოადგილე თავის სიმართლეში დარწმუნებულია, მაშინ შეიარაღებული პროვოკაცია არც ისე არარეალური ჩანს, როგორადაც შეიძლება მოგვეჩვენოს. სერიოზული პრობლემა და სერიოზულ მიდგომასაც საჭიროებს და არავითარ შემთხვევაში ისეთს, როგორც კახელი ჩინოვნიკები და კისრებული მოვალეობის შესრულებისას იჩენენ.

„ოდნოკლასნიკები“ ხელისუფლებას თამაშობენ

კახეთის საინფორმაციო ცენტრი იტყობინება, რომ აქაური ჩინოვნიკები სამუშაო საათებში ინტერნეტ-პორტალ „ოდნოკლასნიკებში“ თამაშით ერთობიან.

მაგალითად, მოქტომბერს, როცა რამდენიმე თელაველი მოკლავდა საკრებულოს თავმჯდომარესთან — ლევან ახალაურთან შეხვედრას

ცდილობდა, ეს პატივცემული გვამი, ისევე, როგორც გურჯაანის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე ზაქარია იაგანაშვილი და სხვა ჩინოვნიკები — სიღვალის გამგებლის პირველი მოადგილე ლექსო მათეშვილი, კახეთის გუბერნატორის ადმინისტრაციის მთავარი სპეციალისტი ფიქრია წერეთელი, თელავის საკრებულოს იურისტი იმედა კველიშვილი, გურჯაანის გამგეობის პრესმდივანი ნინო კოშაძე, დედოფლისწყაროს რაიონის გამგებლის მოადგილე ნუკრი შანშიაშვილი და სხვები პერსონალური კომპიუტერების ეკრანს იყვნენ მიჯაჭვულნი. მითიური ამირანის კახე-

თის თვითმმართველობაში მიღებული ვარიანტი!

ესე იგი, დადგინდა, რომ ეს ჩინოვნიკები კომპიუტერს ფლობენ. ახლა ისლავა გასარკვევი, იცინა თუ არა ამ ჯეშვებმა ინგლისური და, თუ იცინა, ხვალ დიდ ხელმძღვანელებად მოგვევლინებიან. ხომ ამბობდა კახა ლომია, რომ დღეს განათლების გვირგვინი კომპიუტერის და ინგლისურის ცოდნაა.

„ოდნოკლასნიკი — ოდნოკლასნიკები?“

ქართული პარლამენტარული საბავშვო ბავშვი სპეციალური ღონისძიება მოახყვას, რომლის დამთავრების შემდეგ უკლებლივ ყველა იქვე, გასანგრძობიანად ჯგუფი დატოვას.

ამ ჯგუფს გარეთ დარჩენილები თუ მოიმოქმედებენ ისეთ საქმეს, რის შესახებაც გაავრცელეს ინფორმაცია სააკაშვილმა „მიგნიუსმა“ და „ნიუსრუმ“ არაბულ პრესაზე, მათ შორის, ლონდონში გამომავალ არაბულენოვან გაზეთ „ამ-შაქ ალ-აუსათზე“ დაყრდნობით: საქართველოს ტერიტორიაზე დააკავებს ბირთვულ სფეროში მომუშავე ირანელი მეცნიერი არდებილი, რომელიც ქართულმა მხარემ აშშ-ს გადასცა.

გუანტანამოს პატიმრების საქართველოს ციხეებში მისაღებად მზადყოფნა რომ გამოთქვით და ამის გამო მუსლიმანმა ექსტრემისტებმა ალმაცერად რომ დაევიწყა ყურება, ეს, ეტყობა, ცნობაზე ჩვენს ხელისუფლებას და ახლა უშუალოდ ირანზე გავედით, თანაც ისეთი საჩოთირო პრობლემის კუთხით, როგორიც ამ ქვეყნის ატომური პროგრამაა.

ვრცელდება ინფორმაცია, რომ თეირანის მალექ აშოთარის უნივერსიტეტის თანამშრომელი ამირი საუდის არაბეთში გაემგზავრა და უგზო-უკვლოდ გაუჩინარდა. ირანის საგარეო საქმეთა მინისტრმა მანუჩარ მოთაქიმ გაეროს გენერალურ მდივანთან პან გი მუნთან შეხვედრისას ამირის მოტყუებაში აშშ დაადანაშაულა. აშშ სახელმწიფო დეპარტამენტის თანამშრომელმა იან კელიმ განაცხადა, რომ ამერიკულმა მხარემ მომადარის შესახებ არაფერი იცის.

გასათვალისწინებელი მაგალითია.

არაფე სანეზლია

მისა უწინდესობა ტალიავინის დასკვნა შეაფასა

საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ილია II:

გემის კაპიტანმა უნდა იხრდეს, სად არის კლდეები, რომ არ შეახეთქოს

არ ვიცი, ყოველ შემთხვევაში, გასულ ხუთშაბათს, საპატრიარქოში შედგარებულმა შეხვედრაზე უწინდესობისა და უნეტარების, საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის მიერ წარმოთქმული სიტყვა, მიუხედავად იმისა, რომ შაიდი ტალიავინი არ უხსენებია, სხვა არაფერი იყო, თუ არა ტალიავინის დასკვნის შეფასება. კითხვის ნიშნები თუ ასოციაციები სხვა და სხვა გარემოებების მიმართ, სწორედ პატრიარქის სიტყვამ გააჩინა, რაზედაც აუცილებლად ქვემოთ ვისაუბრებ, აგრეთვე, იმაზე, თუ ვინ და რატომ გააღიზიანა პატრიარქის ნათქვამმა ჭეშმარიტებამ.

მანამდე კი, სიტყვასიტყვით ვთავაზობ მკითხველს პატრიარქის ნათქვამს, რათა ჩემი „დახმარების“ გარეშე შეაფასოს იგი და, რაც მთავარია იმიტომაც, რომ არც ერთმა სამთავრობო ტელევიზიამ არ გააშუქა ეს ამბავი:

„რაც მოხდა საქართველოში, — ახლაზეთში, ცხინვალში, მეტად დამორგუწეულია ჩვენი ხალხისთვის. ეს არ უნდა მომხდარიყო და ეს შეიძლებოდა, არ მომხდარიყო. ჩვენ გველოდა იმის საშუალება, რომ ავგერიდებინათ თავი მკვლელობებისგან... გემი როცა მიდის ზღვაში, ხელმძღვანელმა, გემის კაპიტანმა უნდა იხრდეს სად არის კლდეები, რომ არ შეახეთქოს. ჩვენ გვხვდება არა მხოლოდ და თავით ვეხეთქებით ამ კედელს. იმ დროს, როცა შეიძლება ამ კედელს გვერდი აუარო, კარები იმოხერს და იქიდან გახვდება, რომ არ არსებობს არც კედელი და არც ჩიხი, გამოსავალი მუდამ არის და ჩვენ მუდამ უარყოფით მოვლენებს უკან მივდევთ; იმ დროს, როცა წინ უნდა ვიყოთ, უნდა პროგნოზირება გავაკეთოთ, რა შეიძლება მოხდეს და რა უნდა გავაკეთოთ იმისათვის, რომ არ მოხდეს ესა თუ ის მოვლენა“.

ფალთა კომენტარების „აღება“. ბაჩო ახალაია — „არ ვიცი, არ მისმენიაო“... გიგი უგულავამაც იგივე ნაილუღლულა, თუმცა სიფათზე „ენერა“, რომ ტყუობა, მაგრამ რა ექნა? ეტყობა, მისი უწინდესობის სტიქაროსნობის დროიდან, შუბლის ძარღვი თუ არა, მიკროკაპილარი მანც აქვს შერჩენილი, რაც უარყოფითი კომენტარის საშუალებას არ აძლევდა.

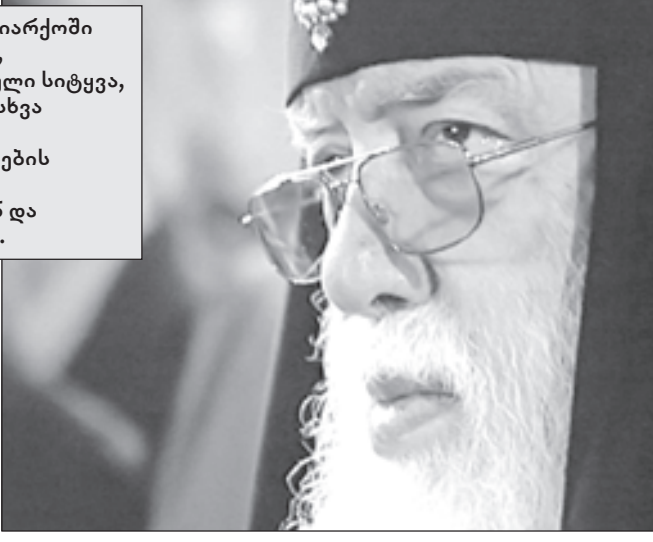
აი, ნუგზარ ნიკლაურმა, — „პატრიარქის სიტყვის ბოლო ნაწილს ვუსმინეო“ და ათას სისულელეს მიეღ-მოედო. სანაყალს ინტერნეტზე არ მიუხედავებ ხელი, რათა თავიდან ბოლომდე ეყურებინა, თუ მისმა ტელევიზიებმა ამის საშუალება არ მისცეს.

რაც შეეხება დავით დარჩი-აშვილს, როგორც მოსალოდნელი იყო, ვრცელი, დემაგოგიური კომენტარი გააკეთა, რითაც, სულ ცოტა, ყველა მართლმადიდებელ ქრისტიანს შეურაცხყო, რომელთაც თქვენი მონამორჩილიც მივეუკუთვნებთ. აღარაფერს ვამბობ საქართველოს დედაქალაქის ეკლესიური ცხოვრებით მცხოვრებ მრევლზე. თუ არა და თავად განსაჯეთ.

„შეფასებები შეუძლია ყველას თავისებური აკეთოს!“ — სიტყვასიტყვით ასე დაიწყო სოროსის ბავაზე დაბმულმა წვერებთან ვირმა. რა უნდა უპასუხო ამაზე ამ ვირთხას? ის, რომ საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი „ყველა“ არ არის? თუ ის, რომ

მისი უწინდესობის გაგებითაა ნათქვამი ერთი სიტყვა ათასი ტალიავინების დასკვნაზე მნიშვნელოვანია ყოველი ქართველისათვის და არა მხოლოდ ქართველისათვის?

ტალიავინზე გამახსენდა და ტუტუცი დარჩიავილის კომენტარმა დამარწმუნა, რომ წერილის სათაური შეიძლებოდა კითხვის ნიშნის გარეშე მიმეცა, რადგანაც თავად ყოველივე ანტიეროვნული „მამიდამ“, სოროსის ხლისტმა დარჩიავილმა დაუკავშირა პატრიარქის სიტყვა ტალიავინის კომისიის დასკვნას.

პატრიარქის „თავისებური შეფასებები“ ბოლოს იმით განაქიქა ამ ჩიტირეკიამ, რომ მისი უწინდესობა დაამუნათა: „იმას რომ ამბობს, რა არ უნდა გავგვეკეთებინა, იქვე უნდა თქვას, თუ რა უნდა გავგვეკეთებინა!“

რა უნდა უპასუხო ამ არაკაცს? ის, რომ „კარგ მთქმელს კარგი გამგონე უნდა“ აიღოს დარჩიავილმა და არა მარტო მან, არამედ მთელმა „სახლისტებმა“ და ნახოს სოროსელების ხელისუფლებაში მოსვლის შემდგომი ეპისტოლეები, სადაც სახელმწიფოს განვითარების ყველა მიმართულებით ფორმულების სახით არის თუ არა ჩამოყალიბებული, როდის და როგორ უნდა გაკეთდეს შინ თუ გარეთ, მაგრამ, სამწუხაროდ, დარჩიავილის მსგავს ხლის-ყველაფერთან ერთად, ეს

ტებს, პატრიარქის „უაზრო“ ეპისტოლეების კითხვას, სოროსის ანტიეროვნული, ანტი-მართლმადიდებლური დირექტივების უსიტყვოდ შესრულება ურჩევნიათ. და ბოლოს, ზემოთ ნახსენები ასოციაციების, გნებაზე პარალელების შესახებ. გასსოვთ, ალბათ, პატრიარქის განცხადება, რომელიც მან 26 მაისს სამების ტაძარში გააკეთა, რამაც თავიდან საზოგადოების, უფრო მეტიც, მრევლის არც თუ უმნიშვნელო ნაწილში, უარყოფითი რეაქციები გამოიწვია, რაც ორი დღის მერე აბსოლუტურად საპირისპირო შინაარსის განცხადებით გაანეიტრალა მისმა უწინდესობამ.

იმის გზავნილი იყო, რომ მისი უწინდესობა, ყოველთვის ვერ მოქმედებს საკუთარი ნების კარნახით, ანუ ოპოზიციისა თუ ხელისუფლების (ხანდახან ორივესი ერთად) აშკარა თუ ფარული ზეწოლის, გნებაზე შანტაჟის გამო, სახელმწიფო ინტერესებიდან გამომდინარე, ზოგჯერ ხალხის ფიზიკური უსაფრთხოების გამო უხდება ხოლმე არა პოპულარული ნაბიჯების გადადგმა, რაც ამ ადამიანის სიბრძნეზე და არასისუსტეზე მეტყველებს, რაც, შეიძლება, ერთი მეხედვით ჩანდეს.

ასე იყო 26-28 მაისს და ასე მოხდა ზუგდიდში, როცა ცნობილი ოდიოზი, საკუთარი ნების სანიანალმდეგოდ, წმინდა გიორგის ორდენით დააჯილდოვა და მისი უწინდესობის სიტყვა, რომელიც წინამდებარე წერილის მიზეზი გახდა, ყველაფერთან ერთად, იმ „დაჯილდოვებით“ გამოწვეული გაუგებრობის, არაჯანსაღი მითქმამოთქმის ალაგმვის წარმატებული მცდელობაც იყო.

საპარტიულო სოციალურ კაპიტანი არ უპარკაო! ამაზე მეტი რაღა უნდა თქვას და გააქითოს მისა უწინდესობა?

ის ხომ პოლიტიკური პარტიის ლიდერი კი არა, საქართველოს მწყემსმთავარია —

სულიერი მამა ყველა ქართველისა, მათ შორის, უღმერთო დარჩიავილების, ლადარების, თევზაძეებისა და სხვა ხლისტებისა, ახალი ფორმაციის, „თავისუფლების ინსტიტუტის“ გენური ინჟინრების მიერ გამოყვანილი ახალი ჯიშისა, უფრო სწორედ, უჯიშო ქართველებისა!!!

მისი უწინდესობის დაშანტაჟება, მასზე მუდმივი ზეწოლა, პრაქტიკულად შეუძლებელია, მაგრამ, როგორც ჩანს, სიმართლესთან ძალიან ახლოს არის პრესასა თუ პრივატულ საუბრებში რეზო ამაშუკელის მიერ არაერთგზის გაცხადებული აზრი, რომ საქართველოს პატრიარქი იზოლაციაში ჰყავთ ან ცდილობენ, რომ ჰყავდეთ!..

ისიც ხომ ადამიანია და მისგან ყველა შევლას რომ მოითხოვს, იქნებ, მასაც უჭირს და თავადაც სჭირდება შევლა ან ელემენტარული თანაგრძნობა მაინც, რათა ნაჩქარავი დასკვნები არ გამოვიტანოთ ხოლმე მისი ამა თუ იმ, ერთი შეხედვით, გაუგებარი, აუხსენელი ქმედებებიდან.

ეს რომ ასეა და არა სხვაგვარად, ამის დასტური მისი ის უკანასკნელი სიტყვაც არის, რომელმაც ჩვენს გულში ყველაფერს თავისი ადგილი მიუჩინა და პირიქით, ყველაფერი თავდაყირა დააყვანა სოროსის გრანტებით გამაძლარ, ქრისტეს ფენისმკვეთელთათვის!

დავით მხეიძე

მთაწმინდის პანთეონი ჭაბუა ამირაჯიბის გამო დასუქის?

ახლანას მთაწმინდაზე აბრძანდა კიდევ ერთი დიდი მწერალი ოთარ ჭილაძე. ღმერთმა აცხონოს!.. ბატონი ოთარის გვამი ჯერ გაცივებული არ იყო, რომ „სხმა გავარდა“ — ამ დაკრძალვით მთაწმინდის პანთეონი დაიკეტაო, რადგანაც იქ თურმე მეტი ადგილი აღარ ყოფილა!..

ამ ცნობამ საზოგადოებაში მრავალი კითხვის ნიშანი გააჩინა, რაზედაც პასუხის გაცემას ქვემოთ შევეცდები. მიუხედავად იმისა, რომ გარკვეულ უხერხულ მომენტებს ვერ ავცდებო... მოდი გულზე ხელი დავიდოთ, მივიხედ-მოვიხედოთ და ვთქვათ — ვინ არის ჩვენ ირველივე ცოცხალთა შორის, როგორც იტყვიან, „სამთან-მინდუე კაცი?“ არ მგონია, „ბრძენთა ხმოვა“ დაგვჭირდეს ამ კითხვაზე პასუხის გაცემად. ასეთი, უპირველეს ყოვლისა, დიდი ჭაბუა ამირაჯიბი ბრძანდება.

ზემოთ ნახსენებ უხერხულ-ლობაში სწორედ იმას ვგულისხმობდი, რომ ცოცხალი კაცის სიკვდილზე მიწვეს საუბარი, მაგრამ ნუგეშად იმას ვიტყვებ, რომ ბატონი ჭაბუა არ დამძრახავს ამისთვის. „ბოროტი“ ადამიანები და ბევრთვით ამბობენ, რომ ხელისუფლებაც ემზადება ჭაბუა ამირაჯიბის მიქცევისათვის“ და ამიტომაც დროულად „დაკეტა“ მთაწმინდის ძველთმესაღაგი. როგორც სისხლისმსმელი სევეები, ისე მოუთმენლად ელოდებიან მიხრწნილბაში გადამდგარი ბებური ლომის აღსასრულს, ამ ლოდინში კი ერთი ვირემ-მაკობაც მოიფიქრეს — მთა-

მინდის პანთეონი დახურეს, რათა იქ ჭაბუა არ დაკრძალონ.

ილიას, აკაკის, ვაჟას, ტატოს და სხვა, მხოლოდ სახელით მოსახსენიებელ მამულიშვილთა გვერდით ერთ მშვენიერ დღეს ქართველობამ ჭაბუაც რომ არ ააბრძანოს „თავისუფლების ინსტიტუტის“ მანქურთები პანთეონის „დახურვას“ ესწრაფვიან, მაგრამ სულ ტყუილია მათი ეშმაკეული ზრახვანი, რადგანაც, ღვთის მადლით, ჭაბუა ამირაჯიბის მიქცევა ჯერ არ მოხდება. მჯერა, რომ უზენაესი, საქართველოს აყვავებულს თუ ვერა, აღმშენებლობის გზაზე შემდგარს მაინც მოეხსნება ცოცხალი კლასიკოსი და საკუთარი თვალით იხილავს „ნაცების“ წამყვანს პოლიტიკურ მოუსაველეთ!

ბატონო ჭაბუა! ვერ შეგ-

კადრებთ ისეთ სულელურ ფრაზას — კიდევ ასი წელი იცოცხლე! მაგრამ საქართველოს შინაური მტრების სურვილის სანიანალმდეგოდ, „ცოტა“ ხანს კიდევ უნდა იყოთ. როგორც თავად ბრძანებთ — თქვენი სიცოცხლის დარჩენილი, ერთი ფიორა ნაწილი ისე სჭირდება ჩვენს სამშობლოს, „ვით დაჭრილ ირმების გუნდს წყარო ანკარა!“ და როცა თქვენი ამასოფლიდან გასვლის უამი, თქვენივე თქმით, მიქცევის უამი დაპყრავს, თქვენც მხოლოდ სახელით მოგისხენიებენ ნიგნეირი თუ უბირი ქართველნი!!!

დავით მხეიძე

სიღნაღში მხოლოდ ხანტარია ჩესტაპრიკი, სხვა ქუჩები რომ გაიაროთ, სულ სხვა ბარბოზი აღმოჩნდება რაინა? — ვირის ყურები! მათი არაფერი!

არასამთავრობო ორგანიზაცია „ადამიანის უფლებათა ცენტრი“ სიღნაღის მუნიციპალიტეტის გამგებელს — ნოდარ კოჭლამაზაშვილს სიღნაღის საკრებულოში უჩივის. ორგანიზაციამ სიღნაღის მუნიციპალიტეტის გამგებებიდან 2009 წლის 29 ივლისს გამგეობაში დაცული სიღნაღის რეაბილიტაციასთან დაკავშირებული საჯარო ინფორმაცია გამოითხოვა, რაზეც პასუხი დღემდე არ მიუღიათ.

40 ლარს რომ აძლევ და მე — იმის მეოთხედს, ნამუსი არ არი? ნეტავ, სამუშაო იყოს და მაგ ათ ლარზეც სიამოვნებით ვიმუშავებ. ხელფასი ჩვენ კი გადაგვიხადეს, მაგრამ არიან ისეთებიც, ვისაც დღემდე არ მიუღია კუთვნილი გასამრჯელო. შავი სამუშაოს შესრულებას არ ვთავაზობ, მაგრამ სამუშაოები შეჩერდა. ეს ერთი უბანი — ცენტრია რესტავრირებული, ცოტა იქით, სხვა ქუჩებში რომ გაიაროთ, სულ

სიღნაღის რეაბილიტაცია ტურიზმის განვითარების მხრივ ხელისუფლებამ ერთ-ერთ ნაშრომად პროექტად გამოაცხადა. ტურისტებისთვის სასიამოვნო გარემო იქ შეიძლება მართლა შეიქმნას, მაგრამ ადგილობრივ მოსახლეობას პრობლემები არ მოჰკლებია. როგორც „საქართველო“ და მსოფლიოსთვის“ გახდა ცნობილი, სიღნაღის რეაბილიტაციაზე მომუშავე ადგილობრივი მოსახლეობის ნაწილს კუთვნილი ხელფასი დღემდე არ მიუღია. საჯარო ინფორმაციის გამოთხოვნი ბევრს ვერაფერს რომ ვერ მივალწვდით, ეს დასაწყისში აღნიშნული ფაქტიდან ჩანს, ამიტომ გადავწყვიტეთ, ადგილზე გავცნობოთ ვითარებას.

სამუშაო გამოგვიჩნდებოდა, ვინ გაეცემა? ჩვენი ოცნებაც ეგ არის. მაგრამ რა გამოდის? რაღაც ტენდერია თუ ოსრობა, მაგისი არაფერი გამეგება, მაგრამ მანდ ვილაცხები იმარ-

სიღნაღის მიერ „გადატანილი“ მუშაი საბარათის იტოსონი

შემოსავლის წყარო. პურის ფულად ძლივს მყოფის, სხვა რა უნდა გავაკეთო ამით. აქვე გავარკვეთ ერთ-ერთი სიღნაღის მისამართი, ვინც კუთვნილი ფულის მიღებას დღემდე ელოდება და ჭავჭავაძის ქუჩისკენ გავემართეთ. სასტუმრო „სიღნაღიდან“ დაახლოებით 50 მეტრი გავიარეთ და უკვე იმ სიღნაღში აღმოვჩნდით, რომელსაც რესტავრაცია არ შეხებია. გალავანთან მიმოყრილი ცარიელი ბოთლების სიმრავლეში ხელისუფლებას ნამდვილად ვერ დავადანაშაულებთ, ეს ქართული კულტურის შედეგია აშკარად. ბატონი თემურ ფარანაზოვი, ჩვენდა საბედნიეროდ, სახლში დაგვხვდა. როდესაც „საქართველო და მსოფლიოს“ სტუმრობის მიზეზი შეიტყო, გაუკვირდა. „აქამდე არავინ დაინტერესებულა ჩვენი ბედით და თქვენ ვინა ხართ?“ — იკითხა; გაზეთ „საქართველო და მსოფლიოდან“ — თქო, რომ ვუთხაროთ, „ვააა, გამიგია ეგ გაზეთი, ის არ არის, ნითელი სათაური რომა აქვს?“ ავუხსენით, რომ მასთან მის პრობ-

დამთავალიერებელთა სიმრავლე სიღნაღის შესასვლელშივე იგრძნობა. ხელისუფლების მიერ მრავალჯერ „გაპიარებული“ სიღნაღის რეაბილიტაციის პროგრამის მიუხედავად, ამ ქალაქის ულამაზესი გალავნის შესასვლელთან არსებული ფეხმძიმეები, კეთილმოწყობილი სასტუმროებიდან ზუსტად ერთი მეტრის მოშორებით გასული საუკუნის საკმაოდ შელახული, სანახევროდ დანგრეული ორსართულიანი ნასახლარი შევნიშნეთ, რომელიც „საქართველო და მსოფლიოს“ ფოტობიტიტივიც მოხვდა. კარიბჭისთან პირველივე ადგილობრივი მცხოვრებისგან შევიტყუეთ, რომ ჩვენთვის საინტერესო ხალხს სიღნაღის ცენტრში, ბაზარში ვნახავდით და ჩვენც იქით გავუყუევით ქვაფენილით მოპირკეთებულ ვიწრო ქუჩას. ბაზართან თავმოყრილი სიღნაღელებთან საუბარი არ გავგვირგებია, რადგან პრობლემებისგან შენუხებულეგმა, შეიძლება ითქვას, გული მოიხეს; ფოტოკამერისგან კი, ქიზიყური მოკრძალებისა თუ ხელისუფლების რიდით, თავი შორს დაიჭირეს.

ჯვებენ თურმე და თავიანთი ხალხი მოწყავთ სამუშაოდ და ჩვენ რაღა? — ვირის ყურები! მეტი არაფერი! გურამ სანინაშვილი (45 წლის): — ამდენი ხალხი სიღნაღს არ ახსოვს. ყოველდღე ჩამოდიან და ჩამოდიან, შაბათ-კვირას — განსაკუთრებით. ამაზე ნათქვამი, გარეთ მტერს უბრძავებს თვალს და შიგნით მოყვარესო. ეს ყველაფერი მხოლოდ გარედან არის გალამაზებული. აბა, შენობაში შედი, შიგნით შეიხედეთ! აქაურების უმრავლესობა სარემონტო სამუშაოებზე მუშაობდა. ამ სამუშაოებს სხვადასხვა კომპანია ასრულებდა. მათ თავიანთი მუშებიც ჰყავდათ, რომლებსაც უფრო მეტს უხდიდნენ, ვიდრე ჩვენ.

ბაზრის პარკი სიღნაღში

ანზორ გელაშვილი (32 წლის): — ისე გამოდის, თითქოს მადლობა უნდა ვუთხროთ სააკაშვილს, თითქოს აღორძინდა, გალამაზდა ქიზიყის ეს უძველესი ქალაქი, მაგრამ ჩემთვის და ჩემნაირებისთვის არანაირი სიკეთე არ მოუტანია. რომ გაიძახის, ამდენი და ამდენი სამუშაო ადგილი შევქმენითო, აბა, სად არის? მაგათ მარტო ლაპარაკი იციან, თან საქმე? სად არის გაკეთებული საქმე? მე და ჩემი მეგობრები, როგორც აქამდე ვიდექით, ახლაც ისე ვდგავართ „ბორჯახზე“. ნეტავ,

თუ ისინი დღიურად 40 ლარს იღებდნენ და საკვებიც უფასო ჰქონდათ, ჩვენ, სიღნაღელებს, მათხოვრულ ჯამაგირს — დღეში მარტო 10 ლარს გვაძლევდნენ; თანაც, არც გვაჭმევდნენ და გვეუბნებოდნენ, „ჭამაში ვერაფერი გჯობიათ და მუშაობით კიდევ არაფერს აკეთებთ“. ნამდვილი უსამართლობა იყო. ათი ლარი ყოველდღიურად ჩვენთვის, ასე თუ ისე, საკმარისია, მაგრამ ვილაცას

სხვა გარემოში აღმოჩნდებით. თუმცა ცენტრშიც კიდევ ბევრი რამ დარჩა გასაკეთებელი. აი, ამ ადგილს „ბებრების პარკს“ ვეძახით, უკვე მერამდინე წელია, ასე გადათხრილი და მიტოვებულია. დაინყეს მუშაობა და მერე შეჩერდნენ. ვილაცამ შეისყიდაო, ამბობენ.

სხვა გარემოში აღმოჩნდებით. თუმცა ცენტრშიც კიდევ ბევრი რამ დარჩა გასაკეთებელი. აი, ამ ადგილს „ბებრების პარკს“ ვეძახით, უკვე მერამდინე წელია, ასე გადათხრილი და მიტოვებულია. დაინყეს მუშაობა და მერე შეჩერდნენ. ვილაცამ შეისყიდაო, ამბობენ.

აქვს, თვითონ რომ გახსნას რაღაც. ამ სასტუმროებისა და რესტორნების მეპატრონეებს კი თითო-ოროლა ადგილობრივი ჰყავთ დასაქმებული, რადგან თავიანთი ხალხი ჰყავთ ჩამოყვანილი. ნათელა მისაბლიშვილი: (64 წლის): — ვინც ამ ქუჩაზე ცხოვრობდა, იმათი სახლები შეაკეთეს, დანარჩენს ჯერ კიდევ არ გვეყავს პატრონი. სახლში წვიმა ჩამოვიდა, გამგეობა მპირდება, რომ შეაკეთებთო. მარტო მე და ჩემი ქალიშვილი ვცხოვრობთ. არც ერთი არ ვმუშაობთ. აქ ჩურჩხელებს, მზესუმიზირას და რაღაც წვრილმანებს ვყიდი, ეს არის ჩემი

— კომპანია „თბილისის“. სამსუხროდ, ხელმეკრულეა არ გაგვიფორმებია, არც არავის უთქვამს ამის შესახებ. სიტყვიერი შეთანხმება გვქონდა. აქ ყველა ასე მუშაობდა. — დაახლოებით რამდენი კაცის დავალიანება აქვს კომპანიას და რა თანხას შეადგენს ეს დავალიანება? — ცამეტი კაცი ვართ ამ სიტუაციაში. სულ 6000 ლარამდე გვაქვს ასაღები. რამდენჯერმე მივაკითხეთ გამგეობას, დაგვიპირდნენ, დაგვხმარებოთ; გამგებელმა გვითხრა, რომ გუბერნატორიც კი ჩააყენა საქმის კურსში, მაგრამ ჯერ არაფერი შეეცვლილა. — თქვენ და კომპანიას შორის ვინ იყო შუამავალი? — შუამავალი „პარაბი“ იყო და მასაც ვეღარ ვუკავშირდებო. ილო ჰქვია, გვარი კი არ ვიცით. ბატონ თემურს ჯერაც აქვს იმედი, რომ კუთვნილ თანხას მიიღებენ. ამ მოსაზრებას არ იზიარებს შანილ სანინაშვილი: — ეს ფული უკვე შექმნილი აქვთ. ხელს ერთმანეთს იმეგრენ. მე პირადად 738 ლარი მაქვს ასაღები. რაც ავიღეთ, ისიც ნანილ-ნანილ მოგვცეს. ერთი შილდელი „პარაბი“ იყო, ჯვმალი ერქვა. მეორე კი — ყვარლის რაიონიდან, ილო. მათი უფროსი თბილისიდან ვინმე გიორგი ზაქარაძე იყო. ისიც უნდა ვთქვა, „პარაბს“ ფული რომ მოჰქონდა, ზოგს აძლევდა, ჩვენ კი გვეუბნებოდა, ფული არ არისო. ერთხელ, როგორც თვითონ მითხრა, 600 ლარი თავისი ჯიბიდან მომცა (იქნებ, კომპანიამ მისცა და ჩვენ აღარ გადაგვიხდა?!). სწორედ ამიტომ ვთხოვეთ გამგეობას, იმის გარეგნული მანიერა დაგვხმარებოდა, ვის მოეთხოვება პასუხი. — არ გიცდიათ, სასამართლოსთვის მიგემართათ და სამართლებრივი გზით მიგელოთ ეს თანხა? — სასამართლოში რომ ვიჩივლოთ, უფრო მეტი დაგვეხარჯება და რა აზრი აქვს. „პარაბს“ ილოსთან დაკავშირებას „საქართველო და მსოფლიოდან“ შეეცადა, მაგრამ მისი მობილური ტელეფონი ამჯერადაც მომსახურების ზონიდან გასული აღმოჩნდა. ნანა ლადაკიშვილი

პრეზიდენტო, თქვენ დედა გყავთ? აი, ჩემს შვილს კი «აუროტიქლეს»...

უთქვამთ, „სიბერემდე სიქაჩლო“... მართლაც, რას არ მოესწრება კაცი, განსაკუთრებით, „ახალ, დემოკრატიულ“ (?) საქართველოში. ყველაფერს წარმოვიდგენდი, მაგრამ იმას ნამდვილად არა, რომ ნახევარ საუკუნეს გადავაბიჯებდი თუ არა, სიბერისკენ მიმავალ გზაზე შემხვედებოდა ჭიპგადმოგებული ახალგაზრდა ქალი და საქართველოს სახელით მეტყობდა, „თქვენ ის არ ხართ, ვინც ამდენს ხანს გეგონათ“ (?). მკითხველო, არ დაიბნე, მართლაც ვამბობ. მეორე თვეა, ვარკვევ — თუ მაყვალა ბერიანიძე არ ვარ, აბა, ვინ ვარ?.. ბენიანიძე ხარო (?). პირადობის მოწმობა მაქვს №01009008844 №ბ.0144936.

დავყურებ... ჩემი სურათია, თითქოს ბერიანიძე წერია, მაგრამ მეუბნებიან, შენ არ ხარ (?); დაბეჭდილი კარგად არ არის (?); რ (ცოტა გაურკვეველად) არის და ჩვენს კომპიუტერში ბენიანიძე ხარო (?). კი, მაგრამ, მე რა შუაში ვარ, თქვენს კომპიუტერს თუ „პირველად ჩანანერს“ ცოტა აურევია-მეთქი.

ინიყნეს. ჩვენ „დემოკრატიული ქვეყანა“ ვართ, ამას როგორ გვკადრებთ. გაეცეცხლი... — ეს სურათი ჩემია? — ვიკითხე... ამათვალისწინებ და ჩამათვალისწინებ... — დიახ, თქვენია. — ბერიანიძე წერია? — თითქოს (!). ჩვენ შეგვიძლია (?), ბერიანიძეც დავწეროთ და ბენიანიძეც (?), მაგრამ კომპიუტერში ბენიანიძე გვიჩვენებს და ვერ შევასწორებთ (?).

ლმერთო, დიდებულო! მოქალაქის პირადობის მოწმობა მაქვს, გაცემული თბილისში, ვაკის რაიონის მს სამმართველოს პირველ განყოფილებაში 1997 წლის 17 ივნისს, მოქმედების ვადა 2017 წლამდეა, მაგრამ აქ რომ მეგონა და ვარ (!) ბერიანიძე, იმ შეჩვენებულ კომპიუტერში ბენიანიძე ვყოფილვარ.

ეს ყველაფერი ქართველმა ხალხმა „გადაყლაპა“ და მეორე როგორ. ჯერ ეროვნების გრაფა გააქრეს პასპორტიდან, მერე — მამის სახელი. მერე ჩანერის ინსტიტუტი გაუქმდა და რეგისტრაცია შემოიღეს. ეს მიხელო სააკაშვილის წინადადება იყო, ეს ყველაფერი გადავყლაპეთ, ახლა კი... საჯარო რეესტრში ყოფნისას იმდენი „უმისამართო“ ვნახე, დავიბენე, განცხადებებში ვერ წერდნენ, სად ცხოვრობდნენ (?).

ნეტა ასერიგად მომრავლებული ჩინებები თუ არიან სადმე რეგისტრირებული, თუ ისინიც ასე „უმისამართოდ დაეხეტებიან ქართულ „სამოთხეში“, — გამკრა კითხვამ... მე გვარი წამართვეს! ამათ სამოთხეს საჩუქრად აძლევინ... ისევ საჯარო რეესტრში ვარ, აბაშიძის ქუჩაზე, ვანვდი დოკუმენტებს... ათასწარიან(!). ყველაზე ბერიანიძეა. არ გვაინტერესებს (?), თქვენ ბენიანიძე ხართო.

„გადამამისამართეს“... ახალგაზრდი „აირობინი“ (?), მტკიცებულებები მოიტანეთ, რომ ბერიანიძე ხართო (?). წამოდით, ერთად წავიდეთ სულ სირბილი-სირბილით, მე ახალგაზრდი დავიბადე, ჩემი დოკუმენტებს პირი იქაურ

არქივშია, მაგრამ ახალგაზრდი მტრის მიერ ოკუპირებული-მეთქი... რო... დავგავინცდაო“ (?). ცენტრალურ არქივში გამაგზავნეს. ვაკის რაიონიდან დიდუბისკენ, წერეთლის გამზირისკენ ავიღე გეზი. მგონი, სამი ტრანსპორტი გამოვიცვალე. „სწრაფი“ მომსახურების თანხა რომ არ მქონდა, ორლარიან ქვითარს და 50-თეთრიან საბანკო მომსახურებას დავჯერდი და დაველოდე 6 ოქტომბერს, როცა ნანატრი დოკუმენტი უნდა მიმეღო.

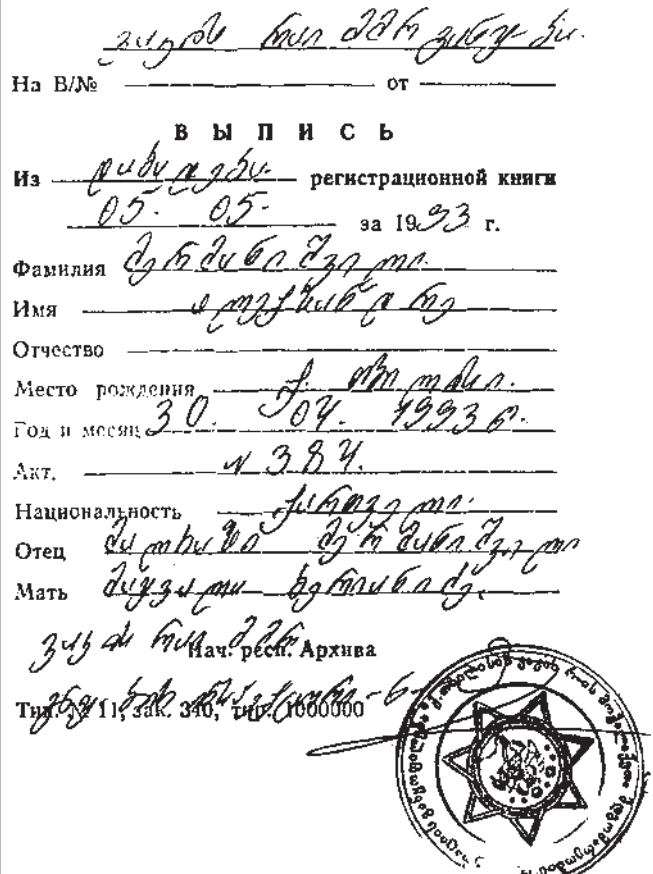
ლოდინმა არ გაამართლა. ავიღე ცნობა, რომ ჩემი დაბადების წლის მონაცემების ლენინგორის მასალა არქივში არ ინახება. ახლა ამ ცნობით მივადექი ისევ აბაშიძის ქუჩას და კილომეტრიან რიგში პატიოსნად მოვიჩინე ჩემი ადგილი. სული მეხუთებოდა. გარეთ გამოვედი, მიდამო მივათვალიერე-მოვათვალიერე. „ეროვნული ფორუმის“ დროშები ფრიალებდა რეესტრის თავზე. ხომ არ მომეჩვენა-მეთქი... არა, მართლაც ასე იყო და ვიფიქრე, იქნებ, კარგის ნიშანია, უეროვნებო, უმამის-სახელო რეესტრის რეგისტრაციის „არქივში“ შეკრებილადამიანებს რომ „თავს დასტორიალებს და დაფრიალებს“ „ეროვნული ფორუმის“ დროშები-მეთქი.

ნაცნობს გავუზიარე ჩემი ნაფიქრი. სიცილით მოკვდა. „ჭკვიანად იყავი, მაგ დროშების ფონზე არ გადაადგილონ სურათები, სამსახურიდან არ გადათავისუფლონ შენ და შენი მეუღლე ან არ დაგიჭირონ „ეროვნული ფორუმის“ კარგად ხსენების გამოო“.

დავამშვიდე. ჩემი მეუღლე, სპორტის დამსახურებული ოსტატი, „ვარდების რეკლამის“ შემდეგ 23-ე (!) დღეს გაათავისუფლეს. ბრძანებში მიზეზი არ წერია და დღემდე უშუშევიარია.

დამოუკიდებელ საქართველოში ჩემთვის სამსახური (მით უფრო — სახელმწიფო) ვერავინ გაიმეტა. საიდან გავათავისუფლებენ? თუ დამიჭერენ, იმას მაინც დავადგენ, ბერიანიძე დაიჭირეს თუ ბენიანიძე. ლოდინი დიდხანს არ დამჭირდება. ერთმა მშვენიერმა გოგონამ, თუ არ ვცდები, სოფო ძაგანიამ და ახალგაზრდა ვაჟმა (მას ზურბიკო ერქვა), სიმშვიდე დამიბრუნეს. ცდილობდნენ საქმეში ღრმად გარკვევას, ყველა დოკუმენტის გულდასმით განალიზებას.

ამ ორმა ახალგაზრდამ ძვე-

ლი წყენა დამავინცა. სანამ ყველაფერი გაირკვეოდა, გულდასმით ვადევნებდი თვალს მათ მუშაობას. არავითარი აჩქარება, ტონის აწევა. განსაკუთრებით ხანდაზმულებს „ეფერებოდნენ“, უხსნიდნენ, ეხმარებოდნენ დოკუმენტების შევსებაში, აკვლიანებდნენ. ბრმა უნდა იყო, სიკეთე რომ არ დაინახო. სამოქალაქო რეესტრი ერთი დიდი ორგანიზაცია და ბევრი რამ გაკეთდა, მაგრამ თაფლში ერთი ნვეთი შხამიც საკმარისია, რომ მთელი კასრი გაფუჭდეს. ადამიანებს ყურადღება სჭირდებათ. ამ სამსახურს კი გულთბილი, პროფესიონალი და მოწესრიგებული თანამშრომლები. ისინი ქმნიან მის ავტორიტეტს. მე ერთიც ვნახე და მეორეც, კარგიც და ცუდიც.

როგორ „აუროტიქლეს“ ჩემს შვილს დედა...

უარესი მელოდა წინ. სუბიექტური თუ ობიექტური მიზეზების გამო ჩემი შვილის დაბადების მოწმობა დაიკარგა სასწავლებელში. აღდგენა გადაწყვიტე. მითხრეს, დაბადების მოწმობები დაბეჭდილი არ არის და ამონაწერს მოგცემთ. დავუტოვე დაბადების მოწმობის ასლი, სადაც კიდევ ერთხელ დადასტურებულია

ანიძე. მე ვარ დედა და შვიწერია ბერიანიძე. ჩაასწორეთ, გთხოვთ... 10 საათიდან 3 საათამდე ველოდე... რამდენიმე სტაჟირორი, შტატიანი თუ უშტატო თანამშრომელი „გამესაუბრა“.

3 საათზე კი ნათია ბერაძემ (იქნებ ბერიძემ) მომიგდო (ამ სიტყვის სრული მნიშვნელობით) მამჩის ბიუროს ამონაწერი, დაბადების მოწმობის ასლი (იქ დედა ბერიანიძეა!) და თან მოაყოლა დაბადების ახალი მოწმობა, სადაც ბავშვის დედა ბენიანიძეა (?).

— რა ვქნა ახლა მე? — ვიკითხე... — რაც გინდათ, ქენით. არც ვაშაქა ჩემი უფროსი და არც პრეზიდენტი, ჩვენ ასე ჩვენურეთ „პირველადი აქტით“ (?).

— აბა, ეს ამონაწერი რა არის? — არ მაინტერესებს, წადი და გაიკვ, ვინ არის ბავშვის დედა (?). პრეზიდენტი, დედა ხომ გყავთ? ერთ დღეს რომ „აგორთქლონ“, რას იზამთ? გესაუბრებოდა, ალასანიას ნაცვლად ალასარია რომ ჩავგინებო და უხეშად გითხრან, რ და 6 კარგად არ ჩანდა და კომპიუტერში ასე და ასე შევიტანეთო?

ქალბატონმა გიულიმაც კი იცის, რომ მე ბენიანიძე ვარ. მშვენიერი დედა და დედა ჰყავს გიორგი ვაშაძეს, მართლაც კარგ ხელმძღვანელს, მაგრამ მისმა დედამ და დეიდასაც იცინა, რომ მე არა ვარ ბენიანიძე.

რა ვქნა? ნათია ბერაძეს (თუ ბერიძეს) და ბუდაპეშტის ქ. №2-ის მესვეურებს არ შურთ ამის გავება. ბუშმა ვერ „გააბუშა“ საქართველო, მიუხედავად დიდ მცდელობისა. ბუში ქართულად „ნაბიჭვარს“ ნიშნავს. რა გინდათ ახლა, თქვენ, სუყველას? მე-9 შვილი ვარ. მამა ბერიანიძე იყო, შვილებიც... მ შვილი ბერიანიძეა და მე „ნაბუშარი“ — ბენიანიძე? სკოლაში — ბერიანიძე, შრომაში — ბერიანიძე, პასპორტში — ბერიანიძე, პირადობის მოწმობაში — ბერიანიძე, უმაღლესი სასწავლებლის 4 დიპლომში — ბერიანიძე, ყველა დოკუმენტში — ბერიანიძე, ნიგნების ავტორი

— ბერიანიძე, სტატიების ავტორი — ბერიანიძე, ქორწინების მოწმობა, დაბადების მოწმობა (ბავშვის) ბერიანიძე და... მითხარით, ვინ არის ის ერთი იდიოტი, ვინც ასოების წერა ჩემს გვარზე ისწავლა? ვინც ჩემს შვილს დედა „აუროტიქლა“?

ვიღაც იტყვის, ამ „ერთ ასოზე“ რა ამბავი ატეხაო... ერთი „ასოა“, რაც არის... ბავშვობისდროინდელი ამბავი მახსენდება. არაჩვეულებრივი მასწავლებელი მყავდა, ნინო ხომერიკი. ქიმიას გვასწავლიდა. ერთხელ წარჩინებულ ბავშვებს თანაკლასელები მოგვამარა — თუ მაგათ ცოტას მაინც არ ასწავლით, თქვენი ფრიადოსნობა არაფერიაო. მე იზო შემხვედა. ოსი იყო, ძალიან ლამაზი. ბევრი ბიჭი ეტრფოდა. მას კი ქიმიას არ მოსწონდა და, საერთოდ, სწავლა ეზარებოდა. დავინყე მისი „განათლება“ — ერთ გაკვეთილს მაინც ვასწავლი-მეთქი... ნატრიუმისა და წყლის მოქმედება და ა.შ.

მართლა კარგად ისწავლა. მთელი კლასის წინაშე თავი გამოიჩინა, მაგრამ, შოი, საოცრება, ნინო ხომერიკი განრისხდა და ნიგნი თავზე დაადო... იქნებ, აქედან მაინც ჩავივიდე თავში, ფიქრები სადაც რომ გავირბინო...

ვერაფერს მივხვდი... ყველა ფორმულა სწორი იყო, მაგრამ ბიჭების ხარხარმა ყველაფერი გადაფარა. ნატრიუმისა და წყლის „ამბეში“ იზომ რატომღაც ასო „წ“ ააორთქლა და მთელი დაფა სახსე იყო ნატრიუმისა და... (?) მოქმედებით...

ერთი ასო... „აორთქლდა“ და... ვითომც არაფერი, ისეთი რამ გამოვიდა. ერთი ასოა „შეცდომით“ — გული და გალი. თხა და ფხა... ჰა და რა... ერთი ასოა „აორთქლებული“ წყლის „საქმეში“... ერთი ასოა „აორთქლებული“, ვთქვით, პრეზიდენტის „საქმეში“... რჩება რეზიდენტი...

ერთი ასოა „შეცდომით“ ჩემს გვარში და არავინ იცის, ვინ არის ბენიანიძე, რომელმაც ჩემი ვაჟი „დაბადა“ (?). ერთი ასო! ღმერთო, შენ მიშველე, რომ ჩემს სამშობლოში „ნაბუშარი“ არ დავერჩე... და არა მხოლოდ მე. მაყვალა ბერიანიძე 2009 წლის 9 ოქტომბერი

რამაზ კლიმაშვილი:

საქართველოს დასავლეთის გზაზე ქვეყნის ტერიტორიაზე ახალი კონფედერაციული სუბიექტების გაჩენას ითვალისწინებს

ავგისტოს ომის შემდეგ, როდესაც დამარცხებული საქართველოს ტერიტორიების აღიარება მოხდა, ჩვენს მეზობლებში კვლავ გაუფრთხილდა საქართველოს შემდგომი დაშლის სხვადასხვა გეგმა. პირველი და მთავარი რუსეთისთვის კავკასიაში თავის მთავარ დასაყრდენთან – სომხეთთან პირდაპირი კავშირის არქონაა. ამისათვის ერთი ვარიანტი გოდერძის უღელტეხილზე ახალი თანამედროვე გზის მშენებლობა, რითაც სომხეთი თითქოს აისრულდება დიდი ხნის ოცნებას და შავ ზღვაზე რაღაც გასასვლელს მოიპოვებდა, რითაც პირდაპირ დაუკავშირდებოდა რუსეთს. გავიხსენოთ, რომ 1920 წელს საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა გაეროს წინამორბედ ერთა ლიგაში არ მიიღეს და იმის გამო, რომ სომხეთმა ბათუმი მოითხოვა, მისი დამოუკიდებლობაც დე იურე არ აღიარეს! თუ რა შედეგი მოჰყვა ამას არა მარტო საქართველოსათვის, არამედ სომხებისთვისაც, ყველამ კარგად იცის.

მოაზრებიან აჭარა და ჯავახეთი, რომლებსაც, ალბათ, იგივე სტატუსით მოიაზრებენ, როგორც საქართველოს დარჩენილ ტერიტორიას! თუ ამას დაუმატებთ, რომ ამ „კონფედერაციაში“ ჩამოთვლილ ხუთ სუბიექტთან ერთად კიდევ ოთხი თანაბარფუნქციონირებელი სუბიექტი მოიაზრება – სომხეთი, ყარაბაღი, ნახჭევანი და აზერბაიჯანი – ისეთ დომინანტ ვიდეო, რომ დედა შვილს არ აიყვანს ხელში და ძალიან პატრონს ვერ იცნობს! როგორც ჩანს, 2008 წლის 14 აგვისტოს საკუთარ მხრებზე გადატანილი „მოგებული ომის“ შემდეგ ჩვენმა „სახელოვანმა მხედართმთავარმა“, მიხეილ სააკაშვილმა სწორედ ამაზე მისცა თანხმობა.

სხვათაშორის, ამ პირდაპირი გზის მშენებლობის იდეა ჯერ კიდევ ათიოდე წლის წინათ გაუფრთხილდა და მისი ერთ-ერთი ხმაურიანი მონიშნაღმდეგე სწორედ სააკაშვილი იყო. ამ ცოტა ხნის წინათ კი მანვე ერევანში ხელი მოაწერა ამ გზის მშენებლობას, რისთვისაც სომხეთის უმაღლესი ჯილდოც მიიღო. და თუ რა კატასტროფული შედეგები შეიძლება მოჰყვეს ამ გზის მშენებლობას — ამის თაობაზე ქართულ პრესაში არაერთხელ ითქვა და ამჯერად აღარ შევჩერდები.

იგულისხმება და საერთო საზღვარი სომხეთის შემადგენლობაში მყოფ სამცხე-ჯავახეთთან (ბორჯომისა და ბაკურიანის ჩათვლით) გორის სამხრეთითაა თრიალეთის ქედთან! კომენტარები აქ სრულიად ზედმეტია.

ამ რუკაზე სხვა მეზობლების მადაც კარგად ჩანს — დასავლეთ და აღმოსავლეთ საქართველო ერთმანეთსაა მოწყვეტილი, გაერთიანებული აჭარისა და გურის ავტონომია გაურკვეველია — თურქეთის შემადგენლობაშია, როგორც ეს ოსმალეთის იმპერიის დროს იყო თუ რუსეთისა? სვანეთი და რაჭალეჩხუმი, როგორც ჩანს, აფხაზების ხელით რუსეთს უნდა დარჩეს (აფხაზეთის სვანეთი ხომ უკვე მიიღეს საჩუქრად სააკაშვილისაგან?!)

დაივნიეთ საბჭოთა პერიოდის საზღვრები და ისე დაგეტოვებთ, როგორც გეორგიევსკის ტრაქტატამდე იყავით!

რამდენად რეალურია ეს? სამხუბაროდ, საქართველოს პრეზიდენტად სააკაშვილის ყოფნის ყოველი დღე გვაახლოებს ამ ზემოთ მოყვანილ სცენარსა და რუკასთან!

ამას თუ დაუმატებთ ორიოდ დღის წინათ რუსულ პრესაში გაუფრთხილ ფანტასტიკურ მოსაზრებას, რომ ამერიკელებს სურთ დასუსტებული საქართველოს სომხეთთან ერთ ფედერაციაში გაერთიანება — მხოლოდ ხელებს თუ გაუშლით! მათი აზრით, ასეთ „ფედერაციაში“ პირველი ვიოლინოს ვინც დაუკრავს, მგონი, ძნელი მისახვედრი არაა.

მაგრამ თუ ავგისტოს ომამდე ეს გზა სომხებს სრულად დააკმაყოფილებდა, ახლა წაქეცილი და დასუსტებული საქართველოსადმი ახალი, საკმაოდ ფანტასტიკური პრეტენზია გაუჩნდათ — მათ სურთ, სახმელეთო საზღვარი ჰქონდეთ რუსეთთან! და თუ ადრე რაღაც სახმელეთო „დერეფანზე“ იყო ლაპარაკი, რომელიც ჯავახეთს ცხინვალთან დააკავშირებდა, ახლა მათი ფანტაზია კიდევ უფრო შორს წავიდა!

ამ რუკაზე რატომღაც მხოლოდ ქვემო ქართლი გაიშტეტეს ჩვენთვის, როგორც ჩანს, აზერბაიჯანელები ჯერ მეტის შემთხვევაში ეს რეგიონიც ხომ უნდა დაეკარგათ. რა გერჩება ჩვენი ქვეყნიდან? ბევრი არაფერი. უბრალოდ ასრულდება რუსების მუქარა: „თუ ჩვენ არ გინდევართ,

ხუთდღიანი ომის დაწყებიდან სულ რამდენიმე დღეში, 13 აგვისტოს, თურქეთის პრემიერ-მინისტრი მოსკოვს გაემგზავრა და იქ წარადგინა თავისი ხედვა — „კავკასიაში სტაბილურობის და თანამშრომლობის პლატფორმა“. მას მოსკოვში პუტინმა დაუჭირა მხარი, ხოლო მეორე დღეს, 14 აგვისტოს, ის უკვე თბილისში იყო და ამ „პლატფორმას“ სააკაშვილმაც მისცა თანხმობა. იმავე წლის 26 სექტემბერს ნიუ-იორკში გაეროს სესიაზე ერთმანეთს შეხვდნენ სომხეთისა და აზერბაიჯანის საგარეო საქმეთა მინისტრები და ამჯერად მათ გამოცხადეს თურქეთის ამ ინიციატი-

ვისადმი თანადგომა. მაგრამ ამ დოკუმენტში რაც წერია, არ გამოქვეყნებულა, გარდა იმისა, რომ ის მოიცავს სამხრეთ კავკასიის სამივე ქვეყანას, ხოლო მშვიდობის გარანტებად კვლავ თურქეთი და რუსეთი გამოიძინა, როგორც ეს ყარსის ხელშეკრულებით იყო. გაუგებარია, რატომ იმალება ამ „პლატფორმის“ შინაარსი, მაგრამ ნიშანდობლივია, რომ სხვადასხვა წყაროებში კვლავ გააქტიურდა სამხრეთ კავკასიის კონფედერაციის შექმნის იდეა.

გასაგებია, რომ ბრიუსელში სამხრეთ კავკასიის რუკას რომ დახედავენ, ამ სამ პატარა სახელმწიფოს ერთ სახელმწიფოდ გაერთიანების იდეა გაუჩნდება, ისინი ხომ ჰომოგენიურად მიჩნეიან, ვინაიდან არ ითვალისწინებენ დიდ სხვაობას სახელმწიფოში ცხოვრება, კონფედერაცია თქვენი ერთადერთი შანსი არისო! მაგრამ ამ მოდელით აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის გარდა თანაბარ სუბიექტებად, ასევე,

ამიტომ ცხადი ხდება, რომ ჩვენი დიდი თუ მცირე მეზობლების აზრით, საქართველოს დაშლა დღის წესრიგში დგას და ეს ჩვენი შესაძლო უახლოესი მომავალია. ამასთან, უნდა გავითვალისწინოთ, რომ ვიდრე სააკაშვილი ქვეყნის პრეზიდენტად ზის, ეს საფრთხე უფრო და უფრო ახლოვდება.

ამ შემთხვევაში, ცხადია, ჯავახეთი სომხეთის შემადგენლობაში იგულისხმება, მაგრამ გაურკვეველი რჩება, მაინც როგორ ექნებათ მათ საერთო საზღვარი, თუ, რასაკვირველია, ე.წ. სამხრეთ ოსეთის სრული იურიდიული ანექსია არ მოხდა რუსეთის მიერ და მისი ფსევდო „დამოუკიდებლობა“ არ გაუქმდა. მაგრამ მაშინაც კი მათ საერთო საზღვარი არ გამოსდით.

აი, აქ გამახსენდა ორი რამ — როდესაც ბოლშევიკებმა გამოაცხადეს „სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის“ შექმნა, ოსებმა დედაქალაქად გორი მოითხოვეს, რაც არ უნდა აბსურდულად ჟღერდეს ეს დღეს! და მეორე, კოკოითმა ამ ცოტა ხნის წინათ განაცხადა, რომ „დამოუკიდებელი სამხრეთ ოსეთს“ ტერიტორიული პრეტენზიები აქვს საქართველოსთან; ამასთან, ის მარტო თრუსოს ხეობას არ გულისხმობდა!

რამდენიმე დღის წინათ სკაიპით მეგობრისგან შემთხვევით მისთვის ჩვეულებრივი ჩემთვის კი არაჩვეულებრივი ამბავი შევიტყვე. მას შემდეგ, რაც ჩემმა მეგობარმა მკაცრად გაბიძგინა, რომელიც დროებით საფრანგეთში

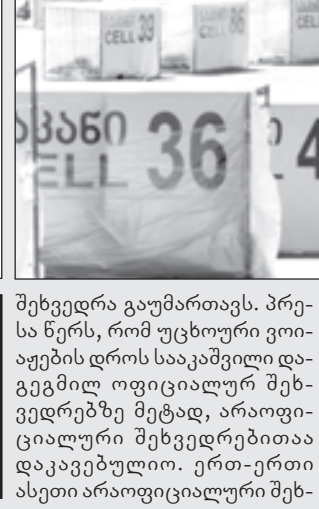
ცხოვრობს, საქართველოს პრეზიდენტის, მიხეილ სააკაშვილის ერთ-ერთი პარიზული ვიოაჟის დროს მომხდარ ამბავზე მიაბაძო:

„ერთხელ, როდესაც სააკაშვილი პარიზში იმყოფებოდა, რამდენიმე ოფიციალური

თული არასაპარლამენტო ოპოზიციის ლიდერებს დაუწყო ქება. შესაძლოა, პრეზიდენტს თავი სიზმარშიაც კი ეგონა.

სააკაშვილს პარიზში მსსოვრებმა ქართველთა ემიგრანტებმა აქციაზე საკნაზი მიუტანეს

მას შემდეგ, რაც რადიკალურმა ოპოზიციამ ქვეყნის სამანიფესტაციო ცხოვრებაში ახალი და ნოვატორული იდეა — „საკნების ქალაქის“ პროექტი შემოიტანეს, მასობრივი საინფორმაციო საშუალებების წარმომადგენლებმა ეს იდეა ერთდროულად აიტაცეს. სამი თვის განმავლობაში რუსთაველის გამზირზე გამოფენილი საკნები ოპოზიციისა და საზოგადოების ერთი ნაწილის პროტესტს მმართველი გუნდისადმი ადეკვატურად გამოხატავდა. როგორც ჩანს, მანიფესტაციების დროს ეს არცთუ აპრობირებული მეთოდი ძალიან მოინონეს ევროპელებმაც.

შეხვედრა გაუმართავს. პრესა წერს, რომ უცხოური ვიოაჟების დროს სააკაშვილი დაგეგმილ ოფიციალურ შეხვედრებზე მეტად, არაოფიციალურად შეხვედრებითაა დაკავებული. ერთ-ერთი ასეთი არაოფიციალური შეხ-

ვედრის დროს გარეთ გამოსულ პრეზიდენტსა და მის მასპინძლებს საპროტესტო აქცია დახვედრიათ. ეს ერთი ჩვეულებრივი აქცია იყო, რომელსაც პარიზში ქართული დიასპორის წევრები მართავდნენ. აქციის მონაწილე ქართველი ემოგრანტების ძირითადი მოთხოვნა საქართველოში დემოკრატიული რეფორმის სწორად წარმართვა და ადამიანის უფლებების დაცვა იყო. საინტერესო ის არის, რომ მათ აქციაზე საკნებიც ჰქონდათ წარმოდგენილი.

აქ დამენბარა ჩემ მიერ მოპოვებული რუკა, სადაც კარგად ჩანს, რომ ე. წ. სამხრეთ ოსეთში მთელი შიდა ქართული

რამდენიმე დღის წინათ სკაიპით მეგობრისგან შემთხვევით მისთვის ჩვეულებრივი ჩემთვის კი არაჩვეულებრივი ამბავი შევიტყვე. მას შემდეგ, რაც ჩემმა მეგობარმა მკაცრად გაბიძგინა, რომელიც დროებით საფრანგეთში

ცხოვრობს, საქართველოს პრეზიდენტის, მიხეილ სააკაშვილის ერთ-ერთი პარიზული ვიოაჟის დროს მომხდარ ამბავზე მიაბაძო:

„ერთხელ, როდესაც სააკაშვილი პარიზში იმყოფებოდა, რამდენიმე ოფიციალური

თული არასაპარლამენტო ოპოზიციის ლიდერებს დაუწყო ქება. შესაძლოა, პრეზიდენტს თავი სიზმარშიაც კი ეგონა.

„პარიზში მცხოვრები ქართველები სამი თვის განმავლობაში თვალს ადევნებდნენ თბილისის მთავარ მოედანზე განვითარებულ მოვლენებს. ამიტომ მათთვის საკნების ქალაქის პროექტი კარგად ნაცნობია. ამიტომაც გადაწყვიტეს საპროტესტო აქციის სწორედ ამ ფორმით გამართვა. მართალია, ფრანგმა სამართალდამცველებმა საკნების განლაგებიდან დასკვნებით 20 წუთში მათი დემონ-

ზურაბ გაგნიძე: გუბაზ სანიკიძის ერთ-ერთი სენტრალური შტრისი სიახვე და უხეურობა

უკანასკნელ წლებში ქართული პოლიტიკა იმ სპექტაკლს დაემსგავსა, სადაც იცვლება დეკორაციები, კოსტუმები, წინამორბედად დაფორთიანებული პოლიტიკოსები, ქვეყნის მდგომარეობა კი უცვლელი რჩება. ხელისუფლება ძალაუფლების შენარჩუნების გამაფრებელი და უკიდვანო სურვილით შეპყრობილი კეთილდღეობის ფსევდოსცენებს დგამს, რასაც ხალხმა სააკაშვილის საპნის ოპერები უწოდა. ამ „სერიალებს“ ყველა ქართული ტელეარხი გადმოსცემს. პარალელურად საქართველოს მინა ოფლით, სისხლითა და ცრემლით ირწყვება. ხალხი მიხვდა, რომ დემოკრატიის სახელით ხელისუფლების უზურპაცია მოხდა, ხოლო პარლამენტი სულაც არაა ნდობითა და უფლებებით აღჭურვილი საკანონმდებლო ორგანო. ყოველივე ამან კი ქართველთა პოლიტიკური აზროვნება და საპროტესტო აქტივობა გაზარდა. თომას ჯეფერსონს თუ დაუფრებელს, ხელისუფლების სათავე ხალხის ნებაა, რომლის ფოკუსში ახალი დროის ყველა ლიდერი უნდა მოექცეს. თუ რამდენად პასუხობს დღევანდელ მოთხოვნებს ეროვნული ფორუმის ლიდერის — გუბაზ სანიკიძის ფსიქოლოგიური მზობა, ფილოსოფიისა და ფსიქოლოგიის დოქტორი, პროფესორი უშრუბა ბაგნიძე გვესაუბრება.

— ბატონო ზურაბ, დღის ინტერესი ეროვნული ფორუმის ლიდერის — გუბაზ სანიკიძის ფსიქოპორტრეტის მიმართ. რას მიიჩნევთ მისი ფსიქოსტრუქტურის ცენტრალურ შტრისად?

— ფორუმელები ყოველთვის გამოირჩეოდნენ პარტიული ეგოიზმით. 9 აპრილის საპროტესტო აქციების დროს ფორუმი აღმოჩნდა სააკაშვილის მთავრობიდან წამოშორების, განაყენებულ რევანშისტ-ოპოზიციონერებისა და უცხო ძალებით მართულ ოპოზიციურ პარტიებს შორის. ხალხისთვის ყოფილ სახელმწიფო მოხელეთა და შელანძღული რეპუტაციის მქონე პოლიტიკოსთა შორის ყველაზე მისაღებ ოპოზიციურ მხარედ ეროვნული ფორუმი დარჩა, ფორუმელებმა კი თავი ამ გარემოების გამო ყველაზე რეიტინგულ პოლიტიკურ ძალად მიიჩნიეს. ამან გამოიწვია მათი ლიდერების პირადი ამბიციების ზენიტი. ეს უარყოფითი შტრისი განსაკუთრებით გუბაზ სანიკიძეში გამოიკვეთა, მას სულ ნინსვლა და პატივი სურდა, ცდილობდა, ყველაზე წინ დამდგარიყო და საკუთარი „მე“ წარმოეჩინა. გუბაზი შესანიშნავად ახასიათებს თავის თავს ერთ-ერთ ინტერვიუში: „ამბიციური კაცი ვარ, მინდა, მართალი ვიყო ქარ-

თულ ისტორიასთან, საუკუნეებს ვეთამაშო და არა დღეებს, როგორც სხვები. ვილა-ცამ შეიძლება თქვას — გუბაზ სანიკიძის თავში აუფარდაო. არა, მე ეს გათავისუფლებული მაქვს. ჩემზე თავმდაბალი ადამიანი საქართველოში არ დადის და თავმდაბლობა პირველი ნიშანია მაღალი წარმოდგენისა საკუთარ შესაძლებლობებზე“.

ამბიციის იმისა, რომ „საუკუნეებს ეთამაშო“, ჰიპერტროფირებული პატივმოყვარეობაა, ანუ სულიერების ავადმყოფური დაავადება, რომელიც შეიძლება განდობის მანიაში გადაიზარდოს ან, რბილად რომ ვთქვათ, დონკიხოტობას დაემსგავსოს. ამ სურვილისთვის არასაგაუიფრებელი მაგრამ გვახსოვდეს: ფსიქიკურად დაავადებულთა შორის ხშირია „საუკუნეებთან მოთამაშე“ სტალინი, ნაპოლეონი, მაკედონელი. პიროვნულ სიმნიფეს მიღწეულ სუბიექტს მეტნაკლები სიზუსტით უნდა შეეძლოს საკუთარი შესაძლებლობების შეფასება, თორემ

ხალხური სიბრძნე გვასწავლის, რა დაეპარათა გაყვას, რომელმაც ხარად გადაქცევა სხად.

განონასწორების თვალსაზრისით, „საქართველოს პირველ თავმდაბალს“ საკუთარი პერსონისთვის იქნებ უფრო კრიტიკულად შეეხებოდა განუწყვეტელი გარჯით სრულყოფისკენ ნაბიჯ-ნაბიჯ მანძი წასულიყო. სიტყვა, ანუ ლოგოსი, არის აზრი სულიერებისა. მისი სიტყვები სუბიექტის შინაგანი სინამდვილეა, რომელიც რაღაც გარემოებით მჟღავნდება. ამ შემთხვევაში ან არასრულფასოვნების კომპლექსი ტანჯავს და გაბუქებით სურს მისი გადაფარვა, ან საგნობრიობა აკლია თავის შინაარსში, ანუ გონებაში აკვიატებული სწრაფვა უტრიალებს, რაც იწვევს სინამდვილის უცნაურ და გაუმართლებელ აღქმას. ამას კი რეალობიდან ასხლეტა ჰქვია.

ამგვარი ფსიქოსტრუქტურის ლიდერი ხალხს სწორ კვლავ ვერ გაიყვანს. ადრე თუ გვიან დაინახავნ მის ნამდვილ სახეს და საკადრის ადგილს მიუჩინენ.

— დღეს არავინ იცის, ფორუმი გაიშალა თუ დაიშალა. ეროვნული ფორუმის ხელი-საფეხლებსა და ფარული გარიგების შესახებ ჭორიც დადის. ამბობენ, რომ ფორუმი ამერიკელებს შეეკრა (ამას თვით გუბაზი არ უარყოფს), რომ ფორუმელებმა სამდღიანი ტრენინგი გაიარეს ამერიკელებს ხელმძღვანელობით ბაზალეთში და ცოტა ხნის წინათ ვაშინ-გაციასაც შეხვდნენ...

— ამ ფაქტებში ყველაზე ცუდი ისაა, რომ აღნიშნული სამდღიანი ტრენინგი სრულიად გასაიდუმლოებულია და ჩატარდა. როდესაც მაღავ, რაღაცას ეშმაკობ, გაუმხე-ლელი კი არაფერი რჩება. ერთ კი ცხადია, ისეთი ჰიპერამპარტავანი კაცი, როგორც გუბაზი, ცხოვრებისეულ ცდუნებებს ვერ გაუძლებს, ხორცგალაღებული კაცი თავგანწირვით ვერ აღუდგება გზიდან გადაცდენით დახარბებას. ამისთვის მას სულიერი მხნეობა არ ეყოფა. ასეთი დასკვნის უფლებას სულიერი უნარების ცოდნა მძღვებს. სულიერი სიმტკიცე განსაზღვრავს საყრდენს, აქედან მომდინარეობს პიროვნული ღირსებები და ნაკლოვანებები.

გუბაზი ამბობს: „როდესაც საზოგადოებას ვესაუბრები, ინტერვიუს ვაძლე, შეხვედრებზე დავდივარ, გულწრფელი ვარ. ალბათ, ხალხი ამას ხედავს და ფორუმში ამიტომ არა რეიტინგული“. თვითრეკლამა ადამიანის სულიერი კნინობის ნიშანია. პარტიის რეიტინგზე განუწყვეტელი ხაზგასმე გვეუბნება, რომ ქვეცნობიერი დაცვითი მდგომარეობისკენ უბიძგებს. მას სურს იმ იმიჯის განმტკიცება, რასაც ფორუმელებმა დროებით მიაღწიეს.

საწყინი, რომ ასეთი განათლებული და ტრადიციული ალტრადილი პიროვნება განუწყვეტლივ ახსნადას, „გულწრფელი ვარ“. ამით ის აჭვის საბაზს იძლევა.

გუბაზი ამბობს: „როცა ამერიკელებმა ნახეს, რომ არსებობს ისეთი პოლიტიკური პარტია, რომლის სახელი და გვარი ეროვნული ფორუმი და რომლის რეიტინგიც დანარჩენზე მზარდია, გადწყვიტეს ჩვენთან შეხვედრა და ამერიკელებთან სერიოზული ურთიერთობა ჩამოგვიყალიბდა“. აქ ის ამკარად ცრუობს, რადგან კარგად იცის, ამგვარი „სერიოზული ურთიერთობების“ შედეგს საქართველო, კარგახანია, იმკის... პოლიტიკაში ლიდერობის პრეტენზია თუ გაქვს, სწორი ანალიზი უნდა გააკეთო, თუ გამხელა არ გასურს, გაურკვეველი კომენტარი უნდა შეძლო, თუ არადა — „დუმილი ოქროა რჩეული“. ამიტომაც საპნის ბუშტივით გაქრა მათი დროებითი რეიტინგი.

ამასთან, სანიკიძის ფსიქოსტრუქტურის ერთ-ერთი ცენტრალური შტრისი სიახვე და უხეურობაა. მან თავისი ზნეობრივი მენტორობით არაერთხელ შეურაცხყო ერთი ალტრადილი ფსიქიკის საყრდენი, აქედან მომდინარეობს პიროვნული ღირსებები და ნაკლოვანებები.

ბაზმა ქართველ ამომრჩეველს საქონელიც კი უწოდა. მისმა ასეთმა გამოსვლამ ერთი ანდაზა გამახსენა: „ცხენს ვერ შეწვდა და უნაგირი დამტვირთა“ — უმისამართო აგრესია მხოლოდ იმპულსურებს და მხდალებს ახასიათებს.

პრინციპულობა, რწმენაში ურყეობა, პიროვნული სიმწიფის სულიერი სიმტკიცე მყარი ფსიქიკის მახასიათებელია. ზემოთქმულის დასადასტურებლად მოგიყვანთ მაგალითს მისივე ინტერვიუებიდან: „არ მაქვს უფლება, ვიყო ვინმეს მსაჯული, რადგან ეს წმინდა ზნეობრივი საკითხია, ხოლო ზნეობრივ საკითხებს კი არკვევს საზოგადოება!!!“ ეს ტყუილარტება მაშინ დაიცვა და გაიხსენა, როდესაც შურნალისტმა პრეზიდენტთან დიალოგზე ნამსვლელთა შესახებ აზრი ჰკითხა, მათ შორის იყო ფორუმის ლიდერი კახა შარტავაც. ცხადია, ფარისეველ სანიკიძეს ამ შემთხვევაში არც ზნეობრივი მენტორის როლის აღება სურდა და არც ის აინტერესებდა, მართალი იქნებოდა თუ არა „ქართულ ისტორიასთან“. სხვა შემთხვევაში ეს გულწრფელი პოლიტიკოსი ქართველი ერის გალანძვლასაც არ ერიდებოდა. ბატონ გუბაზს შევახსენებთ: ხალხს რომ მიმართო, წინ გაუძღვე, იქცე ლიდერად და მის განმკითხველად, ამ უფლების მოპოვებას წლები, უდიდესი რუდუნება, ღვაწლი და ღვთიერი ძალა სჭირდება. ზემონახსენებულ ზნეობრივ საკითხებზე ბატონი გუბაზი უსინდისოდ ტყუის. აი, ამის დამადასტურებელი კიდევ ერთი ფრაგმენტი: „ჩვენს ქვეყანაში რამდენიმე ათასი ტვინნარძობი ისევ აღმოჩნდება... ქვეყანაში სულელს რა დალევს. საქართველო არის კრეტინიზმის მადანი... ამით მან მთელი ერი შეურაცხყო. აფერუმ, ერისკაცო! მაღალრეიტინგული პარტიის ლიდერო, საქართველოს ჭირისუფალო, „საუკუნეებთან მოჭიდავე“ ფალავანო... და ყოველივე ამის შემდეგ ისევ ირწმუნები, რომ „ეროვნული ფორუმი“ ყველაზე მასშტაბური და ანგარიშგასაწიფი ძალა და ვინმეს მოსონს თუ არა, ჩემი ბრალი არ არის... ბატონო გუბაზ, ფსიქოლოგიკური რჩევით, იქნებ შენვე მაინც გამოგეჩინათ თქვენი ნათქვამისათვის კრიტიკული დამოკიდებულება თქვენსავე სასიკეთოდ, თუ იმდენად მაღლა მდგომად მიგაჩნიათ თავი, რომ, თქვენი აზრით, „კრეტინიზმის მადანს“ ეს არ სჭირდება.

— რატომ აქვს ამ ახალგაზრდა მეცნიერს ასეთი დამოკიდებულება საკუთარი ერის მიმართ?

— გუბაზ სანიკიძის ფსიქოსტრუქტურა მრავალშრიანიანია, მაგრამ მისი მიზანი ყველა ვითარებაში თვითდამკვიდრება და საზოგადოებაში გავლენის მიღწევაა. ღვარძლი კი შინაგანად გვამში აქვს და „კოკასა შიგან რაცა დგას“, ის მოდის. ამას ემატება მის

სულიერებაში გამეფებული ავადმყოფური პატივმოყვარეობა. მას სულიერების ანუ-ლორების ხარჯზე ნიჭიერი და ზარმაცი გონება აქვს.

საქართველოს პოლიტიკური ამინდი იწვევს პოლიტიკოს ლიდერთა ახალი ტიპის შექმნას, როგორცაა გუბაზ სანიკიძე. ის ვერ ახერხებს, იცხოვროს ფხიზლად, სიცხადით, რადგან ირგვლივ ყველაფერი სიცრუითაა გაჯერებული, ხოლო მისი ნებელობა იმუნიტეტის გარეშე დარჩენილი.

სამწუხაროა, რომ ეროვნულ მოტივებზე გაზრდილი, ტრადიციული ოჯახის შვილი პოლიტიკაში ჩაბმამ ასე დამაცირა, დაშალა მისი პიროვნული ღირსებები, რადგან ცდუნების ძალამ მის სუსტ სულიერებას ყოველმხრივ შეუტია. სანიკიძე გონებრივი უნარებით სხვის თვალში ხინგს ამჩნევს: „ჩვენს ხალხს აქვს გაორებული ფსიქიკა. დილით ეკლესიაში დადიან, საღამოს — მკითხავებთან“. საინტერესოა, საკუთარ პერსონაზე რას იტყვის?

იგი ამბობდა, „ხელისუფლებასთან დიალოგით არაფერი გამოვიო“. დღეს კი ხელისუფლებასთან ერთად რეგიონებში არსებულ პრობლემებს ეცნობა.

იმასაც ამბობდა, „7 აგვისტოს ერთ მილიონ კაცს გამოვიყვანთ ქუჩაში, რითაც ამ საინტერესო რეჟიმს დავაშიშობ“.

ერმა ნახა 7 აგვისტოს ერთი მილიონი კაცი ქუჩაში? გუბაზიც გვარდებოდა პოლიტიკურ დილას, მერე კი ალარც ახსოვს და უკვირს: „ფორუმმა გვიღალატაო, რას და ვის ვუღალატე, ერთი ამისხნას ვინმემ, მაინტერესებს, ვისზე მაქვს ფიცი მიცემული“...

მე აგისხნით, ბატონო გუბაზ: თქვენ გაორებული ფსიქიკა გაქვთ. იმასაც გეტყვით, რომ უდიდეს ნიჭთან ერთად ლიდერობა უზარმაზარი პასუხისმგებლობაა. ლიდერი ქვეყნისა და ერის პრობლემებზე მგზნებარე აზროვნებით მუშაობს. ვის მიეცით ფიცი? აქ უკვე ცნობილი ხალხია, რადგან ლიდერი ხალხის ნების გამოხატულებაა, რომელიც ყველგან და მარად ერის გვერდით უნდა იდგეს.

საე რომ, **იკონველა ფოკაძე და მისაა ლიდაკაძეს სულ მოკლე დროში შეიშენალოვანი ტრანსფორმირება განისადას. ფსიქოლოგია გვასწავლის: გააკეთება სოტას ნიშნავს, ხსნიათია ყველაფერი! ანუ თუ გველი არ ხარ, ვერც პერანგს გამოიხვლი.**

ტაყი დაიწყეს, მაგრამ მთავარია, რომ პრეზიდენტმა ეს ნახა. — აღნიშნა მ. გაბისონია.

როგორც საფრანგეთში მცხოვრები ქართველები ამბობენ, პრეზიდენტის ტყუილები დამდლებია და ამიტომ გადაწყვიტეს, თავიანთი აზრი სამშობლოდან რამდენიმე ათასი კილომეტრის მოშორებით დაეფიქსირებინათ.

მიხეილ სააკაშვილმა ემიგრანტ ქართველებს ქვეყნიდან წასული ყველა ქართველის შინ დაბრუნდება აღუთქვა; დაპირდა, რომ საქართველოში საამისო გარემოს შექმნიდა. თუმცა ისიც განაცხადა, რომ საქართველოში უკვე ისეთი მდგომარეობაა, რომ ქართველებს საკუთარ ქვეყანაში უფრო აქვთ უკეთ ცხოვრების მანძი, ვიდრე უცხოეთში. რამდენიმე ქართველმა დაიჯერა პრეზიდენტის სიტყვა და საქართველოში დაბრუნდა.

ზოგიერთი მათგანი მაშინვე უკან გაბრუნდა, ზოგს კი საამისო თანხა აღარ შეექნა და სამშობლოში დარჩა. — ამბობს ქართველი ემიგრანტი. ჩვენ შევეცადეთ, ოპოზიციის ლიდერებთან გავეკონკრუთ, რა ინფორმაცია ჰქონდათ ამასთან დაკავშირებით, აღმოჩნდა, რომ რადიკალებს მსგავსი რამ არ სმენიათ.

დავით საგანელიძის თქმით, ასეთი რამ გამოიცხადდა არ არის, რადგან პრეზიდენტის პოლიტიკა არა მარტო საქართველოში, არამედ უცხოეთში მცხოვრები ქართველებისთვისაც დამლუპველია.

ამ ფაქტს არც უმრავლესობის წევრები ახმაურებენ. მათ არც არაფერი დაუხახავთ, არც არაფერი სმენიათ და არც არაფერი იციან.

ფაქტი კი ერთია — მიხეილ სააკაშვილს ემიგრანტი ქართველებისგან მსგავსი სიურპრიზები კვლავაც ელის.

სორენა პოპოლავა

ესაუბრა ლალი შაჰიაზილი

გაღიშანსა!..

ანუ «პალსტუხიანი სვლიკი» და ღია წერილი «გაგზიფიკაციის მხარეში»

ბავშვობაში ეზოსა თუ ქუჩაში ზედმეტი სახელი ე.წ. კლიჩა ბევრისთვის შეურქმევიათ. ეს ზედმეტი სახელები, როგორც წესი, პიროვნების, ბავშვის უწყინარი თვისებებიდან გამომდინარეობს ხოლმე, როგორცაა, მაგალითად: ცელქობა, სიზარმაცე ან ბეჯითობა, სიგამხდრე ან სიმსუქნე და რა ვიცი, კიდევ სხვა მრავალი, მაგრამ „შადიმანა“ ასეთი ღრმა შინაარსობრივი დატვირთვის „კლიჩა“ რომ შეარქვან მოზარდს, ხომ წარმოგიდგენიათ, თუ რა „კეთილი“ თვისებების მატარებელი უნდა იყოს ადამიანი იმთავითვე, ანუ ბავშვობიდან, ანუ მაშინ, როდესაც „შადიმანა“ შეურქმევიათ სკოლაში გიორგი თარგამაძისათვის. ამაზეა, ალბათ, ნათქვამი — არ შეცდარა შენი ნათლიაო!

კარიერაში, სულმოკლეობა, უმადურობა, კომფორტიზმი — აი, არასრული ნუსხა ამ ახალგაზრდა, უდაოდ ნიჭიერი კაცის ქვედა თვისებებისა და ამ კონგლომერატის მწვერვალი — ლალატის საოცარი, მართლაც, შადიმანისებური უნარი! ნიჭიერი-მეთქი და გიორგი თარგამაძის შემთხვე-

ვა დასტურია იმისა, რომ ნიჭი, ყოველთვის არ ნიშნავს სიკეთეს. შესანიშნავად ბრძანებს დიდი ჭაბუა ამირეჯიბი ეფემია წინამძღვრის ენით „დათა თუთაშხიაში“: „უნიჭობაზე საუბრობს ნიჭიერება, თუ მას მაღალი ზნეობა არ ახლავს თან!“ თუ არ ვცდები და მეხსიერება არ მღალატობს, ჯერ

კიდევ „პირვეთელა“ გიორგი თარგამაძემ მოღვაწეობა „იბვერეზიაში“ დაიწყო. როდის, რატომ და რისთვის დაიშინა ასე ახლანდელი სწავლავი და უფრო მეტად — გაუგებარიც, სავარაუდოდ, როგორც რუსები იტყვიან — „в нужном месте, в нужное время“ მიიყვანა განგებამ ჩვენი შადიმანა და ბავშვობიდანვე სულში ჩაუბრუნებულ კონფორმიზმი, ყალბ პათეტიკაში შეფუთული, ოსტატურად შეაპარა აჭარის ლომს.

ამბობენ, რომ, როგორც ღვიძლი შვილი, ისე მიიღეს ოჯახში, იქამდეც კი, რომ ასე ზნეობა სათნო მეუღლე, ან გარდაცვლილი (ღმერთმა აცხონოს) ქალბატონი მაგული, ღამით საბანს უსწორებდაო. ეს, რა თქმა უნდა, ფიგურალურად ნათქვამია.

ასე იყო თუ ისე, ასლან აბაშიძის კეთილი ნების გამო გიორგი თარგამაძე აღორძინების სიით არა თუ პარლამენტში შეძვრა, ფრაქციის ლიდერადც მოგვევლინა. ნორჩი პარლამენტარის მგზნებარე, პათეტიკური გამოსვლები, სხვისა არ ვიცი, მაგრამ მე ბოლომდე არასოდეს მჯეროდა, მისი ასაკიდან გამომდინარე, ნაადრევად ყელში პალსტუხნაყრონჭილი შადიმანასი, რადგანაც მის პათეტიკაში სიყალბის ნოტებს ხშირად ვიჭერდი.

ამასობაში საქართველოში დაბრუნდა რუსეთის მიერ ძეხნილი ბადრი პატარკაციშვილი და იმ დროს, ბევრისთვის მოულოდნელად, ალბათ, პირველ რიგში, აჭარის ლომისთვის, გიორგი (შადიმან)

თარგამაძე დეპუტატის მანდატზე საკუთარი ნებით აცხადებს უარს და სათავეში უდგება მაშინ ჯერ კიდევ ჩანასახობრივ მდგომარეობაში მყოფ ტელეკომპანია „იმედს“. მიუხედავად იმისა, რომ შადიმანის ეს ნაბიჯი კლასიკურ ღალატად ცოტა ვინმემ თუ აღიქვა, მაგრამ ასლან ბაბუს მიმართ აშკარა უმადურობა ცხადი იყო. თურმე ყველაფერი წინ შექონდა შადიმანას, მათ შორის ლალატის კვინტესენციაც, რაც არა მხოლოდ პირადად ბადრი პატარკაციშვილს დაუფუჭდა ძვირად, არამედ, გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ მთელს ქვეყანასაც, მაგრამ ამაზე ქვემოთ...

მოკლე ხანში „იმედი“, მართლაც, ერთადერთ იმედად იქცა მთელი ქვეყნისთვის. განსაკუთრებით მას შემდეგ, რაც ბადრი პატარკაციშვილს ძეხნილის სტატუსი მოეხსნა და მის მიმართ აღძრული სისხლის სამართლის საქმე შეწყდა, ანუ მოიხსნა იმის შიში, რომ, თუ „ჭკვიანად“ არ იქნებოდა ბატონი ბადრი, შეიძლებოდა ეწინააღმდეგებებოდა და რუსეთის მართლმსაჯულებისთვის გადაეცა. ასე იყო შეგარდნადის დროსაც და განსაკუთრებით „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ — ცხონებულ ბადრი მარჯვნივ და

P.S.

პროსპერ მერიმა

...უკვე რამდენიმე საათი გავიდა, რაც მატეო ნავიდა; პანია ფორტუნატო მზის გულზე იწვა, ლურჯ მთებს გასცქეროდა და ოცნებობდა — მომავალ კვირას სადილად ბიძია კაპრალს ვესტუმრები ქალაქში. უცებ, მისი ოცნება თოფის ხმამ შეწყვიტა. ზეზე წამოხტა და იქით გაიხედა, საიდანაც ეს ხმა მოისმა. თოფის სროლა უფრო და უფრო ახლოს განმეორდა. ბოლოს ბილიკზე მამაკაცი გამოჩნდა; მას მთიელის ნეტიანი ქუდი ეხურა, გრძელი წვერი ჰქონდა და ძონძეში იყო გახვეული, თოფს დაყრდნობდა ყავარჯენით, მაგრამ მაინც ძლივს მოაბიჯებდა: ეს-ეს იყო ტყვია მოხვედრად ბარძაქში. ეს კაცი ფირალი იყო. იგი ღამით ქალაქში წასულიყო ტყვია-წამლის საყიდლად, მაგრამ გზად კორსიკელი ვოლტიერების რაზმის საფარს წასწყდომოდა. განწირული შეტაკების შემდეგ მას თავი დაეღწია თავისი მდეურეებისა და მათი ტყვიებისათვის და ისეთი ციცაბო კლდეები გადაელახა, სადაც მხოლოდ მთიულსა და გარეულ ხადირს შეუძლია სიარული. მაგრამ ვოლტიერები ფეხდაფეხ მოსდევდნენ და ჭრილობაც ნებას არ აძლევდა, გზა განეგრძო ტყვრისკენ. ის ფორტუნატოს მიუახლოვდა და ჰკითხა: — მატეო ფალკონეს შვილი ხარ? — დაიხ. — მე ჯიანეთო სანპიეროს მძახიანი. ყვითელსაყელიანები მომდევნენ. სადმე დამამლე, მეტი სიარული აღარ შემიძლია. — რას მეტყვის მამა, თუ

მის ნებადაურთველად დაგმალე? — გეტყვის, კარგი გიქნიაო. — ვინ იცის? — ჩქარა დამმალე, შორს აღარ არიან. — დაიცა, სანამ მამა დაბრუნდებოდეს. — როგორ თუ დავიცადო? ხუთ წუთში აქ იქნებიან. დამმალე, თორემ მოგკლავ. — შენი თოფი დაცლილია, სამასრეში კი ტყვიები აღარ გაქვს. — სატყვარი ხომ მაქვს. — ჰო, მაგრამ განა შეგიძლია დამეჩინო? — ბავშვი განზე გადახტა. — არა, შენ მატეო ფალკონეს შვილი არა ხარ! ნუთუ ჩემს თავს შენი სახლის წინ დააჭერინებ? — ფორტუნატო, ცოტა არ იყოს, შეკრთა. — რას მომცემ, რომ დაგმალე? — თქვა მან და ჯიანეთოს მიუახლოვდა. ფირალმა ხელი ჩაჰყო ტყავის ჩანთაში, რომელიც სარტყელზე ჰქონდა ჩამოკიდებული და ხუთფრანკიანი ამოიღო. ეს ფული, ალბათ, თოფის წამლის საყიდლად ჰქონდა განაზავებული. ვერცხლის ფულის დანახვაზე ფორტუნატომ გაიღიმა, ბრჭყვიალა ლითონის ხელი სტაცა და ჯიანეთოს წასწორა: — ნუ გეშინია. მაშინვე შესაძრომი გააკეთა თვის ზვინში, რომელიც იქვე იდგა სახლის გვერდით. ფირალი შიგ შეძვრა, ბავშვმა თივა ისე მიაყარა, რომ უპაერობისაგან არ დამხრჩვალყო და გარედან არც არაფერი გამოჩენილიყო. გარდა ამისა, პანია ველური ადამიანის ოინს მითარათა: მოათრია ენუტეზიანი

კატა და ზვინზე დასვა, რათა კაცს სწვევებოდა, თივას დიდი ხანია არავინ მიჰკარებიაო. ბოლოს მინა დააყარა სისხლის კვალს ბილიკზე და ხელახლა მზეზე წამოწავს სრულიად დამშვიდებული. რამდენიმე წუთის შემდეგ მატეოს სახლთან ექვსი ყვირთელსაყელიანი ყვირთელტანისამოსიანი მამაკაცი გაჩნდა ათისთავის მეთაურობით. ეს ათისთავი ფალკონეს შორეული ნათესავი იყო. კორსიკის მთებში ნათესაური კავშირი უფრო შორს მიდის, ვიდრე სხვა ვეროპულ ქვეყნებში. მას ტეოდორ გამბას ეძახდნენ. იგი ძალიან ყოჩაღი იყო, ფორალეები დაშინებული ჰყავდა, მრავალი მათგანი დაეჭრა კიდევ. — გამარჯობა, ძმისწულო, — უთხრა ფორტუნატოს, — როგორ გაზრდიხარ! აქ გავლილი კაცი ხომ არ დაგინახავს? — ხომ არ დამინახავს? — ჰო, მამაკაცი, რომელსაც შავი ხავერდის გიდელა ქუდი ახურავს და წითელ-ყვითელი ძაფით ამოქარგული ხალათი აცვია. — მამაკაცი, რომელსაც შავი ხავერდის გიდელა ქუდი ახურავს და წითელ-ყვითელი ძაფით ამოქარგული ხალათი აცვია? — ჰო, ჰო, ჩქარა მიპასუხე და ჩემს კითხვებს ნუ იმეორებ. — დღეს დილით ჭიშკართან მღვედელმა გაიარა, ცხენზე იჯდა. მკითხა, მამა როგორ არისო, მე ვუპასუხე...

— ეი, მატყუარავ, (რადცას ეშმაკობ), ჩქარა მითხარი, საით წავიდა ჯიანეთო. ჩვენ მას ვეძებთ და ნამდვილად ვიცი, რომ აქ გაიარა. — განა ვისმე დაინახავ, როცა გინახავს? — შენ არ გინებია, ეშმაკის ფეხს! თოფის ხმამ გაგადვიდა. — მამ თქვენ გგონიათ, თქვენი თოფები აგრე სჭექენ? მამაჩემის კარაბინი ზარბაზანით ქუხს. — ეშმაკმა წაგიღოს, შეჩვენებულ ბიჭო! დარწმუნებული ვარ, რომ ჯიანეთო დაინახავს. შეიძლება დამალულიც გყავს. ამხანაგებო, — მიმართა ათისთავმა ჯარისკაცებს, — შედი თან და კარგად გაჩხრიკეთ, შეიძლება იქ იმალეოდეს. მას ერთი თათილა დარჩა ჯანსაღი. იმ არაზნადას იმდენი ჭკუა კი აქვს, რომ კოჭლობით გზას არ გაუდგეს ტვერისაკენ. გარდა ამისა, სისხლის ნაკვალევი აქ თავდება. — რას იტყვის მამა, როცა გაიგებს, რომ ჩვენს სახლში ნებადაურთველად შეხვედით? — გარეწარო, დაუყვირა ათისთავმა გამბამ და ყურში ხელი სტაცა, — თუ მოვისურვე, სხვანაირად ავაძლებებ! — საკმაოა, ოცჯერ ხმალი შემოგვრა სიბრტყით და სიმართლეს მეტყვი. — მაშინვე მატეო ფალკონეა! — თქვა ხმის აწვეით. — იცი თუ არა შენ, ჭინკავ, რომ შემიძლია ქალაქში ჩავიყვანო? იქ ვუბრძანებ, ციხეში ჩავსვან, ჩალაზე დაგავდონ, ბორკილები დაგადონ და თავიცი მოგჭრან, თუ არ მეტყვი, სად იმალევა ჯიანეთო სანპიერო. გაიმეორა. — მამაჩემი მატეო ფალკონეა. — ათისთავო, — თქვა ხმადაბლა ერთმა ჯარისკაცმა, — ნუ გადავიმტრებთ მატეოს. გამბას ამკარად შემოფოთება ეტყობოდა. იგი ხმადაბლა ესაუბრებოდა ჯარისკაცებს, რომელთაც უკვე მთელი სახლი გაჩხრიკეს. ამას ბევრი დრო არ დასჭირვებია, იმიტომ რომ ყოველი კორსიკელის ზინა ერთი თაბას შეიცავს. მთელი მისი მონყობილობა ერთი მაგიდისა, ორიოდ სკამისა, ზან-

დუკებისა და თოფ-იარაღისაგან შედგება. იმავე დროს, პანია ფორტუნატო კატას ეფეკრებოდა და, როგორც ეტყობოდა, კმაყოფილი იყო თავისი ნათესავისა და მისი ჯარისკაცების შემოფოთებით. ერთი ჯარისკაცი თივის ზვინს მიუახლოვდა. კატას შეხედა და ხიშტი ჰქრა თივას, მხრები აიჩეჩა, თითქოს გრძნობდა, ეს სიფრთხილე სასაცილოა. არაფერი განძრეულა და ბავშვის სახეზეც არავითარი მღელვარება არ გამოხატულა. ათისთავმა და მისმა რაზმმა მოთმინება დაჰკარგეს; ისინი უკვე დაბლობისაკენ იცქირებოდნენ, თითქოს უკან დაბრუნებას ფიქრობდნენ; მაგრამ უცებ გამბამ გადაწყვიტა, უკანასკნელი ღონისძიებისათვის მიემართა და აღურსითა და საჩურქებით მოენადირა უშიშარი ბავშვის გული. — ძმისწულო, — თქვა მან, — შენ ყოჩაღი ბიჭი ხარ, კარგი მომავალი გელის, მაგრამ გინ დღევანდელი საქციელი დასაძრახია. ჩემი ნათესავის, მატეოს გაჯავრებისა რომ არ შემინოდეს, ეშმაკს ვფიცავ, თან ნავიყვანდი... მაგრამ, როცა მატეო დაბრუნდება, ყველაფერს ვუამბობ და ისე გრემს ტყუილის თქმისთვის, რომ სისხლს გავდენს. — თქვენ ასე ფიქრობთ? — აი, ნახავ... მაგრამ მისმინე... თუ კარგად მოიცქევი, რაღაცა გაჩუქებ. — მე კი, ბიძია, ერთ რჩევას გაძლევ. თუ კიდევ დააყოვნებ, ჯიანეთო ტვერს შეაფარებს თავს, და მაშინ კიდევ რამდენიმე თქვენისთანა ძმბიჭი დაგჭირდებათ მის დასაჭერად. ათისთავმა ჯიბიდან ძენკვიანი ვერცხლის საათი ამოიღო და ხელში დაიჭირა. იგი ათი ეკიუ მაინც ღირდა. პატარა ფორტუნატოს თვალები გაუბრწყინდა. — ეშმაკის ფეხო, შენ, ალბათ, ასეთი საათის ჩამოკიდება გინდა გულზე. ფარშავანგივით ამაყად გაივილი პორტოვეკოს ქუჩებში; გამველლები გკითხავენ: რომელი საათია, ფორტუნატო? შენც უპასუ-

ხები: დახედეთ ჩემს საათსო. — როცა დიდი გავიზრდე, ქალაქელი ბიძია ისედაც მაჩუქებს საათს. — ჰო, მაგრამ შენი ქალაქელი ბიძის ვაჟს უკვე აქვს საათი. ის კი შენზე პატარაა. ბავშვმა ამოიხრა. — მამ, გინდა თუ არა ეს საათი? ფორტუნატომ აღმარეცად შეხედა ძვირფას ნივთს, როგორც კატამ, რომელსაც ეშინია ბრჭყალებით შეხვოს გემირიელ ლუქმას და პირს არიდებს მას, თითქოს პატრონს ეუბნებოდეს, რასასტიკია შენი ხუმრობა! ათისთავი გამბას, ეტყობოდა, მართლაც უნდოდა საათის ჩუქება. ფორტუნატოს ხელი არ გაუწვდია, მხოლოდ მწარე ღიმილით უთხრა: — რად დამეცინით? — გევიცებო, არ დაგცინი! მხოლოდ მითხარი, სადაა ჯიანეთო და საათი შენი იქნება. ფორტუნატომ თვალის თვალში გაუყარა ათისთავს, ცდილობდა, გამოეცნო, შეიძლება თუ არა მის სიტყვებს ვერწმუნო. — ჯარისკაცის პატიოსან სიტყვას გაძლევ, — წამოიძახა ათისთავმა, — საათს მოგცემ ამისთვის: ჯარისკაცები მოწმეები არიან; მე არ შემიძლია სიტყვა გაეტეხო. საათი სახესთან მიუტანა, თითქმის ეხებოდა ბავშვის გაფორმებულ ლოყას. ბავშვს სახეზე ეხატებოდა ბრძოლა, რომელიც მის სულში წარმოებდა საათის მიღების მძაფრ სურვილსა და სტუმართმოყვანების ვალდებულებას შორის. გაღელვებული მკერდი უთრთოდა, გული ყელში ებჯინებოდა. ამავე დროს საათი მის თვალწინ ტრიალებდა და რამდენჯერმე ცხვირის წვერს მოხვდა. ბოლოს ნელ-ნელა ხელი გაიწვია საათისაკენ, შეეხო მას... ციფრულატი ცისფერი იყო, ახლად განმენდლი. ვერცხლის სახურავი მზეზე ბრჭყვიალებდა... მეტად დიდი იყო ცდურება. ფორტუნატომ მარცხენა ხელი ასწია და ცერით მიუთითა უკან, ზვინის-

საქართველო

მსოფლიო, გაზეთი-საბჭოთაო თარგმანი მოსაზრებები? დაგზავნა: 38-41-97, ან მოგზავნა: info@geworld.net

მარცხნივ იხილეთ, იხილეთ, იხილეთ!

ხელისუფლებამ პირველად მაშინ იგრძნო, რომ ბადრი ალარ ხუმრობდა, როდესაც „იმედი“ სახარული გირგვლიანის საზარელი მკვლელობის შესახებ აუწყა საზოგადოებას. ამას მოჰყვა ზურაბ ჟვანიას მკვლელობის თავის დროზე „მიჩქარული“ ფაქტების გახმაურება. მოკლედ, რაღა ბევრი გავაგრძელო და, „იმედი“ ის ერთადერთი ტელევიზია გახდა, რომელიც მთელ საქართველოში (და არა მარტო) მაუწყებლობდა, რის გამოც საზოგადოებრივმა აზრმა ნელნელა, მაგრამ შეუქცევად იწყო ხელისუფლების საინფორმაციო ფორმირება.

და ეს მიუხედავად იმისა, რომ „ნაცების“ პროპაგანდას კვლავაც ემსახურებოდნენ I არხი და „რუსთავი 2“. ხალხი მანაც „იმედის“ ინფორმაციებს ენდობოდა, რის გამოც „ნაცების“ მამებს „გველის კაჭრობა“ დაემართათ.

ამ ყველაფერში, პატარაკაციშვილის ამოუწურავ ფინანსებთან ერთად, „იმედის“ კოლექტივისა და პირადად გიორგი (შადიმან) თარგამაძის დამსახურებაც იყო. პრაქტიკულად, ყველა ნიჭიერი ტელეწამყვანი „იმედში“ აღმოჩნდა. ტელევიზიაში,

რომელსაც ლომის წვლილი მიუძღვის („ნაცების“ ერთ დროს კი არა, როგორც თავად სჯეუროდათ) მინიმუმ 30 წლის განმავლობაში შეურყეველი ხელისუფლების ისე მძლავრად შეზანაზრებაში, რომ 2007 წლის 7 ნოემბერს მიშამ დემოკრატიულობის ნიშანს ერთხელ და სამუდამოდ ჩამოიგლიჯა!

„იმედი“ და მისი ჟურნალისტები, ისე სასტიკად დაარბიეს, რომ თვით მიშას უპირობოდ მხარდამჭერი ბუმის აღმინისტრაციაც კი იძულებული გახდა, დემოკრატიის შექმნა ვარსკვლავ ბიჭუნასათვის „ყური აენია“.

სწორედ ამიტომ იყო, რომ დარბეულ-დაღვინილმა ტელევიზიამ შედარებით მოკლე ხანში მაუწყებლობა განაახლა, მაგრამ...

აი, აქედან იწყება გიორგი თარგამაძის ჭეშმარიტი სახის, შადიმანობის წარმოჩენა. ისევე, როგორც ტელევიზიის ლამის მთელი კოლექტივისა. „იმედის“ მაუწყებლობის განახლებიდან იმყოფებოდა შემდეგ შადიმან პირდაპირ ეთერში აკეთებს განცხადებას, რომ „იმედი“ მაუწყებლობას წყვეტს იმიტომ, რომ მის ჟურნალისტებზე ზენოლა ხორციელდება...

აბა, ამაზე კარგ და ფასეულ საჩუქარს ინატრებდა პრეზი-

დენტობიდან გადამდგარი მიშკო? და პირიქით — ამაზე მუხანათურად ზურგში დანის დარტყმას წარმოიდგენდა ლონდონში გადახვეწილი, დასაბატონებულად გამზადებული პატარაკაციშვილი? ამ უთანასწორო ბრძოლაში ბადრის ერთადერთი იმედი „იმედი“ იყო და ჯერ ასლანის კალთაში დაფრთხილებულმა ბარტყმა, და შემდეგ პატარაკაციშვილის კალთაში გაზრდილმა თარგამაძემ კი არა თუ „იმედი“ დახურა, ბადრის გამოგზავნილი კასეტა მერაბიშვილის კაბინეტში მიუტყუნცულა.

სოლოლაკში გაზრდილ ებრაელ ქართველს (თუ პირიქით), ალბათ, გაახსენდებოდა თბილისური გამოთქმა თუ ანდაზა — „ობოლო, ვის მ...ო და ჩემს გამზრდელსო!“ როდესაც სახელისუფლებო ტელევიზიებმა იმ კასეტის დახმარებით მხარდასაჭერად შესთავაზეს საზოგადოებას, რის შემდეგაც უტყვიანობა ვატყვია, რაც, სამწუხაროდ, საზოგადოების (და არა მხოლოდ ქართველის) უმრავლესობას შეადგენს, ირწმუნა, რომ ბადრი პატარაკაციშვილი მხოლოდ საკუთარი, ოლიგარქიული ინტერესების გამო იბრძოდა და არა — საქართველოსთვის; იგი არ იყო სამშობლოსთვის გულანთებული პატრიოტი. და

თუ არსებობს მცირე ალბათობა იმისა, რომ ბადრის სხვის დაუხმარებლად გაუსვდა გული, ალბათ, — შადიმანას გამო!

ეს აცაკაცობა, სიმდაბლე, უსინდისობა, კლასიკური შადიმანისეული ლაღატი, ჯეროვნად და ოპერატიულად დაუფასეს გიორგი თარგამაძეს. როგორც ამბობენ, მერაბიშვილის კაბინეტში დანერგეს ის პროცენტები, რომლითაც ე.წ. ქრისტიან-დემოკრატები 21 მაისის საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ „შესრულდნენ“ უმალეს საკანონმდებლო ორგანოში. აი, ამაშია არჩევნების წინ ორიოდე დღით ადრე შექმნილი პარტიის, ქრისტიან დემოკრატების წარმატების საიდუმლო!

როდესაც ჰალსტუხის ნაიყრონჭაქვს, ჰალსტუხიან ხელისუფლებას და უჰალსტუხოდ ნამდვილი შადიმანიაო! — მოსწონებულად შენიშნა ენამწარე, „უკონტროლო“ რეზო ამამუკელმა და, შადიმანას გარდა, მეორე „კლიკაც“ მიეკურა გიორგი თარგამაძეს.

ჰოდა, როდესაც ეს „ჰალსტუხიანი ხელიკი“, პატრიოტულ-ეროვნული პათოსით დაახვეთქებს ხოლმე: „ჩვენ, ქრისტიან-დემოკრატები!“, სურვილი გიჩნდება, იმ ჰალსტუხში სწვდე და ისე მოუყონჭო კისერი, თვალები გადმოაყრვიცი!

ამას წინათ, „კავკასიის“ ეთერში, შადიმანას ერთი თანაპარტიელი, თავის დროზე „იმედის“ ჟურნალისტი და დღეს ე.წ. ქრისტიან-დემოკრატები, გამობრძანდა და იმ ბრალდების პასუხად, რომ პარლამენტში შესული, შადიმანას დაუფასებელი არჩევნები „გაუპრაველი“, რომელიც სერიოზულობით დაახეთქა, რომ თურმე ქრისტიან-დემოკრატები იმისთვის შესულან პარლამენტში, რომ იმ მაღალი მიკროფონიდან საზოგადოებრივი აზრის ჩამოყალიბება წდომებიან (!)?

რა ვიცი, აქამდე გულუბრყვილოდ მჯეროდა, რომ ე.წ. საზოგადოებრივი აზრს, სწორედ ჟურნალისტები, მითუმეტეს, ტელეჟურნალისტები აყალიბებდნენ, ანუ იმ პროფესიის ხალხი, რომლის წარმომადგენლებიც ახლო წარსულში თავად ბრძანდებოდნენ. ისე, რომ იცოდნენ ე.წ. ქრისტიან-დემოკრატებმა, არა მხოლოდ ჟურნალისტები აყალიბებენ

ე.წ. საზოგადოებრივი აზრს, არამედ, ჟურნალისტების მიმართაც აქვს ხოლმე საზოგადოებას საკუთარი აზრი და აქედან, ჩემი აზრით, საზოგადოების აბოლოტური უმრავლესობისთვის, ცხადია, რომ ერთ დროს ჟურნალისტები და დღეს ე.წ. ქრისტიან-დემოკრატები, თვით ყველაზე ოლიგოზურ „ნაცებზე“ საძულველნი და საშიშინი არიან, რადგანაც „ნაცები“ რისი და რა დროს მკადრებლები არიან, ასე თუ ისე, ამის პროგნოზირება შესაძლებელია. აი, რაც შეეხება ქრისტიან-დემოკრატულ „პოზიციას“, კაცმა არ იცის, რა და როდის მოუვათ თავი, რადგან, როგორც იტყვიან — „ნა ვისო სპასობნები“ არიან!

ჰალსტუხიანი ხელიკის, იგივე შადიმანას ფანტაზიები, უკეთურობის, უნამუსობის, უტიფრობის, გველამუბობის კუთხით, ალბათ, ამოუწურავია!!!

დავით მხვიამ

ბოლოში: მინდა, მის ახალ მამობის, ვანო მერაბიშვილს შევახსენო — გიორგი თარგამაძის ორ წინამორბედ კეთილსმყოფელსა და მამობილს — ბაშაძეს და პატარაკაციშვილს — შეეშალა. მათ არც ხევისბერი გოჩას გამოცდილება გაიზარეს და არც მისი ევროპული ანალოგის, სწორედ ამიტომ, ვინაიდან ყოველივე ევროპული ჩვენში მაღალი ფასი აქვს, საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრს ღია წერილისა და კეთილი რჩევის სახით პოსტსკრიპტუმ ვთავაზობ ნაწყვეტს პროსპერ მერიმეს „მატეო ფალკონედან“:

კენ, რომელსაც თვით იყო მიყრდნობილი. ათისთავი მაშინვე მიხვდა. ძე-ნკვს ხელი გაუშვა და ფორტუნატო საათის ერთადერთი მფლობელი გახდა. იგი ქურციკით განზე გახტა. ვოლტიჟერები იმუთომივე ზონის დაშლას შეუდგნენ. თივა შეინძრა და თავი გამოჰყო სისხლში მოსვრილმა ხანჯლიანმა მამაკაცმა. მაგრამ, როცა ფეხზე წამოდგომა დააპირა, ძალ-ღონემ უღალატა და მიწაზე დაეცა. ათისთავი ცხადა და სატყვეარი გამოჰკლივდა, მაშინვე მაგრად გაბანრეს.

ჯიანეტო მინაზე ეგდო, როცა ფორტუნატო მიუახლოვდა.

— არამზადავ! — უთხრა მას ფირალმა უფრო ზიზღით, ვიდრე გულისხმრომით.

ბავშვმა უკან გადაუდგო ვერცხლის ფული, რადგან იფიქრა, არ დამიმსახურებიაო, მაგრამ ფირალმა ამას, როგორც ეტყობა, არავითარი ყურადღება არ მიაქცია. მან სრულიად დამშვიდებულად მიმართა ათისთავს:

— ძვირფასო გამბა, სიარული აღარ შემიძლია; ჩემი ხელით წაღება მოგიხდებათ ქალაქში.

— ეს არის ჯიხვის სისწრაფით გაგვირგოლი, — უპასუხა ათისთავმა, — მაგრამ არა უშავს, მე ისე მიხარია შენი დაჭერა, რომ ზურგით გატარებ და დალილობას არ ვიგრძნობ. ჩვენ, მეგობარო, ტახტრევანს გაგიმართათ შტოებისა და შენივე წამოსასხამისაგან, ხოლო კრესპოდის ფერმაში ჩასვლილას ცხენებს ვიმოვით.

— ძალიან კარგი, — თქვა დატყვევებულმა, — მხოლოდ ცოტა ჩალა დასდეთ ტახტრევანზე, რომ გვერდები არ მეტყინოს.

სანამ ვოლტიჟერები ფუს-ფუსებდნენ, ტყვრისკენ მიმავალი ბილიკის მოსახვევში მატეო ფალკონე გამოჩნდა ცოლითურთ. დედაკაცი ქედ-მოხრილი მოდიოდა, ზურგზე უზარმაზარი, ნაბლით სავსე ტომარა მოეკიდებინა. ქმარი კი მსუბუქად მოაბიჯებდა; ერთი თოფი ხელში ეჭირა, ხოლო მეორე მხარზე ეკიდა, რადგანაც ვაჟკაცს არ შეუფერ-

რის რაიმე ტვირთი ზიდოს, გარდა თოფ-იარაღის.

ჯარისკაცების დანახვაზე მატეოს თავში აზრმა გაუელვა, ალბათ, ჩემს დასაჭერად არიან მოსული. მაგრამ რა? განა რაიმე უთანხმოება ჰქონდა პოლიციასთან? არა, მას არც მთავრობის, არც ხალხის თვალში სახელი არ ჰქონია გატყვილი; მაგრამ იგი კორსიკელი მთიელი იყო, კორსიკელი მთიელებს შორის კი იშვიათია ისეთი ვაჟკაცი, რომელსაც წარსულში რაიმე პანია ცოდვა არ ჩაედინოს, ვისმესთვის თოფი არ ესროლოს ან სატყვეარი არ ჩაეცეს. მატეოს სხეებზე უფრო სუფთა სინდისი ჰქონდა, რადგან ათ წელიწადზე მეტია, მისი თოფი კაცისკენ არ მიმართულიყო; მაგრამ მაინც სიფრთხილის თავი არ სტკიოდა და ვოლტიჟერების დანახვაზე, ყოველი შემთხვევისათვის, თავის დასაცავად მოემზადა.

— დედაკაცო, — უთხრა მან ჯუზეპას, — ტომარა მინაზე დასდე და მზად იყავ.

ცოლმა მაშინვე შეასრულა მისი ბრძანება. მატეომ ერთი თოფი ქალს გადასცა, მეორე გატყნა და ნელის ნაბიჯით გაემართა სახლისაკენ, მხოლოდ გზის პირად ჩამწკრივებულ გეზს მიჰყვებოდა, რათა მტრული მოქმედების დაწყებისთანავე რომელიმე მსხვერპლს ხეს ან ნიფელს ამოკერებოდა და პასუხი გაეცა. ცოლი ფეხდაფეხ მისდევდა, ხელში სათადარიგო თოფი და სამასრე ეჭირა. ბრძოლის დროს კარგი დიაციის როლი იმაში მდგომარეობს, რომ ქმარს თოფი დაუტენოს.

მეორე მხრივ, არც ათისთავს ესამოვნა, როცა თვალი მოჰკრა მატეოს, რომელიც ჩახმანშეყენებული თოფით მოდიოდა ფეხაკრეფით.

— ვაი თუ მატეო ჯიანეტოს მოკეთე ან მეგობარია და მისი დაცვა მოისურვოს, — გაიფიქრა ვოლტიჟერთა მეთაურმა: — მაშინ მისი ორი თოფის ორ ტყვიას ორი ჩვენგანი ისევე სწორად მიიღებს, როგორც ფოსტით გამოგზავნილ ნებარეობს. შეიძლება არც მე და მინდოს, სისხლის ნათესაობის მიუხედავად!

ცოტადენი ყოყმანის შემდეგ მან ვაჟკაციური გადაწყვეტილებით მიიღო, პირდაპირ წაიღო მატეოსა და ვოლტიჟე ეამბნა, როგორც ძველი ნაცნობისათვის, მაგრამ მოკლედ მანძილი, რომელიც მატეოსგან ჰყოფდა, დაუსრულებლად ეჩვენა.

— ეჭვი, ძველი მეგობარო! — დაუძახა მან, — როგორ ცხოვრობ? ეს მე ვარ, გამბა, შენი ნათესავი!

მატეო უსიტყვოდ გაჩერდა და თოფი ნელა ამართა, ისე, რომ, როცა ათისთავი მოუახლოვდა, პირი სწორედ მისკენ იყო დამიზნებული.

— გამარჯობა, ძმაო, — უთხრა ათისთავმა და ხელი გაუწოდა... — დიდი ხანია ერთმანეთი არ გვინახავს.

— გაგიმარჯოს, ძმაო, — გზად განოვიარე შენი და ჯუზეპას დანახვაზე. დღეს კარგი ნადრობა გვექონდა და, თუმცა დავიღალეთ, დიდი ფრინველი დავიჭირეთ. ესაა ჯიანეტო სანპიერო ვიკადეთ ხელში.

— მადლობა ღმერთს! — წამოიხაზა ჯუზეპამ, — მეწველი თხამოგვტყცა გასულ კვირაში. ეს სიტყვები ესიამოვნა გამბას.

— საბრალოს შიოდ და რა უნდა ექნა, — ჩაილაპარაკა მატეომ.

— იგი ლომივით იცავდა თავს, — განაგრძო ათისთავმა ცოტა არ იყოს ნაწყენი კილოთი, — ერთი ჯარისკაცი მოგვიკლა, ერთსაც ტყვიით ხელი დაუჩქა... შემდეგ ისე მიმიძალა, ეშაპიკე ვერ იპოვნინებ მისთვის. ამას გარდა, შენი და მისი სახელი აღინიშნება მოხსენებში, რომელსაც მთავარ მსაჯულს წარვუდგინა.

— შეჩვენებულა! — ხმადაბლა წარმოთქვა მატეომ.

სამივენი სახლთან მივიდნენ. ჯიანეტო საკაცზე იწვა, ნაყვანას უპირებდნენ კიდევ. როცა გამბას გვერდით მატეო დაინახა, უცნაურად გაიღიმა, სახლისკენ მიბრუნდა, ზღურბლს მიაფურთხა და თქვა:

— გამცემლის სახლი!

მხოლოდ სასიკვდილოდ განიშრული კაცი თუ გაბედვდა, მატეოსთვის გამცემელი ეწოდებინა. სატყვერის ჩაცემა, რომელსაც განმეორება აღარ სჭირა, დაუყოვნებლივ შურს იძიებდა შეურაცხყოფისათვის, მაგრამ ახლა მატეომ მხოლოდ შუბლზე მოისვა ხელი, როგორც ადამიანმა, რომელიც განადგურებულია მომხდარი ამბით და ვერ გამოკვეულა.

ფორტუნატო სახლში შევიდა მამის დანახვისთანავე. ჩქარა დაბრუნდა, ხელში რძით სავსე დოქი ეჭირა, ჯიანეტოს მინაოდა, ისე, რომ მისთვის თვალი არ გაუსწორებია.

— გამცემელი აქედან! — დაიღრიალა დატყვევებულმა საშინელი ხმით.

შემდეგ ერთ ჯარისკაცს მიუბრუნდა და უთხრა:

— ამხანავო, წყალი დამალევი.

ჯარისკაცმა თავისი თასი მინაოდა, და ფირალმა წყალი მიიღო იმ ადამიანის ხელიდან, რომელიც ცოტა ხნის წინათ ცხელ ტყვიებს სთავაზობდა. შემდეგ ითხოვა, ზურგზე კი არა, გულზე შემიკარით ხელები.

მისი სურვილი შესრულებულ იქნა. ათისთავმა ნიშანი მისცა, ავიშლითო, გამოემშვიდობა მატეოს, რომელსაც პასუხი არ გაუცია, და ჩქარი ნაბიჯით დაემევა დაბლობისაკენ.

ათმა წუთმა განვლო, სანამ მატეო კრინტს დაძრავდა. შემოფოთებული ბავშვი ხან დედას უცქეროდა, ხან მამას, რომელიც თოფს იყო დაყრდნობილი და თავშეკავებული გულსწყნარობით უცქეროდა.

— კარგად იწყებ ცხოვრებას! — თქვა ბოლოს მატეომ დამშვიდებული ხმით, მაგრამ ვინც მას იცნობდა, ამ ხმაში მუქარას გაიგონებდა.

ბავშვმა ბრძანება შეასრულა, შემდეგ მუხლებზე დაეცა.

— ლოცვები ნაიკითხე!

— მამა, მამა, ნუ მომკლავ!

— ლოცვები ნაიკითხე! — გაუმეორა მატეომ საშინელი ხმით.

ბავშვმა ცხცახით და ქვითინით ნაიკითხა „მამაო ჩვენო“ და „მარნამსი“. მამამ მტკიცე ხმით „ამინ“ დაუმატა თვითუღ მათგანს.

— სხვა ლოცვები არ იცი?

— მამა, ვიცი კიდევ ქალწულის ლოცვა და ლიტანია, რომელიც ძალუამ მასწავლა.

— ეს გრძელია, მაგრამ არა უშავს, ნაიკითხე.

ბავშვი სუსტი ხმით ათავებდა ლიტანიას.

— გაათავე?

— მამა, შემობრალე. არა-სოდეს ამას აღარ ვიზამ! ბიძია კაპრალს შევეხვევინები, აპატიოს ჯიანეტოს!

იგი კიდევ რაღაცას ლულულავდა. მატეომ თოფი დაუშინა და უთხრა:

— ღმერთმა გაპატიოს!

ბავშვმა სასონარკვეთილად ძალა მოიკრიბა, უნდოდა, წამომდგარიყო და მუხლებში ჩაეარდნოდა მამას, მაგრამ გვიანდა იყო. მატეომ გასროლა და ფორტუნატო უსულოდ დაეცა.

მატეოს გვამისთვის არ შეუხედავს, სახლისკენ გაემართა, რათა ნიჩაბი მოეხარა. ორიოდე ნაბიჯის გადადგმაც ვერ მოასწრო, წინ ცოლი გადაეღობა, სროლის ხმას შეეფოთებინა.

— რა ჩაიდინე? — შეჰბღავდა ქალმა.

— მართლმსაჯულება შევასრულე დამნაშავეის მიმართ.

— სად არის?

— ხრამის პირას, ახლავე დავასავლებ. მოკვდა როგორც ქრისტიანი; მღვდელს ვანიშნებ. ჩვენს სიძეს, ტეოდორო ბიანკის, უნდა შეუთვალეთ, ჩვენთან გადმოვიდეს საცხოვრებლად.

პროსპერ მერიმი

„მატეო ფალკონე“

პერონტი ქიქოქის

თარგმანი ესპანურიდან

არნო

ხიდირბეგიშვილი:

ნატოს აღსაშენი და გაბაიზურული სიონი...

„რა მოსდება?“ — საქართველოში ეს კითხვა ყველას პირზე აკერია: მედიისა და ცრუექსპერტების მიერ დეინფორმირებულ ჰიპერპოლიტიზებულ საზოგადოებაში დღეს მხოლოდ იმაზე ლაპარაკობენ, თუ რა გველის... „უშეცდომო პასუხი“ ამ კითხვაზე აქვთ მხოლოდ საქართველოს ხელისუფლებასა და ზემონახსენებ ცრუექსპერტებს, რომლებსაც მე არ მივეყუთვები, ამიტომ, პატივცემული მკითხველო, მოდი, როგორც ყოველთვის, ერთად დავფიქრდეთ და შევეცადოთ, დასაწყისისთვის, გამოვიცხადოთ მეთოდის გამოყენებით ვუპასუხოთ კითხვას: „რა არ მოსდება?“

ბითა და ტარიტორიული პროვლამებით, ვერ განვრძობა ნატოში. იმ პირობაში, როცა თბილისიდან 30 კმ-ში რუსული ტანკები დასასრულად — რუსული არტილერიის მისანდომოგის ზონაში, საპარტივალში ნატოს გაზაპი არ იქნება (ვფიქრობ, აუცილებელი არაა იმ მიზეზების ჩამოთვლა, რომელთა გამოც საქართველო ევროკავშირში ვერ განვირძობა);

4) რუსეთთან კონფლიქტი არ დარბაზულირდება საზოგადოებრივი სექტორის სექტორში

1) აშშ-ის პრეზიდენტი ბარაკ ობამა, რომელსაც გასულ კვირას 2009 წლის ნობელის პრემია მიანიჭეს მშვიდობის დარგში, „საერთაშორისო პოლიტიკაში ახალი კლიმატის შექმნის, საერთაშორისო დიპლომატიის განმტკიცებაში ექსტრადინარული ძალისხმევითა და ბირთვული იარაღის გარეშე სამყაროს შექმნისთვის“ (იგულისხმება — ბუშის პოლიტიკის უფლებელყოფისთვის, რუსეთის ფედერაციასთან კონსტრუქციული თანამშრომლობისთვის, ევროპაში რაკეტ-სანაღმდეგო თავდაცვის სისტემების (PIPO) განთავსებაზე უარის თქმისა და შპაობისთვის CHB-3 ხელშეკრულების დადების გამო) საქართველოს აშშ-თან დაკავშირებული საზოგადოებრივი სექტორის სექტორში არ გააჩნდება;

2) ნატო საქართველო-რუსეთის კონფლიქტში, მისი წარმომადგენელი შპაობისთვის, არ ჩაბრუნდება (იხილეთ, როგორც გასული წლის აბჯინტოში), მით უფრო არ დაბრუნდება აზნაურისა და საზოგადოებრივი სექტორის მდივანი ანდრეს ფონ რასბუსენი მიიჩნევს, რომ რუსეთი ბალტიის ქვეყნების ან ნატოს სხვა მოკავშირეებისთვის საფრთხეს არ წარმოადგენს და სურს რუსების დარწმუნება იმაში, რომ ნატო რუსეთის მტერი არაა: „ნატო რუსეთს არ ამხედრებია. ჩვენი პარტნიორობა აუცილებელია. თუ რუსეთს რაიმე ეშურება, ეს საფრთხე დასავლეთიდან კი არა, სამხრეთიდან მომდინარეობს. ვფიქრობ, რუსეთის ხელმძღვანელობას ეს კარგად ესმის“;

3) საქართველო, მისი აბჯინტო-საზოგადოებრივი სექტორის

ტორის ქალის-სეპიტი — საზოგადო და კულტურის მოღვაწეთა ურთიერთ-ვიზიტებით, ერთობლივი კომისიებით, „მრავალი მაგიდებით“ და კონფერენციებით, ასევე, საეკლესიო დელეგაციებით. თანამდროვე სტორი-ში არ მოიქაზება პრეცედენტი, რომ საზოგადოებრივი სექტორის კონფლიქტისა და სისხლისღვრის, დიპლომატიური ურთიერთობების განხორციელებისა და ხელისუფლებათა აბჯინტო-საზოგადოებრივი სექტორის მდივანი ანდრეს ფონ რასბუსენის მიხედვით, რომ რუსეთი ბალტიის ქვეყნების ან ნატოს სხვა მოკავშირეებისთვის საფრთხეს არ წარმოადგენს და სურს რუსების დარწმუნება იმაში, რომ ნატო რუსეთის მტერი არაა: „ნატო რუსეთს არ ამხედრებია. ჩვენი პარტნიორობა აუცილებელია. თუ რუსეთს რაიმე ეშურება, ეს საფრთხე დასავლეთიდან კი არა, სამხრეთიდან მომდინარეობს. ვფიქრობ, რუსეთის ხელმძღვანელობას ეს კარგად ესმის“;

ლა და ორიენტირებული ქსელი არ არის! პოლიტიკური პარტიები და არასამთავრობო ორგანიზაციები შექმნილია და ფუნქციონირებს ამერიკულ კუარტორთა ფხიზელი მეთვალყურეობის ქვეშ და მათ მიერვე ფინანსდება. ამიტომ ვერ ვიტყვი, რომ ეს პოლიტიკური სტრუქტურები და ორგანიზაციები საზოგადოებრივ აზრს გამოხატავენ“.

და აშშ-ის გარანტიებისა და შუამდგომლობის ხარჯზე! ახლა კი მივიწყებთ ფხიზელ ლოგიკას და არა ქართული პოლიტიკის ტელევიზიონისთვის და მთავრობისთვის დიპლომატიურ ემოციებს და ვივარაუდოთ, თუ „რა მოსდება“.

ქვეყანას კონდოლიზა რაისი ეწვია და მეთიუ ბრაიზა ხშირად სტუმრობდა. მართალია, დღეს ამ ნუსხაში არ არის აშშ სახელმწიფო მდივანი და სხვა პირველი პირები (ეტიკა, მავანისთვის ხელის ჩამორთმევა არ სურთ...), უპირაინა მასზე გავჩერდეთ და, რადგანაც ბაიდენისა და გორდონის ვიზიტები უკვე განვიხილეთ ჩვენი გაზეთის ფურცლებზე, დანარჩენებზე ვილაპარაკოთ. მამ ასე, ნატოს სპეციალური წარმომადგენელი სამხრეთ კავკასიაში რობერტ სიმონსი: „ამგვარ რთულ ვითარებაში, რომელიც ბოლო ხანს ავღანეთში შეიქმნა, ნატოს ეგადით განხორციელებულ ISAF-ის ოპერაციებში ისეთი ქვეყნის მონაწილეობა, როგორც საქართველო, ძალიან მნიშვნელოვან ფაქტორს წარმოადგენს... ბუქარესტის სამიტზე ჩვენ აღვნიშნეთ, რომ საქართველო, საბოლოო ჯამში, ნატოს წევრი გახდება, მაგრამ ამისათვის აუცილებელია ბევრი მუშაობა ნაციონალური პროგრამით გათვალისწინებული მიზნების მიხედვით. ჩამოვედი, რათა გავარკვიო — როგორ მიმდინარეობს ეს პროცესი და მოვამზადო შესაბამისი მოხსენება. ნატოში განვხილეთ ბუქარესტის თარიღის დასახელება ჯერჯერობით არ შეიძლება“.

ეს კი ავღანეთში აშშ-ისა და ნატოს კოალიციური ჯარების სარდლის, არმიის გენერლის სტენლი მაკრისტალის სიტყვებია: „ავღანური დაჯგუფება „თალიბანის“ წინააღმდეგ წარმოებულ ომს, ალბათ, წავაგებთ, თუ აშშ ვერ გამოიხატავს დამატებით ძალებს და არ შეცვლის სტრატეგიას... რესურსების უკმარისობა, სავარაუდოდ, დამარცხდება მიგვიყვანს“. ეს კრიტიკულად სუფთა კაცი რეკომენდაციას იძლევა, აშშ-ის ჯარების რიცხოვნობა 40.000 სამხედროთი გაიზარდოს (დაემატოს იქ მყოფ 77.000-ს), თუმცა ობამას დემოკრატიული პარტია, რომელიც კონგრესს აკონტროლებს, შესაძლოა, წინ აღუდგეს ავღანეთში ახალი ძალების გაგზავნას, ხოლო საზოგადოებრივი აზრის გამოკითხვებით, რომ ამერიკელებს არ სურთ ამ მ-წლიანი ომის გაგრძელება! ახლა ნათელია? სიმონსი ომში ჩვენი გიჟების გულისთვის ჩამოსულა, რადგან აშშ ახალ ჯარისკაცებს აღარ იძლევა! ამავე მიზეზით, სიმონსის ანგარიშის გაცნობის შემდეგ, ა. წ. ოქტომბერში თბილისს აშშ-ის თავდაცვის მინისტრი ალექსანდრე ვერბოუსი ესტუმრება, თუმცა ქართველ ხალხს ამას პოლიტიკორექტულად მიანდვიან როგორც „საქართველო-ამერიკის ურთიერთობების თანამშრომლობის გაღრმავებას მხარეთა მიერ ხელმოწერილი სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის ფარგლებში“... როგორც

ჩანს, ამ მისტერების „პარტნიორობა“ ცალმხრივი მოძრაობის ქუჩაა...

სიმონსი, რომელიც საქართველოს გარდა, კავკასიაში ბრიყვეს ვერსად გამოიჭერს, საქართველოში ნატოს ცენტრის მიერ მისთვის სპეციალურად ორგანიზებული „ნატოს კვირეულის“ დღეებში, როგორც ეპონა, აქ მცხოვრებ ეროვნულ უმცირესობას შეხვდა. თუმცა, ის გააბაიზურული — „ეროვნულ უმცირესობათა და ნატოს“ კონფერენციაზე, სადაც ნატოში საქართველოს ინტეგრაციისადმი ეროვნულ უმცირესობათა დამოკიდებულების საკითხი განიხილებოდა, დინასტორთა ლიდერება რეინაბატ-ბრანტიმამათა ჯგუფი შპაჩჩაჩაჩა (ისევე, როგორც ბუშს 2005 წელს, საქართველოში ვიზიტისას!), რომელსაც ფხიზელად ადევნებდა თვალს საქართველოს პრეზიდენტის მრჩეველი ეროვნულ უმცირესობათა საკითხებში (1999-დან 2008 წლამდე პარლამენტის წევრი და, იმავდროულად, კონსტიტუციის დარღვევით — სომხური გაზეთის „ერასტანის“ მთავარი რედაქტორი) შპაჩჩაჩაჩაჩა, რომლის გვარის წარმოთქმა თბილისში — არასასურველი, ხოლო სომხებით კომპაქტურად დასახლებულ სამცხე-ჯავახეთში არც თუ უსაფრთხოა... სომეხთა, უფრო მეტიც, აზერბაიჯანელთა და სხვა აქ მცხოვრებ 800.000 არაქართველთა სახელით (?), მან სიტყვა მისცა სიმონსს, რომ საქართველოში უმცირესობათა თანხმად არიან ნატოში საქართველოს გაწევრიებაში! თანხმად არიან, რომ ახალგაზრდა ქართველები საზარბაზნო ხორცად გადაიქცევიან, რათა უცხო მინაზა უცხო ინტარქიანას შეინარჩუნოს მან, ასევე, დასძინა, რომ საქართველო, სომხეთისა და აზერბაიჯანის მსგავსად, გამუდმებით გრძნობს რუსეთის მხრიდან მოსალოდნელ საფრთხეს... (!?)

ანკარა და ერევანი დაეპოვებენ

თურქეთმა და სომხეთმა, როგორც იქნა, ბოლო მოუღეს თითქმის საუკუნოვან გაუცხოებას და ციურისში ხელი მოაწერეს ორმხრივი ურთიერთობების ნორმალიზების დოკუმენტებს. „დიპლომატიური ურთიერთობების დამყარების პროტოკოლი“ და „ორმხრივი ურთიერთობების განვითარების პროტოკოლი“ ახლა უკვე ხელმოწერილია თურქეთისა და სომხეთის საგარეო საქმეთა მინისტრების — ახმატ დავუტოგლუსა და ედვარდ ნალბანდიანის მიერ.

მეორე დღეულობის თანახმად, ქვეყნებმა უნდა გახსნან საზღვარი, რომელიც 1993 წლიდან დაკეტილია. პროტოკოლები ძალაში შევა ორივე ქვეყნის პარლამენტების მიერ მათი დამტკიცების შემდეგ. ცერემონიას ესწრებოდნენ რუსეთის, საფრანგეთისა და სლოვენის საგარეო საქმეთა სამინისტროების პირველი პირები: სერგეი ლავროვი, ბერნარ კუმენერი და შამუელ უბოგარი, ევროკავშირის უმაღლესი წარმომადგენელი ჰავეერ სოლანა და აშშ სახელმწიფო მდივანი ჰილარი კლინტონი. დოკუმენტების ხელმოწერის შემდეგ მათ დარბაზი კომენტარებისა და განცხადებების გარეშე დატოვეს.

დე ერევანში მონინალმდეგეთა მრავალათასიანი დემონსტრაცია გაიმართა.

შეგახსენებთ, რომ თურქეთ-სომხეთის საზღვარი 1993 წლიდან ანკარის ინიციატივით დაიკეტა, ორ სახელმწიფოს არ აქვს დიპლომატიური ურთიერთობა. ამ ყველაფრის მიზეზი მთიანი ყარაბაღის საკითხში თურქეთის მიერ აზერბაიჯანის მხარდაჭერა და 1915 წელს ოსმალეთის იმპერიაში სომხების გენოციდის საერთაშორისო აღიარებისადმი თურქეთის მწვავე რეაქცია გახდა.

თურქეთისა და სომხეთის წარმომადგენლები შვეიცარიაში, უკვე ორი წელია, ანარმოებენ დახურულ მოლაპარაკებებს ორმხრივი ურთიერთობების ნორმალიზების მიზნით. პირველი წინსვლა დაფიქსირდა 2008 წლის 6 სექტემბერს, როცა 2010 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევ მატჩზე თურქეთ-სომხეთის საფეხბურთო ნაკრებების შეხვედრაზე დასასწრებად სომხეთის პრეზიდენტ სერჟ სარქისიანის მიწვევით თურქეთის პრეზიდენტი აბდულაჰ ფიული ერევანში ჩავიდა. სწორედ ამ მატჩზე დასრულებისას შეხვედნენ ერთმანეთს ორი მეზობელი ქვეყნის პრეზიდენტები. თურქეთში მომხდარს „ისტორიული მოვლენა“ უწოდეს. სწორედ ამ ვიზიტს ეწოდა სახელად „საფეხბურთო დიპლომატია“.

თამაშის დასრულების შემდეგ თურქეთის პრეზიდენტმა სომხეთის პრეზიდენტი 2009 წლის 14 ოქტომბრისთვის დაგეგმილ საპასუხო მატჩზე მიიწვია. ანკარაში იმედოვნებენ, რომ ეს ვიზიტი საბოლოოდ დაარსებული იქნება ამ ორი ქვეყნის ურთიერთობებს, თუმცა სარქისიანმა წამოაყენა პირობები, რომელთა შესრულების შემთხვევაშიც მიიღება თურქეთის კოლეგის მიწვევა — მხოლოდ საზღვრის გახსნის ან თურქეთის მხრიდან სომხეთზე ბლოკადის მოხსნის შემთხვევაში.

ერაყის ომის დაბრუნება

ერაყიდან აშშ ჯარის გამოყვანა ქვეყნის საზინას 156 მილიარდი დოლარი დაუჯდება. კონგრესის საბიუჯეტო სამმართველოს წინასწარი შეფასების მიხედვით, 2009-2014 წლების მანძილზე ერაყის ოპერაციის დასრულებას სწორედ ეს თანხა დასჭირდება.

აშშ-ს 156 მილიარდი დოლარი დაუჯდება

წლიური დანახარჯები ნელ-ნელა შემცირდება და წლებიდან 69 მილიარდიდან 2014 წლისათვის 500 მილიონს გაუტოლდება.

ბიუჯეტის სამმართველოს საიტზე გამოქვეყნებული ინფორმაციის თანახმად, ბარაკ ობამას ადმინისტრაციის გეგმის მიხედვით, ერაყის იანვრის არჩევნების დასრულებამდე იქ დაახლოებით 128 ათასი ამერიკელი სამხედრო იქნება. შემდეგ, 2010 წლის აგვისტოს დასასრულისთვის, კონტინგენტის რაოდენობა 50 ათასამდე შემცირდება. მანამდე ერაყში ამერიკული ძალების სარდალი რეი ოდინერო აცხადებდა, რომ

ჯარების გაყვანის ტემპი შესაძლოა, დაჩქარდეს და კონტინგენტის რაოდენობა 120 ათასამდე ოქტომბერშივე შემცირდეს. ამერიკულ-ერაყული მოლაპარაკების თანახმად, ერაყში დარჩენილი ამერიკული ნაწილები ერაყის უშიშროების ძალებს დაუჭერენ მხარს, 2011 წელს კი დატოვებენ ქვეყნის ტერიტორიას. ზემოთ დასახელებული თანხა სულ ცოტათი ნაკლებია იმაზე, რაც უკვე დახარჯა ამერიკამ 2003 წლიდან ამ დრომდე ერაყულ კამპანიაზე. 2008 წლის ბოლოს გამოცხადდა, რომ ამ ომს 687 მილიარდი მოხმარდა.

რადიო იუზრენკოს დაჯავშნული «მეჩსეფსის» ნაკომავლობა დაადგინეს

რევიონების პარტიის წევრმა, უმაღლესი რადას დეპუტატმა ვალერი კონოვალიუკმა განაცხადა, რომ კიევმა სამხედრო-სამგზავრო თვითმფრინავი „ილ-76“ ვიქტორ იუშჩენკოს ორ დაჯავშნულ „მერსედესზე“ გაცვალა, რითაც უკრაინამ 20 მილიონი გრივნი იზარალა.

მისივე თქმით, 2009 წელს უკრაინა აქტიურად ამარაგებდა საქართველოს იარაღით. თბილისში შეიძინა ზალმური ცეცხლის უკრაინული „გრადის“ სისტემები, საჰაერო თავდაცვის კომპლექსები „C-200“ და რადიოლოკაციური დაზვერვის სისტემები.

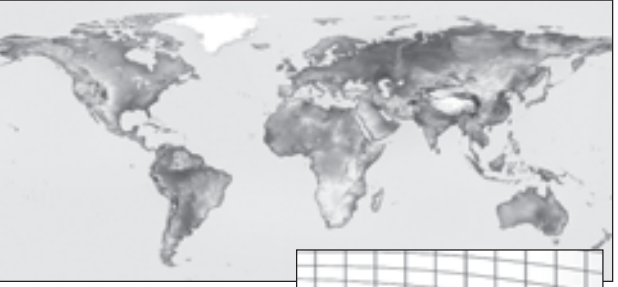
ში მიდის, შემდეგ კი პირადად პრეზიდენტ იუშჩენკოსთან. კომისიას მოპოვებულ მასალებზე პასუხი არც პროკურატურაში დასრულია და არც უშიშროების სამსახურიდან. არადა, საქართველოსთვის იარაღის უკანონოდ მიწოდების საკითხის გამოძიებას კომისია კონოვალიუკის ინიციატივით 2008 წლის აგვისტოს ომის დამთავრებისთანავე შეუდგა და ამ დრომდე უკრაინის მიერ საქართველოსთვის სხვადასხვა სახის იარაღის დაბალ ფასად მიყიდვის დამადასტურებელი დოკუმენტებიც მოიპოვა. პარლამენტმა და სამართალდამცავმა ორგანოებმა აღნიშნული გამოძიების შედეგებს სრული გამტარებლობით უპასუხეს. გენერალურმა პროკურორმა ალექსანდრე მედვედკომ განაცხადა, რომ უკანასკნელ

წლებში სხვა ქვეყნებს იარაღი მხოლოდ კანონიერ საფუძველზე მიყიდებოდა. მისივე თქმით, დარღვევების აღმომჩენი საპარლამენტო კომისიის დასკვნები არ დასტურდება.

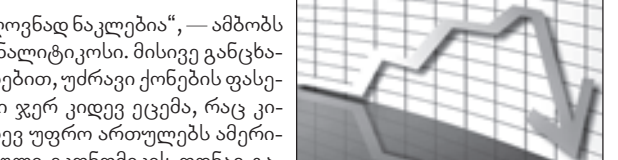
სამაგიეროდ, თავად კონოვალიუკს დაეშურა სერიოზული პრობლემები — მისი წინააღმდეგ სახელმწიფო საიდუმლოების გაცემის ბრალდებით საქმე აღიძრა. მოგვიანებით დანაშაულის შემადგენლობის არარსებობის მოტივით საქმე შეწყდა.

მსოფლიო ახალი კრიზისის თესვს თესავს

წამყვანი ამერიკელი ანალიტიკოსი ჰურელ რუბინი, რომელმაც თავის დროზე ახლანდელი ეკონომიკური ვარდნის დასაწყისი იწინასწარმეტყველა, ირწმუნება, რომ მსოფლიო უკვე შეუდგა ახალი ფინანსური კრიზისის თესვის თესვას.

რუბინი დარწმუნებულია, რომ ცვალებად საფონდო ბირჟებსა და რეალურ ეკონომიკას შორის უფსკრული გაღრმავდება. გარდა ამისა, მისი აზრით, მომავალში მომხმარებელი საერთოდ გაძევდება ბაზრიდან და სავალე კაპალა დაიწყებს დაბრუნებას. „კრიზისი არ დასრულდება. მყიდველები განაგრძობენ მოთხოვნის შემცირებას ეკონომიკის მიზნით. ფინანსური სისტემა ძლიერ დაზიანებულია. კორპორატიული სექტორთან მიმართებაში კი ვერ ვხვდები კაპიტალის მოდინებას, ვინაიდან მოთხოვნა შეთავაზებაზე მნიშვნე-

ლოვნად ნაკლებია, — ამბობს ანალიტიკოსი. მისივე განცხადებით, უძრავი ქონების ფასები ჯერ კიდევ ეცემა, რაც კიდევ უფრო ართულებს ამერიკული ეკონომიკის ოდნავ გამოცოცხლებას. ამერიკაში უძრავი ქონებაზე ფასი იმდენად დაეცა, რომ საშუალო ფენის წარმომადგენლები მხოლოდ წინა წელთან შედარებით 13%-ით გალარბდნენ. ამასთან, რუბინის პროგნოზით, კერძო უძრავი ქონების ბაზრის კრიზისი შესაძლოა, კომერციულ-

ნავთობის პარკს კლანება 2030 წლამდე ამონუკავს

ნავთობის უმსხვილესი საბადოების დაცლა უახლოეს ათწლეულებში მსოფლიოს ენერგეტიკული კრიზისის მომასწავებელია. ექსპერტების აზრით, ნახშირწყალბადის მოპოვება 2020 წლისთვის პიკს მიაღწევს, შემდეგ შემცირებისკენ წავა.

ენერგეტიკული კვლევების ბრიტანული საბჭოს სპეციალისტების აზრით, „იანუ ნავთობის“ ერალოგიურ დასასრულს მიუახლოვდა. უკანასკნელი კვლევებით დასტურდება, რომ „შავი ოქროს“ 10 უდიდესი საბადო თითქმის დაცლილია.

რულია, ახალი საბადოების მოძიება და მათგან ნავთობის მოპოვება კი გაცილებით რთულ და ძვირადღირებულ მეთოდებს საჭიროებს.

მეორე მხრივ, მსოფლიოს წამყვანი ექსპერტები განუწყვეტლოვდნენ იმაზე, თუ რამდენ წელს ეყოფა კაცობრიობას უკვე არსებული მარაგი.

ზოგიერთის აზრით, მოპოვების პიკი უკვე ისტორიას ჩაბარდა, ზოგი კი თვლის, რომ ენერგეტიკულ კრიზისზე საუბარი ჯერ ძალიან ადრეა.

ბრიტანელმა მინისტრმა ნათესავი «ესო მოსკვის» პირდაპირ ეთერში იპოვა

ბრიტანეთის ენერგეტიკის საკითხთა და გარემოს დაცვის მინისტრმა ედ მილიბენდმა რადიო „ესო მოსკვის“ პირდაპირ ეთერში მსმენელებთან საუბრისას ნათესავი იპოვა. ეთერში დარეკა ქალმა, რომელმაც განაცხადა, რომ ბრიტანელი მინისტრის ნათესავი სოფია მილიბანდია.

მინისტრმა ქალთან გასაუბრება ვერ მოახერხა, რადგან ალექსი ვენედიქტოვმა უშუალო შეწყვეტინა ეთერის სტუმარს საუბარი და დაპირდა, რომ მოგვიანებით საელჩოს მეშვეობით დაუკავშირდებოდა. მოგვიანებით კი გაირკვა, რომ ქალბატონი სულაც არ ხუმრობდა, როგორც ეს რადიოსადგურის თანამშრომლებს ერთი შეხედვით შეიძლებოდა მოსჩვენებოდათ. ედ მილი-

ბენდმა დედას დაურეკა და გაარკვია, რომ სოფია მილიბანდის პაპა და მისი პაპის პაპა ძმები ყოფილან.

XX საუკუნის დასაწყისში ძმები ვარშავის ებრაულ კვარტალში ცხოვრობდნენ. მოგვიანებით მილიბენდის პაპის პაპის შვილიშვილი, ანუ თავად ედის პაპა ჯერ ბელგიაში გადასახლდა, შემდეგ კი — ბრიტანეთში, სოფია მილიბანდის პაპა კი რუსეთში გაემგზავრა.

ეთერის შემდეგ მინისტრი მეცნიერებათა აკადემიის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის ირანის სპეციალისტს, 86 წლის სოფიას შეხვდა.

მოგვიანებით ედ მილიბენდმა განაცხადა, რომ ბავშვობიდან იცოდა შორეული ნათესავის სოფია მილიბანდის შესახებ და ძალიან გაუხარდა მასთან შეხვედრა.

„ეფიქრობ, მას ჩემი და დევიდის (მილიბენდის ძმა, ბრიტანეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი) საქმიანობაზე მეტად ის აინტერესებდა, რომ ნათესავები იპოვა და დარწმუნდა, მილიბენდების გვარში უკანასკნელი არ არის“, — განაცხადა მინისტრმა.

გათოვის, ვინც ტაძრის გარდა ყველგან დადის

ვინც ტაძარში არ დადის, ვერ ხედება, რას აკლებს საკუთარ თავს. ზოგს ჰგონია, რომ ცხოვრებისეულ პრობლემებს თავადაც გადაწყვეტს, ღმერთის დაუხმარებლად და ეკლესიასთან განხეთქილებაშია, არ ესწრება ლიტურგიას, ტაძარში იშვიათად ჩნდება, ძირითადად, დიდ დღესასწაულებზე — აღდგომას, შობას ან ნათლისღებას (ნაკურთხი წყლის წასაღებად). სწორედ ამ მტკიცეულ თემაზე გვესაუბრება დღეს მამა ზურაბი — წმიდა ნიკოლოზის ტაძრის მოძღვარი.

— ფაქტია, რომ საგრძნობლად გაძლიერდა ზენოლა მართლმადიდებელ ქრისტიანებზე და, საერთოდ, რწმენაზე. რით ახსნით ამ გარემოებას?

— წმიდა წერილზე, წმიდა მამათა სწავლებასა და წინასწარმეტყველებას დაყრდნობით, შეიძლება ითქვას, რომ ცოდვით დაცემული კაცობრიობა აპოკალიფსურ ეპოქაში შედის, რასაც ანტიქრისტის გამეფება უნდა მოჰყვეს. აქედან გამომდინარე, გასაკვირი არ უნდა იყოს, რომ დაცემულ ყოფიერებაში ლუციფერული აზროვნებით მოწამლული ადამიანი გლობალური სულიერი წარწყმედისკენ მიექანება, რის გამოც გამრავლდა მკრეხელობა, ყოველგვარი უსჯულოება. სატანის მიწიერი მსახურები გამიზნულად ამცირებენ ჭეშმარიტ საღმრთო სჯულს — მართლმადიდებელ ქრისტიანობას და მის ერთულ მოძღვრებას.

— სამწუხაროდ, იმატა იმ ადამიანთა რიცხვმა, ვინც ღვთის სახლში არ დადის. მათ ჰგონიათ, რომ ცხოვრებისეულ პრობლემებს თავადაც გაუმკლავდებიან, ღვთის დაუხმარებლად და ეკლესიაში იშვიათად ჩნდებიან, ძირითადად, დიდ დღესასწაულებზე. რას ურჩევთ მათ, ვინც ტაძრის გარდა ყველგან დადის?

— ჩვენდა საუბედუროდ, თანამედროვე საზოგადოებაში ხშირად ისმის ეშმაკეული ხედვით გააპარტყვანებული თავანთი ბოროტი უამისოების ნიშანდობლივი და მოდალ ქვეული ცინიკური, უბამის განსჯა, თითქოსდა ქრისტიანული რელიგია პრიმიტიული აზროვნებისა და მონური ფსიქოლოგიის მქონე ადამიანთა სარწმუნოება იყოს.

— ფანტიზიის მორწმუნეებს გულისხმობენ?

— არა, ფანტიზიში სხვა სენია, ქრისტეს სამწყსოს დასცინიან და აკინებენ. მათი აზრით, დამოკიდებულება ღმერთთან მხოლოდ შინაგანად არათავისუფალ, ანუ დაკომპლექსებულ, ლაზარ, უმაქნისადამიანებს სჭირდებათ, რადგანაც თავიანთი უნებისყოფობის, სიმხდალისა და უუნარობის გამო პრაქტიკულ საქმიანობაში წარმატებას ვერ აღწევენ.

— გამოდის, რომ ღვთის რწმენა ცხოვრებაში ხელმოცარულთა საქმეა?

— მათ სურთ, ასე წარმოაჩინონ ქრისტიანული რელიგიის აღმსარებლობა... თითქოსდა ის, ვინც პრობლემებით სავსე ყოფილ ცხოვრებაში ვერაფერს აღწევს, იძულებულია, ყოვლისშემძლე უზენაეს არსებად, განმრიგებ წარმოდგენილი უფლის კალთის

ქვეშ ეძიოს ილუზორული თავშესაფარი, ხოლო ჭეშმარიტად თავისუფალ, უშიშარ, ანუ მარტივად მოხარული მონასთან. ქრისტესგან განდგომილება კი ამ ღვთისმირი, ნამდვილი თავისუფლების დაკარგვას და ეშმაკის მონობას ნიშნავს.

— მორწმუნეთა დასამცილებლად მათი პირიდან დაცივნასაც ხშირად გაიგონებთ, ღვთის მონები ხართო...

— ქრისტეს მიმდევრები უნებო მონები არ არიან, პირიქით, უზენაესი ადამიანური ღირსებით — შემოქმედი უფლის მეგობრობით და უმაღლესი შემეცნებით დაჯილდოებული, დამოუკიდებელი ნებულობის მქონე პიროვნებები არიან, რაც თავად მაცხოვრის სიტყვებით დასტურდება: „თქვენ მეგობარნი ჩემნი ხართ, უკეთუ ჰყით, რომელსა — ესე გამცნებ თქვენ. არაღა გეტყვი თქვენ მონად. რამეთუ მონამან არა იციან, რასა იქმნ უფალი მისი. ხოლო თქვენ გარქუ მეგობარად, რამეთუ ყოველი, რაოდენი მესამა მამისა ჩემისაგან, გაუნყე თქვენ“. სწორედ იესოს სწავლებიდან ვიგებთ, რომ ღვთის რწმენა ყოვლისშემძლეობის, ანუ აბსოლუტური უნარიანობის საწინდარია: „ხოლო იესომ უთხრა მას: უკეთუ ძალ-გიც რწმუნებად, ყოველივე შესაძლებელ არს მორწმუნისა“. საგულისხმოა, რომ ქრისტეს სიმტყუარნი“. ისინი შეეცდებიან, წარსტაცონ ქრისტეს ჭეშმარიტ მიმდევრებს მაცხოვრისგან ბოძებული თავისუფლება და დაიმონონ, ანუ ეშმაკის მსახურებაში ჩააყენონ.

— რატომ ცდილობენ, ქრისტესმიერი თავისუფლება რელიგიურ ფანტიზმად გაასაღონ?

— საქმე ისაა, რომ თითოეული მორწმუნე უფლისგან ბოძებული უნიკალური თავისუფლების მქონე პირია, რასაც არანაირი კავშირი არ აქვს რელიგიური ფანტიზმით შეპყრობილ მონასთან. ქრისტესგან განდგომილება კი ამ ღვთისმირი, ნამდვილი თავისუფლების დაკარგვას და ეშმაკის მონობას ნიშნავს.

სუფლების მქონე პირია, რასაც არანაირი კავშირი არ აქვს რელიგიური ფანტიზმით შეპყრობილ მონასთან. ქრისტესგან განდგომილება კი ამ ღვთისმირი, ნამდვილი თავისუფლების დაკარგვას და ეშმაკის მონობას ნიშნავს.

— მორწმუნეთა დასამცილებლად მათი პირიდან დაცივნასაც ხშირად გაიგონებთ, ღვთის მონები ხართო...

— ქრისტეს მიმდევრები უნებო მონები არ არიან, პირიქით, უზენაესი ადამიანური ღირსებით — შემოქმედი უფლის მეგობრობით და უმაღლესი შემეცნებით დაჯილდოებული, დამოუკიდებელი ნებულობის მქონე პიროვნებები არიან, რაც თავად მაცხოვრის სიტყვებით დასტურდება: „თქვენ მეგობარნი ჩემნი ხართ, უკეთუ ჰყით, რომელსა — ესე გამცნებ თქვენ. არაღა გეტყვი თქვენ მონად. რამეთუ მონამან არა იციან, რასა იქმნ უფალი მისი. ხოლო თქვენ გარქუ მეგობარად, რამეთუ ყოველი, რაოდენი მესამა მამისა ჩემისაგან, გაუნყე თქვენ“. სწორედ იესოს სწავლებიდან ვიგებთ, რომ ღვთის რწმენა ყოვლისშემძლეობის, ანუ აბსოლუტური უნარიანობის საწინდარია: „ხოლო იესომ უთხრა მას: უკეთუ ძალ-გიც რწმუნებად, ყოველივე შესაძლებელ არს მორწმუნისა“. საგულისხმოა, რომ ქრისტეს სიმტყუარნი“. ისინი შეეცდებიან, წარსტაცონ ქრისტეს ჭეშმარიტ მიმდევრებს მაცხოვრისგან ბოძებული თავისუფლება და დაიმონონ, ანუ ეშმაკის მსახურებაში ჩააყენონ.

— რატომ ცდილობენ, ქრისტესმიერი თავისუფლება რელიგიურ ფანტიზმად გაასაღონ?

— საქმე ისაა, რომ თითოეული მორწმუნე უფლისგან ბოძებული უნიკალური თავისუფლების მქონე პირია, რასაც არანაირი კავშირი არ აქვს რელიგიური ფანტიზმით შეპყრობილ მონასთან. ქრისტესგან განდგომილება კი ამ ღვთისმირი, ნამდვილი თავისუფლების დაკარგვას და ეშმაკის მონობას ნიშნავს.

შემდგომი ისტორიიდანაც ნათლად ჩანს.

— სამწუხაროდ, ხალხი უპირატესობას გამარჯვებულს, ანუ გმირს ანიჭებს და არა თავმდაბალ, ღვთისმოსილ მორწმუნეს. ამაზე რას გვეტყვი?

— ქრისტიან ღვთისმეტყველთა სწავლების თანახმად, ძე ღვთისას ამქვეყნად მოვლინებითა და მისი მონამეობრივი აღსრულებით დასრულდა გმირობის საუკუნე და სულიერი გმირობის ეპოქა დაიწყო, რასაც სანყისი თავად მაცხოვრის მიხედვით — მან თავი შესწირა ადამის მოდგმის ცოდვათა გამოსყიდვას, „უკაცი ღმერთთან შეარბა“ და საუკუნო წარწყმედისგან იხსნა. ამ მისტერიის გაგრძელება იყო ქრისტეს მოციქულთა და მონაფეთა უშიშარი მონამეობრივი ცხოვრება, რომელთაც საღმრთო სჯულის ქვეყნად გავრცელებას შესწირეს სიცოცხლე. მაგალითად, მთავარმოციქული პეტრე რომში (აღსრულებას, თანაც თავდაღმა, მისივე თხოვნით...)

— რატომ ითხოვა ჯვარზე გაკვრა თავდაღმა?

— არ სურდა, უფალს გასტოლებოდა... ანდრია პირველწოდებული წარმართებმა აწამეს და მოკლეს; მთავარმოციქულ პავლეს, საველეყოფილს, თავი მოჰკვეთეს; მათე მახარებელი ეთიოპიაში აწამეს, ხოლო მარკოზი — ალექსანდრიაში; პირველწოდებულ არქიდიაკვანი სტეფანე თალმუდისგმა ებრაელებმა ჩააქვევეს და მრავალი სხვა... ამას ემატება ქრისტესა და მისი სწავლების ერთგულები-სათვის ვებულობა და წამებულობა დიდი ლაშქარი; სწორედ მათმა წმიდა სისხლმა შეინარჩუნა ქრისტიანული სარწმუნოება. საქართველო ამ მხრივაც გამორჩეული ქვეყანაა.

— სამშობლო და ქრისტეს სჯული ქართველისთვის

ოღითგანვე განუყოფელი ცნებებია...

— შეიძლება ადამიანმა წმინდანად არ იცხოვროს, მაგრამ რწმენა სრული სისაველით გამოავლინოს მონამეობის დროს. მაგალითად, მეფე დემეტრე თავდადებული, რომელსაც საღვთო სჯულის საწინააღმდეგოდ ორი თანამეცხედრე ჰყავდა ოფიციალურად, მის სხვა სისუსტეებზე რომ აღარაფერი ვთქვათ. აქვე უნდა აღვნიშნოთ, ასევე, ლუარსაბ ქართლის მეფის („მონამეთა შორის საწინო“), არჩილ მეფის („სამგზის საწინატრელი“), არგვეთის მთავართა, ძმების — დავით და კონსტანტინე მხეიძეების, უსაჩინოესი მთავარსარდლის, „შალვა ახალციხელის, ასი ათასი თბილისელი წამებულის და სხვა მრავალთა ღვანლი. სრულყოფილი რწმენა მხოლოდ წმინდანებს აქვთ, ხოლო წამებულებსა და აღმსარებლებში ქმედითად ვლინდება მხოლოდ მათი მარტვილობის (მონამეობის) დროს.

— თქვენი საუბრიდან გამომდინარე, ჭეშმარიტი ქრისტიანი მტკიცე ნებისყოფიან და უშიშრობის მაგალითია...

— ღვთიუმთაბერილი მრწამსის გამო და ჭეშმარიტების დასაბამებლად სიცოცხლის გაღება და ურყევი ერთგულება მართლაც რომ დიდი ნებისყოფისა და უშიშრობის მაგალითია, მაგრამ ხშირად მოგვინებს დაცინვისა და დამცირების მოთმენა. ღვთის ერთგულების შენახვა და თავდადება უმაღლესი ნებელობის — სრულყოფილი რწმენის ნიშანია.

— ქართველები ვოვლით, რომ განსაკუთრებული განცდელი მოგვივლინა უფალმა, ამაზე რას გვეტყვი?

— საქართველო ქრისტესთვის უზჯად წამებული ერის სამკვიდრებელია, უფლისადმი ერთგულების კლასიკური

ნიმუში, რაც კიდევ ერთხელ ცხადყოფს ღვთისმშობლის ნილხვდომილი ქართველი ერის ღვთიკურთხულობასა და ღვთივდაცულობას.

— რას კარგავს ის, ვინც ტაძრის გარდა ყველგან დადის?

— ყველას, ვინც ტაძარში იშვიათად ჩნდება, მინდა, შევასხენო, რომ ქრისტემ თავისი მონამეობრივი სიკვდილით, წმიდა სისხლის ზვარაკებით, კაცთა მოდგმა პირველწოდვის ტყვეობიდან გამოიხსნა, კაცობრიობის ცოდვები იღვირთა, ადამის ნაშვილთა სასუფევლის ბჭენი გაგვიღო და ზეცად ამაღლებულმა მამა ღმერთის მარჯვნივ დაიკავა ადგილი. ვისაც ცხოვრება, ანუ უკვდავი სულის გადარჩენა სურს, ეკლესიას ზურგი არ უნდა აქცეოს. მათ რომ იცოდნენ, რას აკლებენ თავიანთ თავს, დამოძღვრარ დასჭირდებოდათ, მაგრამ უბედურება ისაა, რომ არ იციან და ყველა სიავეც აქედან მომდინარეობს... მერწმუნეთ, ქრისტესთვის თავის გაწირვა, უფლის სახელისთვის მარტვილობა, უბრწყინვალესი და უდიდესია ყველა იმ ღვთაებრივ საიდუმლოთა შორის, რომელთა გამოხელება იწვევს დამბადებულმა ღმერთმა ადამის მოდგმისთვის.

— კონკრეტულად რას გულისხმობთ?

— ჩვენთვის წამებული მაცხოვრისთვის თავის გაწირვაზე უფრო აღმაფრთოვანებელი რა უნდა იყოს ამ სამყაროში? უფლისთვის მარტვილობა შემოქმედის ალტაყების საგანია და თითოეულ მისთვის თავდადებულს, ღმერთის ძედ“ აქცევს, ანუ იესო ქრისტეს მიახსენებს. მაცხოვრის სახელისთვის თავგანწირვა ადამიანის განმამღმრთებელი სულიერი ღვანლია.

— კონკრეტულად რას გულისხმობთ?

— ჩვენთვის წამებული მაცხოვრისთვის თავის გაწირვაზე უფრო აღმაფრთოვანებელი რა უნდა იყოს ამ სამყაროში? უფლისთვის მარტვილობა შემოქმედის ალტაყების საგანია და თითოეულ მისთვის თავდადებულს, ღმერთის ძედ“ აქცევს, ანუ იესო ქრისტეს მიახსენებს. მაცხოვრის სახელისთვის თავგანწირვა ადამიანის განმამღმრთებელი სულიერი ღვანლია.

საქართველო

გზური, გაზიფიკაციის თქმის მოსაზრებები? დაგვიკავშირდით: 38-41-97, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

როგორ ვეზიაროთ

ზიარების წინ სამი დღის განმავლობაში უნდა იმარხულოთ. არ მიირთვათ ხორცი, რძე, კვერცხი, ანუ არასამარხვო საქმელი და, რაც მთავარია, გულისხმიერად, შინაგანად უნდა იმარხულოთ.

განმედი, რომ ეს საიდუმლო დადგენილია უფლის მიერ ვენების წინა საღამოს. წმიდა საიდუმლოს აღსრულებამდე უნდა განინმინდოთ აღსარებით, სინანულით და ეკლესიაში ცოდვითა შენდობა მიიღოთ. მთავარია, არავისთან გქონდეთ მტრობა, ყველას შეურიგდით და მიუტყვევოთ.

წმიდა ნაწილებთან მიახლოებისას ისეთივე მოწინება, შიში და ძრწოლა გქონდეთ, თითქოს თვით იესოს, მისიხანე მსაჯულს, მიეახლეთ.

ლოცვა პატივართათვის

უფალო იესო ქრისტე, ღმერთო ჩვენი, რომელმან წმიდა მოციქული შენი, პეტრე, ჯაჭვთა და საპყრობილისაგან უვნებელად განარიდე, სიმდაბლითა ჩვენითა გხადით შენ, კეთილმონყალეობითა შენითა შეინიერე ლოცვა ჩვენი და შეუნდვენ ყოველნივე ცოდვანი მონათა (მხევალთა) შენთა საპყრობილესა შინა შთაგდებულთა, შეინიერე ლოცვა მათი კაცთმოყვარემან და მარჯვენითა შენითა ყოველადმღიერითა იხსენი იგინი ყოველთა ბოროტთა გარემოდგომილებათაგან და განათავისუფლე საპყრობილისაგან, ვითარცა სახიერ ხარ და კაცთმოყვარე.

მფარველი ანგელოზი ნუსხიანი სოფლების გავრცელების შესახებ

ერთხელ, როცა წმიდა ნიფონტი ეკლესიიდან თავის ქოხში ბრუნდებოდა, გზად ჭაბუკის სახემიღებელი, მწარედ ატირებული ანგელოზი დაინახა. იგი ერთ სახლთან იდგა. ნიფონტიმ, რომელსაც ისეთი განათებული გონება ჰქონდა, რომ ანგელოზებს თავისი მეგობრებივით ესაუბრებოდა, ტირილის მიზეზი ჰკითხა. ანგელოზმა უპასუხა: „ერთი კაცის მფარველად ვარ მიჩენილი, ის კი ახლა მეძავთან ერთობა ამ სახლში. როგორ არ ვიტყვი, როცა ვხედავ წყვილად მიწადინილ ღვთის ხატებს?“ ნეტარმა ჰკითხა: „რატომ არ დახვდი, რომ ცოდვა მიატოვო?“ ანგელოზმა უპასუხა: „საქმე ისაა, რომ ვერ ვუახლოვდები. მას შემდეგ, რაც ცოდვას მიჰყო ხელი, ეშმაკების ტყვე გახდა და მასზე უფლება აღარა მაქვს, რამეთუ ღმერთმა თავისუფალი ნება მისცა. აჩვენა გზა ვინრო და ფართო, რათა იმ გზით ევლო, რომლითაც მოისურვებდა“.

იესო ქრისტეს ბაკეხული აღწერა მისი თანამედროზის — კუპლია ლენტულას მიერ

აი, რას წერს იუდეას მმართველი პუბლიუს ლენტულა ცეზარისადმი მიწერილ პირად წერილში იესო ქრისტესა და წმიდა მარიამზე: „ამ კაცის (იგულისხმება იესო) შესახებ ყოველდღე სასწაულები ისმის: აღადგენს მკვდრებს, კურნავს სნეულებს. იგი საშუალო სიმაღლისაა, გულკეთილი, მაგრამ, ამავე დროს, მეფური იერის; მხრებამდე დაშვებულ თმას ატარებს; თავზე თმა მწიფე კაკლისფერი აქვს და, ნაზარეთის მკვიდრთა ჩვეულებისამებრ, შუაზე გაყოფილი. ქვევით კი, მხრებამდე, თმა ღია ფერისაა და მზრუნავს; წვერიც თმისფერი აქვს, მწიფე კაკლისფერი და ხუჭუჭი, არცთუ ძალიან გრძელი და შუაზე გაყოფილი. მისი მხერა მკაცრია და ისეთი ძალის, რომ არავის შეუძლია, თვალი გაუხსნოს. ამბობენ, მოციინარი არავის უნახავსო, მტირალი კი — ხშირად. იგი ჩნდება და

ქადაგებს უაღრესად თავმდაბლად, მაგრამ, ამასთან, მისი იერსახე სიღიადის გამოხატულია. იგი თავდაუზღოვრად დადის... ბოროტი ებრაელები მისთვის ყოველგვარი ვენების მიყენებას ცდილობენ. მისი დედა ულამაზესი ქალია მათ შორის, ვინც კი ოდესმე ამ მხარეში უნახავთ. მრავალი ამბობს, რომ ის ღმერთია. ცეზარ, ის შენი მტერია!“

სასწაულებრივი სტუმრობის მოწვევა

ერთხელ, შუალამისას, ღირსი სერგი რადონეველი თავის სასენაკო კანონს აღასრულებდა და ღვთისმშობლის ხატის წინ დაუჯდომელს ვალობდა, რაც ჩვეულებრივად მის ყოველდღიურ წესებში შედიოდა.

ლოცვა რომ დაასრულა, დასასვენებლად ჩამოჯდა. სწორედ ამ დროს იგრძნო მისმა წმიდა სულმა ზეციური მოვლენის მიახლოება და ღირსი მიქაელს, თავის მეცენაკეს, უთხრა: „იფხიზლე, შვილო,

ამჟამად ჩვენ სასწაულებრივი სტუმრობის მოწვევა გავხდებით“.

ამ სიტყვების დამთავრება ძლივს მოასწრო და, მართლაც, ხმა მოესმათ: „ეს, ღვთისმშობელი მოვალს!“ ზეციური დედოფალი მოციქულების — პეტრესა და იოანე ღვთისმეტყველის თანხლებით მობრძანდა. მისი ენით გამოუთქმელი დიდების საოცარ ნათებას ღირსმა მამამ ვერ გაუძლო და ძირს განერთხა; სახიერი დედა

თუ არა, ღვთისმშობელი უხილავი ვახდა. ბერი ძრწოლამ აიტანა. რამდენიმე წუთის განმავლობაში მას აღმატებული, საზეიმო განწყობა ჰქონდა, ხოლო მიქეა კვლავ დიდხანს იყო მკვდარივით ძირს გართხმული.

დიდ მოძღვარს შეეძლო, დაენახა ზეციური დედოფალი და მისი ხმა გაეგონა, მიქეამ კი, მოულოდნელობით თავზარდაცემულმა, ყოველივე ვერ დაინახა, მან მხოლოდ ზეციური ნათელი იხილა.

ნატო მამისაშვილი: მარხვის სიკეთე, სამწესიერო, გვიან გავესწოები

ნატო მამისაშვილს სიმსუქნე წლების განმავლობაში აწუხებდა. 50 წლისა 100 კილოგრამს იწონიდა, მაგრამ მუცელღმერთობის გამო ვერც დიეტას იცავდა და ვერც მარხვას ინახავდა. მე თუ ვიშიშობილებ, ღმერთს ამით რა შეემატებაო, თავს იმართლებდა ხოლმე და ჭარბ წონას არ უჩიოდა. სამწესიეროდ, მარხვის სიკეთე ქმრის გარდაცვალების შემდეგ ნანახი სიზმრის წყალობით გაცნობიერა. აი, რა გვიამბო ქალბატონმა ნატომ.

— ეკლესიურად ცხოვრობდი?
— ჩემი დედათილი მორწმუნე ქალი იყო და სოფლის ტაძარში ხშირად დადიოდა. ხოლმე შაბათ-კვირას ნორვა-ლოცვაზე დასასწრებლად, მაგრამ მარხვის შენახვას ვერ ვახერხებდი. ბევრჯერ ვცადე, მაგრამ არ გამოვიდა. განსაკუთრებით მიყვარდა ხორციანი კერძები, ხილი და ბოსტნეული არ მაკმაყოფილებდა.

— 18 წლისა გავთხოვი. ცოლად მეზობლის ბიჭს ვაყვები. ერთმანეთი ბავშვობიდან გვიყვარდა. გამხდარი არც მაშინ მეთქმოდა, ჩაუტყუნებელი გოგო ვიყავი, მაგრამ ყოველი მშობიარობის შემდეგ წონა მემატებოდა და ვგრამს ვეღარ ვიკლებდი.

— რამდენი შვილი გყავთ?
— სამი. ყოველ მშობიარობაზე 15 კილომდე მოვიმატე, მაგრამ ნებისყოფა არ მეყო გასახლომად.

— გიყვართ ჭამა?
— სწორედ ჩემნაირ ადამიანზე იტყვიან, მუცელღმერთააო. შიმშილის ატანა წარმოუდგენლად მეჩვენებოდა. სოფელში გახდომი ძნელია. გუდის ყველი,

— ქმარი არ გასაყვედურობდათ?
— ისეთ გემრიელ კერძებს ვამზადებდი, რომ ჩემს სიმსუქნეს ვეღარ ხედავდა. საერთოდ, ვისაც ჭამა უყვარს, კეთებაც არ ეზარება; ჰოდა, მეც მთელი დღე სამზარეულოში ვფუსფუსებდი.

— როდის გაცნობიერეთ მარხვის სიკეთე?
— 50 წლის ასაკში დავეკრივდი. მაშინ უკვე 100 კგ ვიწონიდი.

— რა დამართა თქვენს მუცელს?
— ავტოკატასტროფაში დაიღუპა. საბრალო, დიდ მარხვამ გარ-

დაიცვალა. მოძღვარმაც და მეზობლებმაც მიჩიეს, ქელეხში სასაზღვრო სუფრა გაანწყვეო, მაგრამ ქვა ავაგდე და თავი შევუშვირე. არც ის გავითვალისწინე, რომ ჭირისუფლებმა მიცვალებულის დაკრძალვამდე ხორცი არ უნდა ჭამონ, მეზობლებს ქათმის ჩახობილი და მწვადები შევუკვეთე. ქელეხის წინა ღამეს უცნაურად რამ მესიზმრა: დიდ სუფრასთან მარტო ვიჯექი. ყველა კერძი ხორცისაა იყო მომზადებული. პირზე ნერწყვი მომადგა შემწვარ-მორაკულის დანახვაზე. ჭამა დავაპირე თუ არა, უცებ თევზებზე დადებულ საჭმელი აყროლებულ, მატლიან ხორცად გადაიქცა. ისეთი სუნი ადგა, კინაღამ გული ამერიდა.

— ეტყობა, მარხვაში ქელეხის ხორცი დაიხდა რომ გაცნობიერეთ, ამიტომ ნახეთ ასეთი სიზმარი...
— თქვენ წარმოიდგინეთ, იგივე გრძობა დამეუფლა ქელეხზეც... გადავხედე ხორციან კერძებს და სიზმარში ნახის სურათი დამიგა თვალწინ. თქვენ წარმოიდგინეთ, ცხოვრებაში პირველად ვიგრძენი ზიზღი ხორცისადმი. მას შემდეგ, ღვთის ნებითა და შენეებით, ვძლიე მუცელღმერთობას და მარხვას სისტემატურად ვინახავ. წონაშიც უმტკივნეულოდ დავიკედი. სამწესიეროდ, გვიან მივხვდი მარხვის სიკეთეს.

სულითვის სასარგებლო რჩევები

- ღმერთი ეძიე და არა მისი სამყოფელი.
- ცალი თვალით ღვთის წყალობას უყურე, მეორეთი — მის სიმართლეს.
- რაც უფრო შეიცნობ ღმერთს, მით უფრო დამდაბლდები, გეშინია მისი და გიყვარს.
- რაც რამ გაბადია, არა ადამიანთაგან, არამედ ღვთისგან ნაბოძებლად ჩათვალე და მას ალუფლინე მადლობა.
- ღვთისმოსაობა ნიშნავს, არ შევცოდოთ, მაგრამ, თუ შევცოდავთ, მოთმინებით გადავიტანოთ მოწვეული განსაცდელი, ვიტყვი მოთმინების უკმარისობაზე, თუკი სათანადოდ ვერ ვუმკლავდებით გასაჭირს.
- გაიხსენე, რომ ღვთის გარეშე არაფერი კეთდება და შენს გულში სიმშვიდე და ისადგურებს.
- სანამ ცოდვით დავეცემით, ეშმაკები ღმერთს უდიდეს მიმტვევებლად წარმოგვიდგენენ, დაცემის შემდეგ კი — უმკაცრეს მსაჯულად.
- პატივის მისაღებად ყველაზე კარგი საშუალება პატივისგან განრიდება.
- გონება ყველა სათნოებას მიჰყავს ღვთის სიყვარულთან, მაგრამ უმთავრესი წმიდა ლოცვაა. ლოცვით ფრთოვანქმნილი კაცი ღმერთთანაა და ყოველივე ასე-ბულზე მალა დგას.

კითხვა-პასუხი

რამდენ ხანს უნდა ატარონ ქაქაბი ჭირისუფლებამ?

— გარდაცვლილის ახლობლებს ეძლევათ ლოცვა-კურთხევა, ატარონ ქაქაბი 40 დღის განმავლობაში ან არაუმეტეს ერთი წლისა. ერთი წლის შემდეგ ყველამ უნდა გაიხადოს სამგლოვიარო ტანისამოსი. შვილის, მეუღლის ან ძალიან ახლობელი ადამიანისადმი სიყვარული გამოხატეთ არა შავი სამოსის ტარებით, არამედ ლოცვითა და გარდაცვლილის სულისადმი ღვთისათნო კეთილ საქმეთა აღსრულებით. გარდაცვლილის ტანსაცმელი და ნივთები ორმოცამდე დაურეგეთ გაჭირვებულებს.

რა შემთხვევაში სრულდება საეკლესიო წესი თვითმკვლელობის?

— თვითმკვლელობის ან მოუწინაველის აღსრულების დროს საეკლესიო წესების შესრულება კანონით აკრძალულია. მათ სახელზე მხოლოდ მოწყალეების გაცემა შეიძლება, მაგრამ, თუ თავი მოიკლა ფსიქიკურად დაავადებულმა ადამიანმა, საეკლესიო კანონის თანახმად, მისთვის წესების შესრულება ნებადართულია.

რა მიზეზით შეიძლება ადამიანი ღმერთმა, რისთვის ვარსაობით?

— იმისთვის, რომ შეიცნოს ღვთის ქმნილებები და თავად იხილოს ღმერთი და განადიდოს თავისი შემოქმედი. ყოველი ცოდვა საძაგელია უფლის წინაშე, მაგრამ ამპარტავნება მათ შორის უსაძაგელისა. თითოეული ადამიანი უნდა იშვას სულიწმიდითა და წყლით და გარდაიქმნას ახალ ადამიანად — ახალი გონებით, ახალი გულითა და განახლებული ნებით, ე.ი. საფუძვლიანად უნდა შეიცვალოს ყოველს შემდეგ ღვთის მადლით.

რა უნდა ვქნათ, თუ უკვირდებათ სულითვის მადლიერად ჩაივლით?

— გეშინოდეთ უკვე მიტვევებული ცოდვით კვლავ დაცემის, მაგრამ, თუ უძღურების გამო ისევ მესცოდებთ, სასოს ნუ წარიკვეთთ, უფლის მოწყალეობა უსახლგროა, წრფელი სინანულის ძალა კი — განუზომელი. ქრისტეს ეკლესია მონაწილთა ეკლესიაა, მათი, ვინც დაღუპვას სინანულის გზით გაურბის.

შეიძლება თუ არა ხელმოკლე მონათვლა?

— ნათლისღების განმეორება დაუშვებელია. საქმის გამოსწორება, შეცოდებათა გამო დაკარგული საღმრთო მადლის დაბრუნება გულწრფელი სინანულით შეიძლება.

რუბრიკას უძღვება ნინო ბოქიაშვილი

კველთიდან არსობაზე აღვითის ხეობა

დღეს მანგლისში ჩასახლებულ გუდამაყრელ მთიულელებს კველთა რატომღაც მანგლისიდან ჩრდილო-აღმოსავლეთით, მაღალმთაში, ეგულებათ, სადაც ერთი პატარა საყდრის ნანგრევებია, მაგრამ ეს ასე არაა. ვახუშტი ბატონიშვილის რუკაზე კველთა სწორედ დღევანდელი ალგეთია და განმარტებებშიც ზუსტად აქვს ნათქვამი: კველთის ხევის მარჯვენა მხარეს, მანგლისიდან სამხრეთ-აღმოსავლეთით და ხეკორდის დასავლეთით. 1669 წლის საბუთშიც ასე წერია: „ალგეთს გაღმაო“. კველთის ძველი, მოზრდილი ეკლესიიდან დღეს აღარაფერია დარჩენილი საძირკვლის ერთი-ორი გალუული ქვის გარდა. მის ადგილზე რუსებმა ახალი გუმბათიანი ეკლესია ააშენეს, 1721 წლის აღწერით კი, აქ 3 მებატონე (საჩინოშვილი, თაყაშვილი, ბაბუნაშვილი), 5 გამომღებელი და 3 ბოგანო ყმა ყოფილა.

თხილოვანის ეკლესიის არქიტრაჟი

მანგლისის ტაძართან ახალგაზრდები — მათე აფციანური, გიორგი აფციანური და მიხეილ ბექაური — გველოდებიან. დანარჩენ სოფლებში, რომლებიც მანგლისის ხევიტაა, ალგეთის ხეობაში, მათ უნდა გაგვინიროს ეტიკობა. საერთოდ, ისტორიული საბუთებით, ამ სოფლებს კლდეკარის სოფლები ჰქვია. და აი, აქ ისევე ცოცხლდება წინამოგზაურების დროს ნამოჭრილი საკითხი მანგლისის დიდი ტაძრის ერთ-ერთი ქტიტორული წარწერის თაობაზე. მეცნიერთა ერთი ნაწილის დასკვნა, რომ 1020 წელს, ანუ ტაძრის აგების დროს, ლიპარიტ III ბაღვაშს არაფერი ესაქმება მანგლისში და წარწერაში „ბაღვაშის“ ნაცვლად „ბალათური“ უნდა წავიკითხოთ, ერთობ საეჭვოა.

გიორგი ქავთარაძის სასლი კოლმისწყაროში

და მცირე ხეობას მიუყვებით. ვახუშტის თქმით, ეს **მჟავის-ხევი**ა. მას ხევის მარჯვენა ნაპირზე სოფელი მჟავისიც აქვს მონიშნული. 1721 წლის აღწერით, აქ 2 გამომღებელი და 2 ბოგანო ყმა ცხოვრობდა, მებატონეებად კი დავით აბაშიშვილი და ნოდარ სუფრაჯია დადგენილი. ასე რომ, მოსაზრება, თითქოსდა, ძველი მჟავისი ლაკვის ხეობაში მდებარე დღევანდელი საფუძრებია, სწორი არ არის.

შხვხეტილას სტელა

მჟავისის ხევის კიდევ უფრო ხევიტ მიუყვებით და მალევე ერთ მშვენიერ ალაგში შევდივართ. იმ დღეს ალგეთის მთელ ხეობაში ისეთი გრილი ქარი ქროდა, რომ სვიტერები და ქაქურთუკები ჩავიცვით, აქ კი არც ქარია და არც სიცივე — ყველაფერს იდილიური უშფოთველობის ბეჭედი ახის. ეს ნასოფლარი **თხილოვანია**, სადა ჩვენ ერთ-ერთი მეგზურის, მიხეილ ბექაურის პაპის სასოფლავის ქვაკვარის. სასოფლო არც დიდია და, თითქოს, არც ძველი. აქ, დაახლოებით, საუკუნუნახევრის წინათ მოსული გუდამაყრელები განისვენებენ. მათი შთამომავლები მერე მანგლისში ჩაიყვანეს და ამიტომ თხილოვანი ისევე დაცარიელდა.

...დევივით ღონიერი ალექსანდრე მაისურაძე, ჩვენი სახელდახელო ექსპედიციის სხვა წევრებთან ერთად, კვარცხლბეკიდან ჩამოვარდნილ საფლავის ვეება ლოდს ეჭირება და თავის ადგილზე ამაგრებს. მე და სოზარ გულბანი უკვე ეკლესიასთან ვართ. მის კედლებს აქა-იქ გვიანდელი შეკეთების კვალი ატყვია, მაგრამ ძირითადი ნაშენობა ძალიან ადრინდელია: დიდრონი, ტლანქად დამუშავებული ბაზალტის კვადრების ორპირ ნყოფას შუა მცირე დუღაბია, საკურთხევის აფსიდის მოყვანილობა ნაღისებრია, ბალაკის ქვა, რომელიც ერთა-დერთი, დასავლეთის, კარის თავზეა — ოდნავ მოჩარჩო-

ნასოფლარი უფრო ეთქმის. აქ ამჟამად მხოლოდ ერთი ოჯახი ცხოვრობს. ეს არის გიორგი ქავთარაძე თავისი მეუღლითა და ორი შვილით (რძლები და შვილიშვილები მხოლოდ ზაფხულობით ამოდიან). ადრე აქ ფშავიდან და გუდამაყრიდან მოსული 18 ოჯახი ცხოვრობდა, მაგრამ აიყარა. მამისეული ფუძე მხოლოდ გიორგიმ არ მიატოვა და, დღეს რომ ფერმერს ვუწოდებთ, ის კაცია. მე მაინც გლახად მივიჩნევ; იმიტომ, რომ ნამდვილი ქართველი სოფელი კაცია — მუხლჩაუხრელი მეურნე. თერთმეტი მენველი ძროხა და ორი ამდენი მოზარდეული ჰყავს, მათოციკლეტიც აქვს, ხელის სათიბი მანქანაც და სატვირთო ავტომობილიც. ნყალი ეზოში მოუდის, პერს კი იმგვარს სუნთავს, მანგლის-კოვრი მონაგონია. ქვითიკრის დიდი სახლი კი არ უდგას, არამედ სოფლური ხულები. ზოგი საცხოვრებელია, ზოგი — საბძელი, ზოგი — სამზარეულო და ა.შ. აივნის ბოძზე სატელიტური ანტენაც აქვს დამონტაჟებული. კვირაში ერთხელ ჩადის მანგლისში ან სოფლაც ქალაქში — კარაქი და ყველი ჩააქვს. ნასოფლარის ტყიან ბორცვზე შემორჩენილი ეკლესიის ნანგრევებსაც ის პატრონობს — ასუფთა-ვეებს და სანთელს ანთებს. ღმერთმა გააძლიეროს...

ნაეკლესიარი IX-X საუკუნეებისა იქნება. კედლები მეტრნახევრის სიმაღლეზეა შემორჩენილი და ისიც — აქა-იქ. დღევანდელი კოლმისწყარო ძველი **მანწარა** უნდა იყოს. ამ სოფლის მოპირდაპირე მხარეს, ალგეთს გაღმა, ლაკვის მთის კალთებზე შეფენილი სოფელი რომ მოჩანს, **შხვხეტილა**. ვახუშტის მიხედვით, ეს, შეიძლება, ძველი **არნაუთი** იყოს. ახლა იქ ავდივართ. პატარა სოფელია, აფციანურე-სოფელი, ვამბობთ, თორემ

ბი ცხოვრობენ. სოფელში 1913 წელს აგებული დარბაზეული ეკლესია დგას მხოლოდ ვერაფერი შვილია). ეს იმაზე მიგვანიშნებს, რომ ძველი დასახლება აქ არ უნდა ყოფილიყო. და აი, სოფლის ძირში, ალგეთის მარჯვენა, შემადლებულ ნაპირზე, ტყეში, ვპოულობთ ხნიერ ნაეკლესიარს, რომელსაც აქაურები **„მამუკას ხატს“** უწოდებენ. კედლები ერთი მეტრის სიმაღლეზეც არ არის შემორჩენილი. იგი მხოლოდ ეკლესიის მიახლოებითი ზომების დადგენაში გვეხმარება: 7X4 მ. შესასვლელი სამხრეთიდან ჰქონია. საკურთხევის აფსიდის ზუსტი ფორმა ვერ დგინდება, მაგრამ აქ საინტერესო სულ სხვა რამეა: აფსიდის ჩრდილოეთ მონაკვეთიდან ერთიან ქვაში გამოთლილი მაღალი, ოთხნახნაგა სვეტია გადმოქანებული, თავზე ბუნივით შევრილი აქვს. ეს იმაზე მიგვანიშნებს, რომ ზედ ფერაინი ქვა იქნებოდა ჩამოცმული. მამუკას ხატს იმიტომ უწოდებენ, რომ წარმართული „ქვარძალი“ ჰგონიათ — უშვილო ან ურძეო ქალები ამოდიან, ხელს ჰკიდებენ და ნაყოფიერებას შესთხოვენ თურმე.

...შეზინდებამდე დიდი დრო არ რჩება, ვჩქარობთ და ნამტვირთიანში ასვლაზე უარს ვამბობთ, არხოტში მისვლას ვამჯობინებთ, იგი აქედან სულ რაღაც 2 კილომეტრშია, ალგეთის აოლუბაზე. **არხოტი** ადგილობრივთა მიერ გადარქმეული სახელია, თორემ ადრე **„ახოთი“** ერქვა ამ სოფელს. 1552 წლის ერთი საბუთის თანახმად, მეფე ლუარსაბ I-ს სწორედ აქ, ალგეთს გაღმა ახოთში, შეუწირავს სასახლე ადგილი მცხეთის ეკლესიისთვის. არხოტში ამჟამად ქარქუზაშვილები, ქოზაშვილები, ვაზლიშვილები (და ერთი ზესიძე) და შესული ქავთარაძე ცხოვრობენ. სოფელს მოშობვლებული ბორცვიდან თავს დასცქერის სასაფლაოზე მდგარი XIII საუკუნის ღვთისმშობლის სახელობის ეკლესია. იგი ნაგებია მუქი და ბაცი, სუფთად გათლილი, ბაზალტის კვადრებით, ეკლესია ალმოსავლეთ მონაკვეთში 5-ნახნაგა შევრილი აფსიდით სრულდება. სამხრეთის ერთა-დერთი კარის ტიმპანში ყოფილა გრძელი ასომთავრული წარწერა. ეს ამ ადგილების ყველაზე მნიშვნელოვანი ხუროთმოძღვრული ძეგლია. ისევე, როგორც ალგეთის ხეობის სხვა სოფლებში, არხოტშიც ძალზე ორიგინალური და მეტყველი საფლავის ქვებია. მათზე გუთანი, პურის თავთავი და სხვა გამოუცნობი რელიეფებია. ყოველი მათგანი XVIII საუკუნეზე გაცილებით ადრინდელია.

ახლა ისევე ჩვენს მოგზაურობას დაუბრუნდეთ. მანგლისიდან დასავლეთით, ერთ კილომეტრში, მთავარი გზიდან ხელმარჯვნივ ვუხვევთ

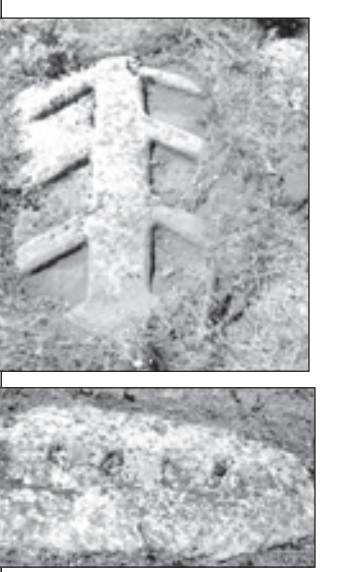
არხოტის ტაძარი და საფლავის ქვები

ეკლესიის დასავლეთ მხარეს დევს მრგვალი, პროფილირებული ბაზისი, რომელიც, შესაძლოა, მინაშენის ორთაღედის დამჭერ სვეტს იყენებდა. აქ ადრე, ასევე, აღმოჩნდა ქვა, რომელიც თბილისში გადმოიტანეს. მასზე არის ისეთივე წარწერა, როგორც თონეთის ქვაზე. განსხვავება მხოლოდ ისაა, რომ არხოტის წარწერა რამდენიმე ვრცელია და დათარიღების საშუალებასაც იძლევა: „წმ. გიორგი კავთისაი. ქ. ესე ბრძანებანი ჩემი არს, რუსუდან: ნებითა ღმრთისათა აზადდ და შეუვლი არს მამული მათი ნასყიდითა და შენირულითა. სანესო ნუ შალოთ ბრძანებანი“.

როგორც ვხედავთ, რუსუდან მეფის ამ „ხელშიც“ კავთა ნახსენებია. რა ხდება, რა უნდოდა თონეთსა და არხოტში კავთის წმიდა გიორგის ქვას, როცა კავთა კასპის რაიონშია? საქმე ის არის, რომ კავთის ხსენებაზე ჩვენ სოფელი კავთისხევი გვახსენდება, ის კი გვაზიწვდება, რომ კავთის წმიდა გიორგის მთავარი ეკლესია X საუკუნის „თავკავთა“ მდინარე კავთურის სათავეს ზემოდან დასცქერის. იგი თრიალეთის ქედის თხემზეა თითქმის, მაგრამ თავკავთა მარტოოდენ ამის გამომარტოება მას — იგი კავთის უმთავრესი სალოცავია მთელ საქართველოში. თავკავთიდან ჩრდილოეთით მიდის ქართლია, სადაც არა მარტო კასპის რაიონში გვხვდება კავთის წმ. გიორგის ეკლესიები (კავთისხევი, ხოვლე), არამედ ქარელის რაიონშიც (სოფ. დვანი). იგივე თქმა შეიძლება თავკავთის სამხრეთით გაშლულ ქვემო ქართლზე, სადაც უთუოდ იქნებოდა არა მარტო კავთის წმ. გიორგის ეკლესიები, არამედ დასახელოდებიდან გამომდინარე ერთი ან შეიძლება უფრო მეტი სოფელიც; ერთი და იმავე სახელწოდების სოფლები ხომ საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე გვხვდება. უეჭველია, რომ კავთის წმ. გიორგის ეკლესია და სოფელი კავთა ქვემო ქართლშიც ყოფილა, რასაც არა მარტო ალგეთის ხეობის „ხელის“ წარწერები ადასტურებს, არამედ ბოლნისის რაიონში, ფოლადაურის ხეობაში მდგარი XII საუკუნის დიდებული საყდრის „თევდორენმის“ სამხრეთ კედლის ერთ-ერთი სამშენებლო წარწერა: „ესე ქვაი ბერმან კავთელმან დასუა, შეუნდვენ ღმერთმანი“.

მკითხველს ვპირდებით, რომ მომავალში, როცა ფოლადაურის ხეობას ვენვევით, ამ ეკლესიის თაობაზე ვისაუბარებთ.

ბელა ქოქიაშვილი
ავტორის ფოტოები

როგორ შევარჩიოთ ტელევიზორი?

რით განსხვავდება თხევადკრისტალური ტელევიზორი პლანეტარულიდან?

თხევადკრისტალური ტელევიზორი

სტატისტიკური მონაცემებით, ყოველდღიურად 4-6 საათს ტელევიზორთან ვატარებთ. ამიტომაც ტელევიზორები კომპანიები ძალას არ იშურებენ ამ მიმართულებით ახალი ტექნოლოგიების დასანერგად.

მომხმარებელმა რომ სწორად შეარჩიოს სასურველი ტელევიზორი, უნდა იცოს ამ მხრივ ინფორმირებული, გაითვალისწინოს მნიშვნელოვანი დეტალები, ტექნოლოგიები, ტიპები, პრინციპები, რათა ურთიერთშედეგების შემდეგ არჩევანი საუკეთესოზე გააკეთოს.

ტელევიზორის სხვადასხვა ტიპი განსხვავდება მათი დამზადების ტექნოლოგიით. ამ თვალსაზრისით საჭიროა ორი ძირითადი პრინციპის გათვალისწინება:

1. თუ მთლიან სურათს დაეყოფილ უმცირეს ფერად ნერტილებად, ადამიანის თვალი მათ ისევე მთლიან სურათად აღიქვამს. რეალურად ნებისმიერი ტელევიზორი ამ პრინციპზე დაყრდნობით არჩვენებს სურათს. ფერად ნერტილებს პიქსელებს ეძახიან.

2. თუ მოძრავ სცენას დაეყოფილ ძალიან ბევრ სურათად და მათ ვაჩვენებთ ძალზე სწრაფად, ადამიანის თვალი სურათებს ისევე მოძრავ სცენად აღიქვამს. ეს ისევე სწრაფად ხდება, რომ თვალი ვერ ასწრებს სურათის ცვლილების აღქმას, სწორედ მაშინ ხდება ადამიანი მოძრავ სცენას, ანუ ვიდეოს.

LCD (Liquid Crystal Display) თხევადკრისტალური დისპლეით დამზადებული ტელევიზორები საკმა-

ოდ გავრცელებულია თანამედროვე მსოფლიოში. LCD ტელევიზორები მალე შეცვლის კინესკოპურ ტელევიზორებს. ეს ტექნოლოგია კინესკოპური ტელევიზორისგან იმით განსხვავდება, რომ არ იყენებს ფოსფორის ელემენტებს და ეყრდნობა სინათლის თხევადი კრისტალებით ბლოკირებას. სინათლეს, რომელსაც გამოსცემს ფლუოროცენტის ლამპა, ბლოკავს ან ატარებს თხევადი კრისტალები. თავად კრისტალები არ გამოსცემს შუქს. თხევადი კრისტალები ორ მინას შორის ბადისებურადაა განლაგებული. განსხვავებული ელექტროვოლტაჟით შესაძლებელია მათი კონტროლი. სწორედ ეს ფუნქცია აქვს თხევადკრისტალურ ტელევიზორს.

თუ ეკრანზე ღია ფერებია საჭირო, კრისტალები მეტ სინათლეს ატარებს; თუ პირიქით — მუქი ფერია საჭირო, — ნაკლებს და ასე ნარმოქმნება შავ-თეთრი გამოსახულება. ეკრანზე გამოსახულება რომ ფერადი იყოს, რა თქმა უნდა, (თხევადკრისტალურ) LCD ტელევიზორსაც აქვს სამი ფერის ფილტრი, რომელთა მეშვეობითაც უკვე ფერადი გამოსახულება მიიღება. თხევადკრისტალური ტელევიზორების დიდი უპირატესობა ისაა, რომ მათ არ

სჭირდება დიდი მანძილი ეკრანზე გამოსახულების სანარმოებლად. ამის გამო შესაძლებელია დიდი ზომის ტელევიზორების კომპაქტურად წარმოება. შესაძლებელია მათი კედელზე ჩამოკიდებაც.

უპირატესობა და სხვაობა ორ ტექნოლოგიას შორის

თხევადკრისტალური ტექნოლოგიის დიდი უპირატესობა არის მისი ზომები, კომპაქტურობა, ნათელი ფერები და ა.შ. ამ ტექნოლოგიით წარმოებას ბიძგი მისცა კინესკოპური ტიპის ტელევიზორის უარყოფითმა მხარეებმა. ასეთ ტელევიზორებს არ აქვს გამოსხივება, სხვა ტექნოლოგიებთან შედარებით, ყვე-

ლაზე ნაკლებ ელექტროენერგიას მოიხმარს. მათი მუშაობის ვადა 10-საათიანი მუშაობის რეჟიმის შემთხვევაში 17 წლის ტოლფასია. თხევადკრისტალური ტელევიზორები ინარმოვებენ 15-80 ინჩის ფარგლებში, რადგან უფრო დიდი ზომები ფასთა კონკურენციას ვერ უწევს სხვა ტექნოლოგიებს.

პლანეტარული ტელევიზორები (ტრილონობით), თხევადკრისტალური ტელევიზორის უარყოფით მხარედ შეიძლება ჩაითვალოს ფერთა ნაკლები რაოდენობა (მილიარდობით). აღსანიშნავია დინამიკური კონტრასტულობაც, რომელიც პლანეტარული ტელევიზორს უფრო მეტი აქვს, ვიდრე თხევადკრისტალურს. ორივე ტექნოლოგიის ყველაზე დიდი „კოზირი“ მათი ზომაა. სამომ-

ხმარებელი ბაზარზე დღეს უკვე იყიდება 120-ინჩიანი პლანეტარული ტელევიზორი. ძირითადი უარყოფითი მხარეები ელექტროენერგიის მოხმარებით შემოიფარგლება. აუცილებელია, მომხმარებელმა იცოდეს, რომ ეკრანზე გაჩერებული კადრის დატოვება დიდი ხნით (მთელი ღამის განმავლობაში) არ შეიძლება.

პლანეტარული ტელევიზორი

PLASMA ტექნოლოგიით წარმოებული ტელევიზორი, ძირითადად, დიდი ზომისა და ვინჩი. ამ ტელევიზორის მთავარ ელემენტს პლაზმა წარმოადგენს. პლაზმა ეს არის იონიზირებული აირი. როგორც ვიცით, არსებობს ნივთიერებების სამი ფიზიკური ფორმა: მყარი, თხევადი და აირი. პლაზმას ნივთიერებების მეოთხე ფორმას ეძახიან. ის მაშინ წარმოიქმნება, როდესაც აირს დამატებით ელექტრონებთან უწევს კავშირი. პლაზმის ყველაზე ნათელი მაგალითია ცეცხლი.

პლაზმურ ტელევიზორში, ძირითადად, გამოიყენება სამი ტიპის აირი: არგონი, ქსენონი და ნეონი. აირები მოთავსებულია ორ მინას შორის. ელექტროვოლტაჟის საშუალებ-

ით შესაძლებელია დამატებითი ელექტრონების წარმოქმნა, რომლებთან ურთიერთობისას აირები განიცდის იონიზაციას და გამოყოფს ულტრაიისფერ სხივებს, რომლებიც

ადვილად შეიძლება გარდაიქმნას ადამიანის თვალისთვის აღსაქმელ სინათლედ. ვოლტაჟი ძალზე სწრაფად იცვლება (წამში რამდენიმე ათასჯერ), შესაბამისად, შეიძლება მუქი და ღია გამოსახულების მიღება, ხოლო სამი აირი სამ ფერს (წითელს, მწვანეს და ლურჯს) გამოყოფს; შესაბამისად, წარმოიქმნება ყველა სხვა დანარჩენი ფერი. პლაზმური ტელევიზორი ინარმოვებს შედარებით დიდი ეკრანის ზომებით, 40 ინჩიდან, რადგან ნაკლებ ზომებში წარმოება უფრო ძვირი იქნებოდა, ვიდრე LCD თხევადკრისტალურს.

კომპანია „სონის“ ბრენდი ნოუთბუქი SONY Vaio VGNNR 140

Vaio „სონის“ ფირმის ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული და დახვეწილი ნოუთბუქია. მისი გარესაფარი დამზადებულია მკვრივი პლასტმასისგან, მთლიანად ვერცხლისფერია.

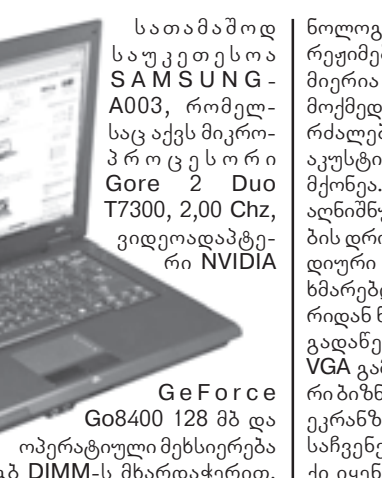
კლავიატურის ზემოთ მოთავსებულია 2 პატარა დინამიკი, სტერეოჟღერადობა, რა თქმა უნდა, მაღალხარისხიანია და დახვეწილი. აქვს 4 USB, iLINK — სხვადასხვა ციფრული და აუდიო-ვიდეო აპარატურის შესაერთებლად, ასევე, ყურსასმენისა და მიკროფონის შესაერთებლად PCMC. ამ რესურსით შეიძლება სპეციალური ინტერნეტბარათებით სარგებლობა, რომელიც უზრუნველყოფს საპაერო კავ-

შირს. გარე პანელზე პორტებთან ერთად განთავსებულია კვების ელემენტი და ინდიკატორი, SD, M2 და PRO მეხსიერების ბარათების წამოკითხველი. საბაზისო მეხსიერებაა 128 მეგაბაიტი, ამას ემატება გაზიარებული 123 მეგაბაიტი და საბოლოო ჯამში 251-მეგაბაიტიანი ვიდეო-მეხსიერება და DDR2 ტიპის 1-გიგაბაიტიანი ოპერატიული მეხსიერება, რაც საშუალებას იძლევა, ისარგებლოთ DOOM3, FARCRY, HALF, LIFE

და სხვა მსგავსი თამაშებით. WIDE (ფართო) ეკრანის გარჩევადობა 1024X800, რაც გაძლევეთ საშუალებას, უყურით 16X9 რეჟიმში გადაღებულ ვიდეოფილმებს ან დაათვალიეროთ ამავე რეჟიმში გადაღებული სურათები.

მომხმარებელს შეუძლია. ისარგებლოს გრაფიკული პროგრამებითაც, მაგალითად: Adobe Photoshop, Corel Draw და სხვ. ალტერნატიული პროგრამებით. ფაილების ორგანიზებისათვის და ჩასანერგად თქვენს განკარგულებაშია 160-გიგაბაიტიანი მყარი დისკი და DVD ჩამწერი, სადაც ნებისმიერი ფორმატის დისკის ჩანერგა შესაძლებელი. ოპერატიული სისტემა Vista Home Premium მოიცავს სხვადასხვა სახის საპოლიტიკო და სამომხმარებლო პროგრამას. NR 140 პროგრამა გთავაზობთ 2007 წლის საოფისე ნაკრებს, ანტივირუსისა და სხვა სასარგებლო პროგრამების დემოვერსიებს.

გეიგეჩების არჩევანი, ანუ როგორი საუკეთესო ნოუთბუქი თამაშებისათვის

სათამაშოდ საუკეთესოა SAMSUNG-A003, რომელსაც აქვს მიკროპროცესორი Gore 2 Duo T7300, 2,00 Chz, ვიდეოადაპტერი NVIDIA GeForce Go8400 128 მბ და ოპერატიული მეხსიერება 2 გბ DIMM-ს მხარდაჭერით.

ნოლოგიით. წინა პლანზე მას აქვს მუშაობის რეჟიმების ინდიკატორი, რომლის ნათება ზომიერია და სიბნელეში გამაღიზიანებლად არ მოქმედებს. დინამიკების ზომები საკმაოდ მოკრძალებულია, მიუხედავად ამისა, მისაღები აკუსტიკა 7,1 ხმის გარემოცვის მხარდაჭერის მქონეა. დამატებითი გარდინამიკების გარეშე აღნიშნული შიდა დინამიკები ფილმების ყურების დროს დისკომფორტს არ ქმნის. მულტიმედია დიდი HDMI პორტი განსაკუთრებით იმ მომხმარებლისთვისაა საჭირო, ვინც ვიდეოკამერიდან ნოუთბუქში სხვადასხვა ვიდეოფაილის გადაწერით არის დაკავებული. აქვს, ასევე, VGA გამოსასვლელი, რაც საჭიროა ნებისმიერი ბიზნესკონფერენციის ჩასატარებლად, დიდ ეკრანზე ფილმებისა და ქსელური თამაშების საჩვენებლად. კომუნიკაციისთვის ნოუთბუქი იყენებს WiFi ტექნოლოგიის a და b სტანდარტს, რაც უფრო და უფრო აქტუალური ხდება ახალი თაობისთვის. პროგრამული უზრუნველყოფა შეიცავს Microsoft office 2007-ის 30-დღიან დემოვერსიასა და სტანდარტულ სააპლიკაციო პროგრამებს. ელემენტების ხანგრძლივობა მუშაობის რეჟიმში 4-5 საათია.

საქართველო

გზურთ, გაგნიონაროთ თქვენი მოსაზრებები? დაგვიკავშირდით: 38-41-97, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

რატომ მხირდება მამაკაცის სისოსხლის ხანგრძლივობა

ბრიტანელმა მეცნიერებმა დაადგინეს, რა ინვესტაციის სიფრთხილის ხანგრძლივობის შემცირებას. კვლევები 40 წლის განმავლობაში ტარდებოდა.

მონაწილენი, ძირითადად, 40-დან 69 წლის ასაკის მამაკაცი პაციენტები იყვნენ, სულ — 19 ათასი. მათგან 13501 გარდაცვლილის დიაგნოზი სამი პარამეტრით განისაზღვრა: ერთი კატეგორიის მამაკაცებს სისხლში ქოლესტერინი ჰქონდათ მომატებული, მეორე კატეგორიისანი იყვნენ მაღალ-ნეკროზები, მესამე კატეგორიას კი მწველები შეად-

გენდენ. სიცოცხლის საშუალო ასაკი 74 წლით განისაზღვრებოდა. ექიმების ვარაუდით, თუ ისინი დროულად გააკონტროლებდნენ საკუთარ ჯანმრთელობას — სიგარეტს გადაადგებდნენ, წნევას დაი-რეგულირებდნენ და ქოლესტერინის დონასაც დაბლა დანევდნენ კვების პროდუქტების დახმარებით, სიცოცხლეს საშუალოდ 84 წლამდე გაიხანგრძლივებდნენ.

ნესვი სტრესს ხსნის

ფრანგმა მეცნიერებმა დაადგინეს, რომ ნესვი სტრესს ხსნის. კვლევებში მონაწილეობდა 30-55 წლამდე ასაკის 70 მოხალისე. ისინი ყოველდღიურად მიირთმევდნენ ნესვის ექსტრაქტს.

ერთი თვის კვლევების შემდეგ დადგინდა, რომ ამ უცნაური თერაპიის შემდეგ პაციენტთა ორგანიზმში იკლო დაძაბულობის მაჩვენებელი და იმატა თავდაცვისუნარიანობამ სტრესების მიმართ.

ფერმენტი განაპირობებს. სწორედ ის იწვევს ორგანიზმში ასეთ რეაქციას. სპეციალისტთა რჩევით, სეზონურად ნესვი აუცილებლად უნდა ჩავართოთ კვების რაციონში, რათა ეს ფერმენტი გამოუმუშავდეს. ეს კი ჯანმრთელობის შენარჩუნების წინაპირობაა.

შიფის რისკი ნაკლებია

ამერიკელი და ტაილანდელი მეცნიერები კლინიკური კვლევების საფუძველზე მივიდნენ დასკვნამდე, რომ ორი სრულიად ახალი პრეპარატის კომბინაციამ საუკეთესო შედეგი გამოიღო იმუნოდეფიციტის სინდრომით დაავადებულთა მკურნალობის თვალსაზრისით.

მეცნიერები ფიქრობენ, რომ მიღებული ვაქცინით პროფილაქტიკური მკურნალობის შემთხვევაში შიფის გაჩენის რისკი ნაკლები იქნება იმ ქვეყნებში, სადაც მისი მაჩვენებელი ჯერ კიდევ მაღალი ნიშნულზეა. კვლევებში მონაწილეობდა 16 ათასი მოხალისე. ამ პრეპარატთა კომბინაციით ჩატარებული იმუნოდეფიციტის — აცრების შედეგი იმედისმომცემია.

ტრანსპორტის ხმაური ნევაზე მოქმედებს

ფრანგი მეცნიერების მტკიცებით, ტრანსპორტის ხმაური, ისევე, როგორც ხშირი დასწრება ავტორალზე, იწვევს ჰიპერტონიული დაავადების გაჩენას.

ამ თვალსაზრისით სკონეს პროვინციაში 28 ათასი მცხოვრები გამოიკვლიეს. დადგინდა, რომ ავტომობილებისგან მოხდის მოსახლეთა შემთხვევაში, სადაც ხმაური 60 დეციბელია, ჰიპერტონიული დაავადებები 25 პროცენტით მეტ პაციენტში გვხვდება, ვიდრე ქალაქიდან მოშორებით და-

სახლებულ პუნქტებში, ხოლო ისეთ ადგილებში, სადაც მაჩვენებელი 64 დეციბელს აღემატება, წნევა 90 პროცენტით იმატებს. მეცნიერთა აზრით, მუდმივი ხმაური ორგანიზმში იწვევს ქრონიკული სტრესის გაჩენას, რომელიც ბოლოს ჰიპერტონიულ დაავადებაში გადადის.

H1N1 გრიპი დაბრუნდა!

ადამიანს აქვს ძლიერი იმუნიტეტი H1N1 გრიპის დასამარცხებლად. უბრალოდ, თუ ორგანიზმში შესუსტებულია, შეიძლება ჩაიტაროს პროფილაქტიკური აცრა. ამ შემთხვევაში არანაირი ვირუსი და პანდემია არ გეშუქებათ, — აცხადებენ შვეიცარიელი და ავსტრალიელი მეცნიერები. მათ ამ მიმართულებით ერთობლივი კვლევები აწარმოეს.

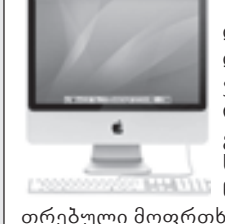
სპეციალისტთა აზრით, H1N1 გრიპი ჩვეულებრივ სეზონურ გრიპს განეკუთვნება და სულაც არ იყო საჭირო ასეთი ხმაურის ატეხა. მეცნიერები H1N1 გრიპით დაავადებულ ყველა მონაწილეს უკვე

პირველი ვაქცინის შემდეგ იმუნურ სისტემაში გააჩნდა ამ გრიპის საწინააღმდეგო ანტისხეულები. ამიტომაც მივიდნენ დასკვნამდე, რომ დაავადების დასამარცხებლად თუნდაც მხოლოდ ერთი დროული აცრა იქნება საჭირო.

გვერდები მოამზადა **პეტირ კასრელი** შვილიძემ

ნაკლები დასწრება კომპიუტერული კვლევის დროს

ამერიკელმა რადიოლოგებმა შეძლეს, კომპიუტერული ტომოგრაფიის კვლევისას დასწრება 2/3-ით შემცირებინათ პაციენტებისთვის, ვინც გულის ანგიოგრაფიულ კვლევას იტარებდა.

ეს, რა თქმა უნდა, დადებითად იმოქმედებს შემდგომში მათ ჯანმრთელობაზე, რადგანაც გული ორგანიზმის მთავარი სასიცოცხლო ორგანოა და მას განსაკუთრებული მოვრთხილება სჭირდება.

ველოტრენინგის რეაბილიტაცია

ინგლისელი მეცნიერები მივიდნენ დასკვნამდე, რომ რეანიმაციაში მყოფ ინტენსიური თერაპიის პაციენტთათვის აუცილებელია ფიზიკური ვარჯიში მათი სწრაფი გამოჯანმრთელებისათვის.

კვლევებით დადგინდა, რომ პაციენტები, რომლებიც აქტიურ ფიზიკურ დატვირთვას არ ერიდებოდნენ და კონკრეტულ ვარჯიშს ასრულებდნენ, სპეციალისტების დახმარებით უფრო სწრაფად გამოჯანმრთელდნენ. ასეთი თერაპიის შემდეგ ექიმები ფიქრობენ, რომ მძიმე პაციენტების რეანიმაციაში ყოფნის დრო 2 დღემდე შემცირდება, რაკი მათი ფიზიკური მაჩვენებლები ბევრად უკეთესია, ვიდრე იმ პაციენტებისა, ვინც რეანიმაციაში გაუნძრევლად იწვა.

მასთან სისოსხლზე ხელჩაქეულები მიღიან და გამოჯანმრთელები ბრუნდებიან

გაგნიონის პრეპარატი არჩენს ავთვისებიან სიმსივნურ დაავადებებს, კუჭ-ნაწლავის გაუფერობას, კოლიტს, ფისტულას, პროსტატიტს, ბუასილს, ნერვის ანთებას, ნევროზს, ფსიქიკურად დაავადებულებს, პარკინსონს, ასთმას, ჩიყვს, გულისა და თირკმელების დაავადებებს; სკოზს აზოტს თირკმელში, კურნავს გაფანტულ სკლეროზს და შიდსს, შველის ცერებრალურ დამბლას, ყურებიდან ჩირქდენას, ოსტეოქონდროზს, ჰაიმორიტს, ლეიკოზს, სეფსისს, ბოტულიზმს, ტუბერკულოზს, ცეროზს I და II სტადიებში, C-ჰეპატიტს, ბოტკინს, ელენის, ნაღვლის ბუშის დაავადებებს, ანთებით პროცესებს, ქლამიდიას, კლიმაქსს, წყლულს, ფსორიაზს, სახსრების დაავადებებს, ეპილეფსიას; ამყარებს იმუნიტეტს, ახდენს თავის ტვინის უჯრედების აღდგენა-შენარჩუნებას, დადებითად მოქმედებს სექსუალურ დარღვევებზე და ნარკოტიკებთან დამოკიდებულებებზე.

კოორდინატორი:
თელავი, კავკასიონის ქუჩა №61-ბ, გაგნიძე ბიჭიკო (დომენტი).
ტელ.: 893-22-66-51 8(250) 7-61-24

თბილისი,
ანყურის 31ა.

ბათუმი, ასათიანის 11, (ორშაბათს, ოთხშაბათს და პარასკევს, 10-დან 14 საათამდე).

წვივები ბიჭიკო გაგნიონს გაძლვობთ, ბატონო ბიჭიკო

ლილია კვიციანი, ექიმი: ვიყავი დაავადებული ჰიპერტონიითა და პარკინსონით. 3 თვის განმავლობაში ვიმკურნალე ბიჭიკო გაგნიონის პრეპარატით. მთელი ამ ხნის განმავლობაში საგრძნობლად გაუმჯობესდა ჩემი საერთო მდგომარეობა. წამლის მიღებისას ვიცი დიეტას, რაც თავისებური სტიმული გამოჯანმრთელების თვალსაზრისით. წნევა და მირეგულირდა და არანაირი პრეპარატი აღარ მჭირდება. სახსრებში ტკივილები მალე მომეცა, ყველაფერთან ერთად, თითქმის გავახალგაზრდავდი კიდევ. ჩემთვის მთავარი ის არის, რომ ვიღებ ბუნებრივ მცენარეულ წამალს და ვიცი, რომ ის ორგანიზმს არ ავნებს. მკურნალობას ამ კურსით გავაგრძელებ სრულ გამოჯანმრთელებამდე. მადლობა უბადლო მკურნალს!

თეო ნაირკიპაზაშვილი: 7 წლის განმავლობაში ვიყავი მძიმე ავადმყოფი. მანუხება სახსრების ტკივილი, რევმატიზმი, ოსტეოქონდროზი ისეთ ფორმად, რომ სიარული მჭირდა და 10 წუთში ვიღებოდი. როგორ აღარ ვიმკურნალე, მაგრამ წამლის მიღების შემდეგ შემდეგ კვლავ ტკივილები მტანჯავდა. მა-

ტრიალურადაც გამიჭირდა. ბოლოს ახლობელმა მირჩია, მესინჯა ბიჭიკო გაგნიონს ნამალი. მივაკითხე და იმ დღიდანვე დაიწყო მკურნალობა. სახსრებში ტკივილები მალევე მომეხსნა. მიგზვდი, რომ ეს პრეპარატი ჩემთვის უფებარი რამ იყო. ერთი თვის შემდეგ მართლაც არაჩვეულებრივი შედეგი მივიღე. შევძელი ქუჩაში მარტო სიარული, ბაზარში წასვლა და ტვირთით უკან დაბრუნება.

თვენახვერის შემდეგ თავს ვეღარ ვცნობდი. კვლავ განვაგრძე წამლის მიღება. სულ ცოტა ხნის წინათ გამოკვლევები ჩავიტარე და აღმოჩნდა, რომ გაგნიონის პრეპარატმა ბევრ სხვა დაავადებაზეც დადებითად იმოქმედა. მჯერა ამ წამლის შესაძლებლობების.

არსენ თუთაშვილი: 72 წლის კაცს ბევრი ტკივილი და ავადმყოფობა გამოვიწვია. ჩემს დაავადებებს ასაკს მივაწერდი და არც იმედი მქონდა,

რულებდი. ყველაფერს ისიც დაერთო, რომ ნაღვლის ბუშტში კენჭები აღმომაჩნდა. პარალელურად ამ დაავადების სამკურნალო მედიკამენტების მიღებამ ღვიძლი უფრო გამიღიზიანა. წამლის შეწყვეტისთანავე შეწყვიტა შეტევები. იძულებული გავხდი, ნაღვლის ბუშტის ოპერაცია გამეკეთებინა. ამ მხრივ ცოტა შეგვა ვერძენი, მაგრამ ასაკთან ერთად ღვიძლის არემი ტკივილები მემტებოდა. მუდმივად დიეტა უფრო დამასუსტა, ისე, რომ წნევა დამიმატებოდა თითქმის მწოლიარე ავადმყოფი გავხდი. ბიჭიკო გაგნიონის ნამალმა ძალია შემმატა, ტკივილები გამიქრა და უკვე მეორე თვეა, თავს ენერგიულად და ჯანმრთელად ვგრძნობ. ამჟამად მესამე კურსს გავდიხები. მკურნალობა დაავადების გამოვლენისთანავე დაიწყო. თითქმის ყოველწლიურად ექიმის მითითებებს ვას-

ჩინოვნიკი რა მოსდა მსოფლიოში სხვადასხვა წელს 14-დან 20 ოქტომბრამდე?

14 ოქტომბერი
დღის ციტატა:
„ნიგნები აზრთა ხომალდებია, რომლებიც დროის ოკეანეში მოგზაურობენ და ძვირფას ტვირთს თაობიდან თაობას გადასცემენ.“
ფრანსის ბაკონი

- 1882 წელს დაიბადა ირლანდიის პირველი პრეზიდენტი და პრემიერ-მინისტრი იმონ დე ვალერა.
- 1890 წელს დაიბადა აშშ-ის 34-ე პრეზიდენტი დუაით ეიზენჰაუერი.
- 1806 წელს იენასთან ბრძოლისას ნაპოლეონმა პრუსიის არმია დაამარცხა.
- 1809 წელს ვენის საზავო ხელშეკრულებით დასრულდა ავსტრია-საფრანგეთის ომი.
- 1851 წელს ინგლისში დაარსდა საინფორმაციო სააგენტო „რეიტერი“.
- 1926 წელს ლონდონში პირველად დაიბეჭდა ალან მილნის წიგნი „ვინი პუჰი“.
- 1963 წელს ერასმი დააპატიმრეს სადამ ჰუსეინი.
- 1964 წელს სკკპ ცკ-ის პლენუმმა თანამდებობიდან გაათავისუფლა გენერალური მდივანი ნ. ხრუშჩოვი და აირჩია ლ. ბრეჟნევი.
- 1971 წელს დედამიწაზე პირველად ჩამოიტანეს მარსის ფოტოსურათები.
- 1989 წელს საეჭვო ვითარებაში დაიღუპა ქართული ოპოზიციის ლიდერი მ. კოსტავა.

15 ოქტომბერი
დღის ციტატა:
„მომავლის სამყარო ჩვენი ცნობიერების შემზღვეველ პარიერებთან სასტიკი ბრძოლის სამყარო იქნება.“
ნორბერტ შინერი

- 1814 წელს დაიბადა დიდი რუსი პოეტი მიხეილ ლერმონტოვი.
- 1844 წელს დაიბადა გერმანელი ფილოსოფოსი ფრიდრიხ ნიცშე.
- 1570 წელს დაარსდა ჩრდილოეთ კორეის ამჟამინდელი დედაქალაქი ფხენიანი.
- 1917 წელს პარიზში სიკვდილით დასაჯეს ჰოლანდიელი სუპერჯამბუში მატა ჰარი.
- 1946 წელს ციხეში, სასიკვდილო განაჩენის აღსრულების წინ, თავი მოიკლა ფაშისტური ავიაციის ხელმძღვანელმა პერმან გერინგმა.
- 1990 წელს მიხეილ გორბაჩოვს მშვიდობის დარგში ნობელის პრემია მიენიჭა.

16 ოქტომბერი
დღის ციტატა:
„თავისუფლების სიკეთისთვის ვინც იღუპება, იგი მარადის ჩაითვლება კეთილშობილად!“
ლორდ ჯორჯ ბორდონ ბაირონი

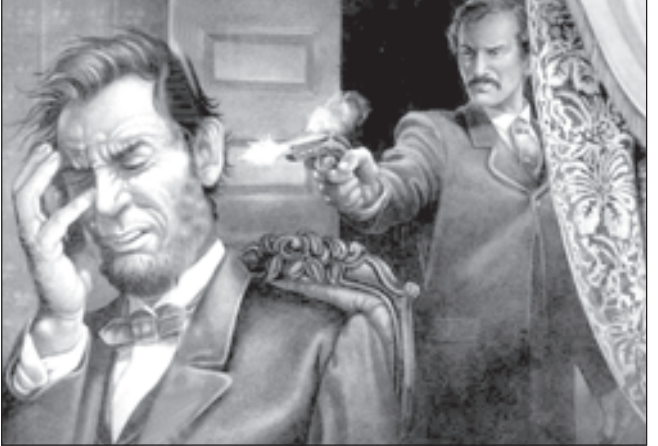
- 1854 წელს დაიბადა ირლანდიელი მწერალი ოსკარ უაილდი.
- 1863 წელს დაიბადა ინგლისის საგარეო საქმეთა მინისტრი ოსტინ ჩემბერლენი.
- 1555 წელს ინგლისის დედოფლის — სისხლიანი მერის ბრძანებით, კოცონზე დაწვეს ლონდონისა და უორესტერის პროტესტანტი ეპისკოპოსები.
- 1793 წელს თავი მოჰკვეთეს საფრანგეთის დედოფალს — მარია ანტუანეტას.
- 1815 წელს ნაპოლეონი წმიდა ელენეს კუნძულზე გადაასახლეს, სადაც სიცოცხლის ბოლომდე დაჰყო.
- 1923 წელს დაარსდა კინოკომპანია „უოლტ დისნეი კომპანი“.
- 1946 წელს ნიურნბერგის ციხეში გერმანული ფაშისმის 10 ლიდერი ჩამოაზრნეს.
- 1998 წელს ლონდონში დააპატიმრეს ჩილეს ყოფილი დიქტატორი ა. პინოჩეტი.

17 ოქტომბერი
დღის ციტატა:
„ჭკვიანებმა მოსალოდნელი უბედურება უნდა განჭვრიტონ, მამაცები კი მას უნდა გაუმკლავდნენ.“
ატილაუსი

- 1760 წელს დაიბადა ფრანგი მოაზროვნე და სოციოლოგი კლოდ სენ-სიმონი.
- 1912 წელს დაიბადა რომის პაპი იოანე პავლე I.
- 1483 წელს რომის პაპმა სიქსტე IV-მ შექმნა ესპანური ინკვიზიცია, რომელსაც ესპანეთიდან არაბებისა და ებრაელების განდევნა დაევალა.
- 1902 წელს გამოუშვეს პირველი „კადილაკი“.
- 1918 წელს უნგრეთმა დამოუკიდებლობა გამოაცხადა.
- 1933 წელს ალბერტ აინშტაინი აშშ-ში გერმანელი ლტოლვილის სტატუსით ჩავიდა.
- 1956 წელს ინგლისში პირველი ატომური ელექტროსადგური გაიხსნა.

უცნაური დაბრუნებები

მეოცე საუკუნის 50-იანი წლების ორმა ცნობილმა მოაზროვნემ, ნობელის პრემიის ლაურეატმა ვოლფგანგ პაულიმ და ფსიქოლოგმა კარლ გუსტავ იუნგმა შექმნეს დამთხვევათა კონცეფცია და მას „სინქრონი“ უწოდეს. დროის, სივრცისა და გარემოებების კორელაციის ჩვეულ ჩარჩოებს აშკარად გაცილებულ მოვლენებს ისინი ერთიანი მძლავრი ველის არსებობის დადასტურებად მიიჩნევდნენ, რომელიც თავისი საკუთარ სტრუქტურით ყოველდღიური მოვლენების ჯაჭვს აკვებს.

ასეთი ძალის არსებობა სავსებით შეესაბამება უცნაურ დამთხვევებს კაცობრიობის ისტორიაში, მოცემულ შემთხვევაში კი ლინკოლნისა და კენედის მკვლელობათა შორის არსებულ კავშირებს. ჩრდილოეთ შტატების კავშირის ბელადი და მონათა გამათავისუფლებელი აბრაამ ლინკოლნი 1865 წელს ვაშინგტონში, ფორდის თეატრში გამართული წარმოდგენისას, კეფაში მიბრუნებით გასროლით მოკლეს. მისმა მკვლეელმა ჯონ უილკს ბუთმა სამოქალაქო ომის დასრულებიდან რამდენიმე დღის შემდეგ პირველად აიღო ხელში პისტოლეტი.

1963 წლის ნოემბერში დალასის ქუჩებში ავტომანქანით მგზავრობისას პრეზიდენტ ჯონ კენედისაც თავში ესროლეს. მისმა მკვლეელმა

ლი ჰარვი ოსვალდმა დანაშაულის იარაღად ოპტიკურსამიზნის შაშხანა გამოიყენა. ორივე მკვლელობა პარასკევს მოხდა და ორივე დამნაშავე სამხრეთელი იყო, მაგრამ ეს ჯერჯერობით უშიშროებელი დამთხვევებია, რადგან გაცილებით საინტერესოა ბოროტმოქმედთა დაბადების თარიღები: ლი ჰარვი ოსვალდი ლინკოლნის მკვლელის დაბადებიდან ზუსტად 100 წლის თავზე მოეწვინა ამ ქვეყანას. აღსანიშნავია, რომ ჯონ კენედი და მისი სახელგანთქმული წინამორბედი კონგრესში ზუსტად 100 წლის სხვაობით აირჩიეს და მათ საპრეზიდენტო არჩევნებსაც სწორედ ერთი საუკუნე აშორებს ერთმანეთს. პრეზიდენტის პოსტზე ლინკოლნისა და კენედის შემცვლელი ორივენი გვარად ჯონსონები იყ-

ნენ. ამასთან, ორივეს დაბადების თარიღს ზუსტად 100 წელი აშორებს. კენედის პირობები მდივანი გვარად ლინკოლნი იყო, ხოლო ებო ლინკოლნის მდივანს ჯონი ერქვა. ლინკოლნი ფორდის სახელობის თეატრში დაიღუპა, ხოლო კენედი თავისი სიკვდილის დღეს ფორდის ქარხნის მიერ გამოშვებულ ავტომანქანაში იჯდა. ლიმუზინს, რომლითაც პრეზიდენტი თავის მუდღელსთან — ჯეკი კენედისთან ერთად მგზავრობდა, „ლინკოლნი კონტინენტალი“ ერქვა... თეატრში ჩადენილი

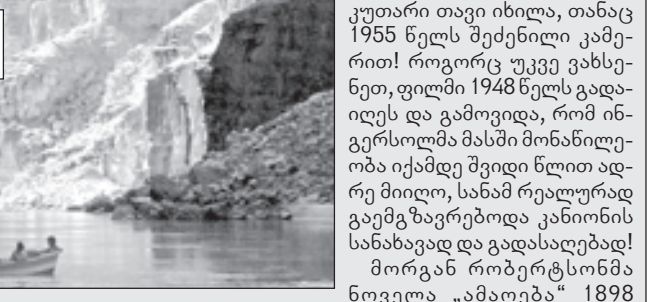
ბოროტმოქმედების შემდეგ ბუთი გაიქცა და შეეცადა, თავი სასაქონლო საწყობისთვის შეეფარებინა, სადაც დაიღუპა კიდეც, ხოლო ოსვალდი კოლნის მდივანს ჯონი ერქვა. ლინკოლნი ფორდის სახელობის თეატრში დაიღუპა, ხოლო კენედი თავისი სიკვდილის დღეს ფორდის ქარხნის მიერ გამოშვებულ ავტომანქანაში იჯდა. ლიმუზინს, რომლითაც პრეზიდენტი თავის მუდღელსთან — ჯეკი კენედისთან ერთად მგზავრობდა, „ლინკოლნი კონტინენტალი“ ერქვა... თეატრში ჩადენილი

ბოროტმოქმედების შემდეგ ბუთი გაიქცა და შეეცადა, თავი სასაქონლო საწყობისთვის შეეფარებინა, სადაც დაიღუპა კიდეც, ხოლო ოსვალდი კოლნის მდივანს ჯონი ერქვა. ლინკოლნი ფორდის სახელობის თეატრში დაიღუპა, ხოლო კენედი თავისი სიკვდილის დღეს ფორდის ქარხნის მიერ გამოშვებულ ავტომანქანაში იჯდა. ლიმუზინს, რომლითაც პრეზიდენტი თავის მუდღელსთან — ჯეკი კენედისთან ერთად მგზავრობდა, „ლინკოლნი კონტინენტალი“ ერქვა... თეატრში ჩადენილი

ლიტერატურული წინასწარმეტყველებანი

ეს წინასწარმეტყველებანი ახდა, თუმცა, რამდენიმე ვერსიის მიუხედავად, მათ ახსნა ვერ მოუძებნეს...

ედგარ პომ თავის მოთხრობაში „ნანთაქეთელი არტურ გორდონ პიმის ამბავი“ მკითხველს ჩაძირული გემიდან გადარჩენილ მებღვაურებსა და იუნგაზე მოუთხრო. გადარჩენილებს შიშშილით სიკვდილი დაემუქრათ და კენჭი ყარეს, რათა ერთი კაცის სიცოცხლის საფასურად დანარჩენები ესხნათ. მსხვერპლი იუნგა რიჩარდ პარკერი აღმოჩნდა და ის შეჭამეს. მოთხრობის დაწერიდან 46 წლის შემდეგ ოკეანეში ჩაძირული ხომალდის გადარჩენილმა და დამშეულმა ეკიპაჟმა კენჭი ყარა. მოგვიანებით სასამართლო-

ზე დამტკიცდა კანიბალიზმის ფაქტი, რომლის მსხვერპლიც აღმოჩნდა... იუნგა რიჩარდ პარკერი.

ბრედ სტაიგერი თავის ნიგნში „რეალობის თამაში“ ქლოქეთელ ჩარლზ ინგერსოლზე ჰყვება. მის მონათხრობს კი საფუძვლად დაედო 1948 წელს ეკიპაჟმა კენჭი ყარა. მოგვიანებით სასამართლო-

კუმენტური ფილმი სახელგანთქმულ გრანდ-კანიონზე. ფილმში მკაფიოდ ჩანს კანიონზე გადახრილი ინგერსოლი, რომელიც 35 მმ-იანი კინოკამერით პანორამას იღებს. ახლა კი თავად ამ უცნაური ამბის გმირზე მოვითხრობთ: ჩარლზი კანიონის სანახავად 1955 წელს, კინოკამერის შექმნის შემდგომ, გაემგზავრა.

უკვდავი... მოკვდავი?

ფუტუროლოგ რეი ქერზვეილის აზრით, ორი ათეული წლის შემდეგ უკვდავება ფანტასტიკის სფეროს გაცდებდა. ქერზვეილი დარწმუნებულია, რომ ეს დრო შესაბამისი ნანოტექნოლოგიების შესაქმნელად სასვებით საკმარისია.

იმ ტექნოლოგიათა შორის, რომლებიც არსებით გავლენას მოახდენს სიცოცხლის ხანგრძლივობაზე, უმთავრესს ადგილს ორგანოთა გადანერგვა დაიკავებს. აღამიანებს მეცნიერთა მიერ შემუშავებული დეტალებს „ჩაუნერგავენ“ და ეს რეალობაა, რადგან ხელოვნური კუჭქვეშა ჯირკვავალი და ნეიროიმპლანტანტები უკვე არსებობს.

„მე და ბევრ სხვა მეცნიერს მიგვაჩნია, რომ 20 წლის შემდეგ შევძლებთ ჯერ კიდევ ქვის ხანაში ჩვენს სხეულებში ჩადებული პროგრამის გადანერგვას, რის შედეგადაც თავდაპირველად შევანელებთ, შემდეგ კი უკუღმა დავატრიალებთ

დაბერების პროცესს. აი მაშინ კი ნანოტექნოლოგიები საშუალებას მოგვცემენ, მარად ვიცოცხლოთ,“ — ამბობს 61 წლის ფუტუროლოგი.

„ნანობოტები შეცვლიან სისხლის უჯრედებს და თავიანთ სამუშაოს ათასჯერ უფ-

რო ეფექტურად შესრულებენ... 25-ოდე წლის შემდეგ ოლიმპიური სპრინტის გარბენას 15 წელში — ამოუსუნთქავდნენ წყლის ქვეშ 4 საათზე მეტხანს უფანგბადოდ დაყოვნებას შევძლებთ,“ — დასძენს ქერზვეილი.

ამგვარად, პროთეზებიან და ხელოვნური ორგანოებიან კიბორგებად ვიქცევით...

ბერიას საიდუმლო ექსპედიცია

პირველი საბჭოთა ატომური ბომბის გამოცდიდან ერთი წლის შემდეგ ლავრენტი ბერიას საიდუმლო სხდომაზე წამოაყენა მოულოდნელი წინადადება 1908 წელს ტუნგუსის მეტეორიტის ჩამოვარდნის რაიონში ექსპედიციის მოწყობის შესახებ.

რა თქმა უნდა, თავად მეტეორიტი ლავრენტი პავლეს ძეს არ აღელვებდა. ექსპედიციის მოწყობის საჭიროებას იგი იმით ამართლებდა, რომ, ზოგიერთი მეცნიერის ვარაუდით, ტაიგის თავზე ატომური აფეთქება მოხდა.

ფანტასტი მწერლის — ალექსანდრე კაზანცევის გვარი ბერიას არ უხსენებია, თუმცა სწორედ კაზანცევი, რომელიც თავდაცვის ერთ-ერთ დანესტრულეზს ხელმძღვანელობდა, წამოაყენა იდეა, რომ ტაიგის თავზე მარსელების ატომურადგინი ხომალდი აფეთქებინათ...

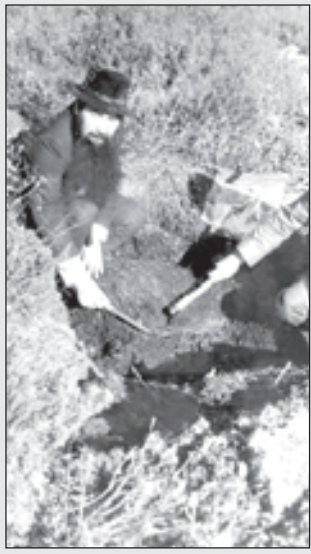
ჯერ კიდევ ექსპედიციის გაგზავნამდე ბერიამ განკარგულება გასცა, შეეგროვებინათ მთელი ინფორმაცია აფეთქების თანხმებზე გეოფიზიკურ ეფექტებზე.

გულდასმით გაანალიზდა 1908 წლის 30 ივნისის მონაცემთა ჩანაწერები გერმანულ და რუსულ მეტეოსაზღვრებზე.

ამ მონაცემებზე დადასტურდა, რომ აფეთქების შედეგად წარმოქმნილია ჰაერის ტალღამ რამდენჯერმე შემოუარა დედამიწას! იმავე

დროს, სეისმური რხევები მხოლოდ ციმბირის სეისმოსადგურებში დააფიქსირეს. შესაბამისად, დადგინდა, რომ აფეთქების ენერჯია რამდენიმე ათეულ მეგატონას შეადგენდა.

1949 წლის ზაფხულში „ბერიასელი“ ექსპედიციის წევრები გეოლოგების სტატუსით თვითმფრინავით ვანავარას დასახლებაში ჩაიყვანეს, იქიდან კი ორადგილიანი ჰიდროთვითმფრინავით რამდენიმე რეისით ჩეკოს ტბაზე გადასხეს, საიდანაც ფარინგტონის მთამდე 10 კმ-ღა რჩებოდა. „გეოლოგებს“ კატეგორიულად ეკრძალებოდათ ადგილობრივი მოსახლეობის გამოკითხვა 1908 წლის მოვლენებთან დაკავშირებით, თუმცა, თუ იქაური მკვიდრები ამაზე საუბარს თავად მო-

ისურვებდნენ, ექსპედიციის წევრებს მათი მოსმენა ნებადართული ჰქონდათ. ექსპედიციის შედეგები და დასკვნები არასოდეს გამოქვეყნებულა, თუმცა მოსკოვში დაბრუნებულმა ჯგუფის ხელმძღვანელებმა, ბერიას ბრძანებით, მიღებული შედეგების ანგარიში თითო-თითო ეგზემპლარად ჩამოაყალიბეს. ეს ანგარიშები უკვალოდ გაქრა ბერიას კაბინეტიდან...

ქრონოგრაფი რა მოსდა მსოფლიოში სხვადასხვა წელს 14-დან 20 ოქტომბრამდე?

18 ოქტომბერი

დღის ციტატა:
„ამპარტავენული სურვილი იმის წარმოჩენისა, რომ საიდუმლო მოგანდეს, ჩვეულებრივ, ამ საიდუმლოს გამჟღავნების მიზეზი ხდება“.

სამეურნეო ჯონსონი

- 1896 წელს სრული კრახით დასრულდა ა. ჩეხოვის პიესის „თოლიას“ პრემიერა, რის შემდეგაც მწერალმა დაიფიცა, რომ სცენისთვის აღარასოდეს არაფერს დაწერდა.
- 1896 წელს „ნიუ-იორკ ჯორნალში“ პირველი კომიქსები დაიბეჭდა.
- 1926 წელს გაზეთ „ნიუ-იორკ თაიმსში“ პირველად გამოქვეყნდა ლენინის პოლიტიკური ანდერძი.
- 1927 წელს შეიქმნა ინგლისური კომპანია „ბი-ბი-სი“.
- 1934 წელს დაიბადა საბჭოთა მწერალი-ფანტასტიკური ბულონი.
- 1939 წელს დაიბადა ამერიკელი ტერორისტი, აშშ პრეზიდენტის ჯ. კენედის მკვლეელი ლი ჰარვი ოსვალდი.
- 1947 წელს საბჭოთა კავშირში პირველი ბალისტიკური რაკეტა გაუშვეს.
- 1667 წელს ჰოლანდიელებმა ამერიკაში დააარსეს ქალაქი ბრუკლინი.
- 1867 წელს რუსეთმა ამერიკას 7,2 მლნ დოლარად ალასკა მიჰყიდა.
- 1967 წელს საბჭოთა სადგური „ვენერა-4“ პირველად დაემკვებენ ვენერაზე.
- 1918 წელს შეიქმნა ჩეხოსლოვაკიის რესპუბლიკა.
- 1941 წელს იაპონიის პოლიციამ დააპატიმრა რუსი მხვერავი რიჰარდ ზორგე.
- 1993 წელს ლატვიაში გამოუშვეს ახალი ფულის ერთეული — ლატი.

19 ოქტომბერი

დღის ციტატა:
„ახლა მინაზე კოჭლი და ბრმა ხელისუფლება დააბიჯებს“.

ფიოდორ კარკოვი

- 1735 წელს დაიბადა აშშ მეორე პრეზიდენტი ჯონ ადამსი.
- 1859 წელს დაიბადა ფრანგი ოფიცერი ალფრედ დრეიფუსი, რომლის წინააღმდეგ ჯაშუშობის ბრალდებით აღძრულმა სისხლის სამართლის საქმემ საფრანგეთი პოლიტიკურ კრიზისამდე მიიყვანა.
- 2001 წელს რუსეთში მიუზიკლ „ნორდ-ოსტის“ პრემიერა გაიმართა.
- 1781 წელს ინგლისელებმა ამერიკელებს იორკთაუნი დაუთმეს, რითაც აშშ-ის დამოუკიდებლობისთვის ბრძოლა დასრულდა.
- 1812 წელს ნაპოლეონის არმიამ მოსკოვიდან უკან დახევა დაიწყო.
- 1987 წელს გათენდა „შავი ორშაბათი“ — მსოფლიოს ყველა ბირჟამ კოლაფსი განიცადა.
- 1999 წელს გადაწყდა ლა-მანშის სრუტის ქვეშეშე მდებარე, საავტომობილო ტრანსპორტისთვის გათვალისწინებული, გვირაბის გაყვანა.
- 2003 წელს დედა ტერეზა წმინდანად შერაცხეს.

20 ოქტომბერი

დღის ციტატა:
„სანამ ცოცხალნი ვართ, შევეცადოთ, სიკვდილს უმცირესი რამ დავუტოვოთ გასანადგურებლად“.

ალბინუს უმცროსი

- 1884 წელს დაიბადა ინგლისის პრემიერ-მინისტრი ლორდ პენრი პალმერტონი.
- 1854 წელს დაიბადა ფრანგი პოეტი-სიმბოლისტი არტურ რემბო.
- 1891 წელს დაიბადა ინგლისელი ფიზიკოსი, ნეიტრონის აღმოჩენის ჯეიმს ჩედვიკი.
- 1999 წელს აღმოაჩინეს გაყინული მამონტის ნაშთი, რომლის კლონირებასაც მეცნიერები აპირებენ.
- 1671 წელს ახალ საფრანგეთში (ჩრდილოეთ ამერიკა) ყველა მარტოხელა კაცს ნაბრძანები ჰქონდა, ცოლად შეერთო მხოლოდ ფრანგი ქალიშვილი.
- 1822 წელს გამოიცა ინგლისური გაზეთის — „სანდი თაიმსის“ პირველი ნომერი.
- 1911 წელს რ. ამუნდსენის ექსპედიცია სამხრეთ პოლუსისკენ დაიძრა.
- 1944 წელს შედგა იაპონელი კამიკაძეების პირველი საბრძოლო გაფრენა.
- 1967 წელს კალიფორნიის შტატის სამხრეთით (აშშ) ვიდეოფირზე გადაიღეს გიგანტური თოვლის კაცი.
- 1968 წელს ჯონ კენედის ქვრივი ჯაკლინ კენედი ცოლად გაჰყვა ბერძენ მილიონერ არისტოტელე ონასისს.
- 1999 წელს პაპუა-ახალი გვინეის სანაპიროებთან ჩიდირა ინდონეზიური ხომალდი, რის შედეგადაც 247 მგზავრი დაიღუპა.
- 2003 წელს ქაბულის სასახლის სარდაფებში ალექსანდრე მაკედონელის განძი აღმოაჩინეს.

დაუჯერებელი... ფაქტები

დედამიწის ზურგზე ყველაზე მდიდარი კაცი ძველი ასირიის მეფე ასურბანიპალი იყო. ის ჩვ. წ. აღ.-მდე 631 წელს აღესრულა და ნინევიის განძისაცავში 5 მლნ ათიკური ტალანტი დატოვა, რაც თანამედროვე ფულზე გადაანგარიშებით 1 566 მლრდ დოლარს უდრის.

ჰქონდა. ბევრ პრეისტორიულ გამოქვაბულში აღმოჩენილია... ტუნგუსები. ერთხელ კოლუმბის უნივერსიტეტის თანამშრომლებს ავთვისებიანი სიმსივნეების გამოსაკვლევად თავის რძე დასჭირდათ. ამისათვის კი 20 ათასი თავიგის „მონველა“ მოუხდათ. ყველაზე პატარა არმია მონაკოს საგრაფოშია. ის ორი ოფიცრისა და 60 კარაბინერისგან შედგება. თებრიზში (ირანი) „სურნელოვანი“ მეჩეთი დგას: აგებიას მის კედლებს სითხეში ათავსებდნენ, რომელსაც ათუშქი ჰქონდა დამატებული. არომბტი დღესაც შენარჩუნებულია.

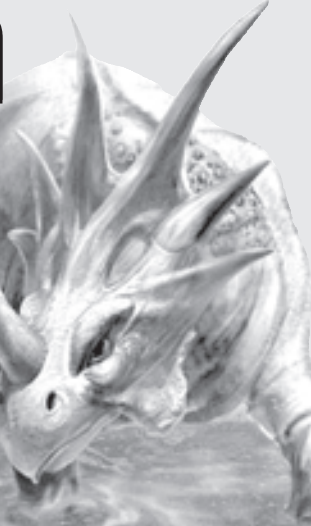
არქეოლოგების მიერ აღმოჩენილ სათამაშოთა შორის უძველესი 3 000 წლისაა. ის ძველი სპარსეთის ტერიტორიაზე იპოვეს და ამჟამად ლუვრშია დაცული. უძველესი სარკელა-მო ტექსტი ძველბერძნულ ქალაქ მემფისის ტერიტორიაზე აღმოაჩინეს. ჩვ. წ. აღ.-მდე 500 წლით ადრე გაკეთებული წარწერა იტყობინება: „მე, კუნძულ კრეტაზე მცხოვრები კინო, დემეტრის ნებით, სიზმრებს ავხსნი.“

ჩრდილოეთ გვატემალაში აღმოაჩინეს ტაძართა ნანგრევები, რომელთა სიმაღლე 25-სართულიან შენობას უტოლდება. ეს ტაძრები ჩვ. წ. აღ.-ით 300-დან 900 წლამდეა აგებული. დომინიკის კუნძულზე (მცირე ანტილის კუნძულები) ქალები და მამაკაცები სხვადასხვა ენაზე ლაპარაკობენ. მესამე რიგის ძველ ეგვიპტეში ჩვ. წ. აღ.-მდე 1300 წლის წინათ იყენებდნენ და მათ ოქროსბუნიკიანი ანძის ფორმა

სამყაროთა ახალი ომი

კანადელმა პალეონტოლოგმა ჰანს ლარსონმა დინოზავრთა პოპულაციის აღდგენა, უფრო სწორად, ქათმის ემბრიონებისგან მათი გამოყვანა გადაწყვიტა. ლარსონი ქათმებს მილიონობით წლის წინათ განყვეტილი დინოზავრების მახასიათებლებს განუვიტარებს. პალეონტოლოგი დარწმუნებულია, რომ ქათმის ემბრიონის განვითარების პროცესში გარკვეულ გენეტიკურ „ბერკეტებზე“ შემოქმედებით შესაძლებელია უძველეს ხელიკოთა ანატომიის მიღება.

ველესი ხანის ხელიკების პირდაპირი შთამომავლები ყოფილან. „ქათმობავრების“ გამოყვანის იდეა ლარსონს აპერიკულ კოლეგასთან, ჯეკ ჰორნერთან საუბარმა შთააგონა. ჰორნერი ხომ ფილმ „იურული პერიოდის პარკის“ შემქმნელებს კონსულტაციებს უწევდა...

დინოზავრთა მოშენებას, ამ სიტყვის პირდაპირი გაგებით, მეცნიერი არ აპირებს, რადგან მისი მიზანი ევოლუციის პროცესის დე-

მონსტრირებაა. თუკი დინოზავრთა ანატომიური მახასიათებლები ქათმებს ექსპერიმენტის პროცესში აღმოაჩნდებათ, ე. ი. ფრინველები უძ-

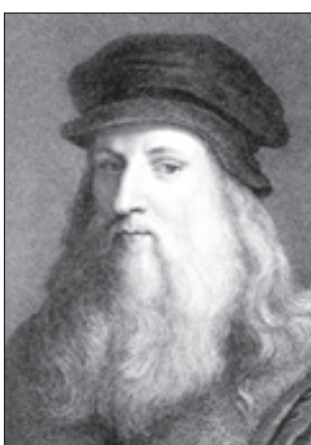
ალება მისცა, ევარაუდათ, რომ ოსტატის წინაპრები ახლო აღმოსავლეთის ერთ-ერთ ქვეყანაში დაიბადნენ, რადგან და ვინჩის თითის ანაბეჭდის ფორმა იქაური მოსახლეობის 60 პროცენტის „თითის რუკას“ წააგავს.

არაბი და ვინჩი

იტალიელი მეცნიერების აზრით, დიდი მოაზროვნე და მხატვარი და ვინჩი არაბთა შთამომავალი იყო. ახლახან მკვლევარებმა ამ ჰიპოთეზის დასაბუთება სცადეს.

მოახდინეს ლეონარდოს მარცხენა ხელის თითის ანაბეჭდის იდენტიფიცირება, რომელიც კრაკოვის ერთ-ერთ მუზეუმში დაცულ ქალის პორტრეტზე შემორჩა. გულდასმით ჩატარებულმა ანალიზმა მეცნიერებს საშუ-

სად აირჩივენ „მის პლასტიკურ ოპერასიას“?

9 ოქტომბერს უნგრეთში პლასტიკური ქირურგების პაციენტთა სილამაზის კონკურსი დაიწყო. ორგანიზატორების თქმით, „Miss Plastic Hungary 2009“ მსოფლიო სილამაზის კონკურსების ისტორიაში ამ სახის პირველი ღონისძიებაა.

კონკურსზე დაიშვებოდნენ მონაწილეობის მსურველები 18 წლის ასაკიდან, რომელთა ავადმყოფობის ისტორიაში ერთი პლასტიკური ოპერაცია მაინცა დაფიქსირებული, მხოლოდ აუცილებლად ოპერაცია და არა სხეულის კორექციისთვის გამოზნული სხვადასხვა სახის პროცედურა. ყველაზე ხშირად კონკურსანტთა შორის თმაგადანერგვებს, ლიპოსაქციაგამოვლილებს და სილიკონინანებს შეხედულობით. კონკურსის ყველა მონაწილე ორ ასაკობრივ ჯგუფში გადაანაწილეს — 30 წლამდე და 30 წლის ზემოთ. 50 მონაწილე ნახევარფინალში გავიდა, ფინალამდე კი მხოლოდ 20-მა მიაღწია. გამარჯვებული ყველა ასაკის კონკურსანტს შორის ერთადერთი უნდა ყოფილიყო და მას საჩუქრად ბინა ელოდა. მეორე და მესამე ადგილებზე გამსვლელებს, ასევე, „ოქროს“, „ვერცხლისა“ და „ბრინჯაოს“ პრიზიორთა პლასტიკურ ქირურგებს ძვირფასი საჩუქრები გადაეცათ.

სამთავრობო სდომა წყალქვეშ

მალდივის რესპუბლიკის ხელისუფლებამ გადაწყვიტა, გლობალური დათბობისკენ საზოგადოების ყურადღების მისაპყრობად სდომა წყალქვეშ გამართოს.

როგორც ცნობილი გახდა, მალდივის მინისტრები სპეციალურ მომზადებას გადაიანყვინთვამი, რათა 17 ოქტომბერს 6 მეტრის სიღრმეზე წყალქვეშ გამართონ სამთავრობო სდომა. სდომის თავმჯდომარე რესპუბლიკის პრეზიდენტის მოჰამედ ნაშიდი იქნება. მას სწავლების კურსი არ დასჭირდა, ვინაიდან უკვე სერტიფიცირებული მყვინთავია. სდომის დროს მინისტრები ერთმანეთს სპეციალური დაფებისა და პირობითი სიგნალების საშუალებით დაეკონტაქტებიან. თითოეულ მინისტრს სდომაზე თან უნდა ახლდეს დაივიგის ტერმინალური ინსტრუქტორი და სამხედრო დაცვა. ყვინთვით სდომას ხელისუფლების 14 წევრი, ანუ ყველა დაესწრება, იმ ერთადერთის გარდა, რომელსაც ყვინთვა სამედიცინო დასკვნის მიხედვით ეკრძალება. სდომაზე მინისტრები მიიღებენ მიმართვას, რომელიც მსოფლიო ქვეყნების ხელისუფლებებს მოუწოდებს, შეამცირონ მაცნე გამონაბოლქვები. დეკემბერში ამ მიმართვას კოპენჰაგენში კლიმატის ცვლილებებისადმი მიძღვნილ სამიტზეც წარადგენენ. სექტემბრის დასაწყისში ნაშიდი ამბობდა, რომ მალდივის დელეგაცია ბიუჯეტის სახსრების დაზოგვის მიზნით კოპენჰაგენში წასვლას არ აპირებს, მაგრამ რატომ შეიცვალა ეს პოზიცია პრეზიდენტმა, ცნობილი არაა. შეგახსენებთ, რომ გაეროს ექსპერტთა ჯგუფის ალიარებით, 2100 წლისთვის ზღვის დონის 18-59 სანტიმეტრით მოსალოდნელი აწევამალდივის კუნძულების სრულად ჩაძირვას გამოიწვევს. ეს კინიშნავს, რომ თუ კლიმატის ცვლილებებს მსოფლიო ვერ შეაჩერებს, ასნლეულის ბოლოსმალდივის 330 ათას მოქალაქეს საკუთარი ტერიტორია

რებს, მაგრამ რატომ შეიცვალა ეს პოზიცია პრეზიდენტმა, ცნობილი არაა. შეგახსენებთ, რომ გაეროს ექსპერტთა ჯგუფის ალიარებით, 2100 წლისთვის ზღვის დონის 18-59 სანტიმეტრით მოსალოდნელი აწევამალდივის კუნძულების სრულად ჩაძირვას გამოიწვევს. ეს კინიშნავს, რომ თუ კლიმატის ცვლილებებს მსოფლიო ვერ შეაჩერებს, ასნლეულის ბოლოსმალდივის 330 ათას მოქალაქეს საკუთარი ტერიტორია

ჩისტვის აპატიმრებენ საულის არაბეთში?

საულის არაბეთში მან აბდულ-ჯავადს ჯერ რიგანად გაროზავენ, შემდეგ კი ციხეში მიაბრძანებენ. მან მონაწილეობა მიიღო ლიბანის ტელეარხ „LBC“-ის თოქშოუში, რომელიც საულის არაბეთშიც გადაიცემა და მაცურებელს უამბო, რომ პირველი სექსი 14 წლის ასაკში ჰქონდა, შემდეგ კი ჟურნალისტებს თავისი საძინებელი დათვალაიერებინა.

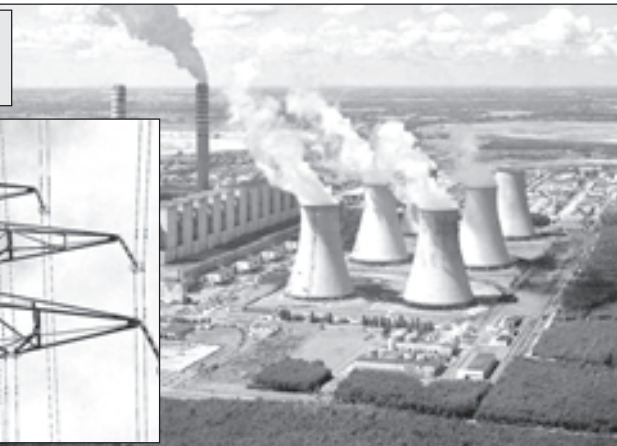
საულის არაბეთში სექსზე სახალხოდ საუბარი კატეგორიულად აკრძალულია. სწორედ ამის გამო აღნიშნული შოუს მაცურებელთაგან ორასამდე კაცმა აბდულ-ჯავადს სამართალდამცავ ორგანიზებში უჩილა. შედეგად აგვისტოში შოუს მთავარი გმირი დააპატიმრეს და 1000 ღვე-

დის შემდეგ ხუთწლიანი პატიმრობა მიუსაჯეს. მან აბდულ-ჯავადის ადვოკატი ირმუნება, რომ მისი დაცვის ქვეშ მყოფმა არ იცოდა, სექსზე საუბრები ეთერში თუ გადაიცემოდა და ცდილობს, როგორმე მიაღწიოს მისთვის სასჯელის შემსუბუქებას.

როგორ ავაგანოთ ელექტროსადგური?

მალაიის მკვიდრმა უილიამ კამკვამბამ მოაგროვა ყველაფერი, რაც კი ხელში მოხვდა და, არც მეტი, არც ნაკლები, ხუთგენერატორიანი ელექტროსადგური ააშენა.

ქარის დანადგარის აშენების იდეა კამკვამბას 2002 წლიდან ანვალებდა. მაშინ ის სწავლის საფასურის გადაუხდელობის გამო სკოლიდან გარიცხეს. 14 წლის მოზარდმა გადაწყვიტა, თვითგანათლებას შესდგომოდა და ადგილობრივი ბიბლიოთეკის ხშირი სტუმარიც გახდა. სწორედ იქ ნახა პირველად ქარის ელექტროსადგურის ფოტოსურათი.

„ყველა დამცინოდა, როცა ვამბობდი, რომ ქარის ნისქელის აშენებას ვაპირებდი. ფიქრობდნენ, რომ გავგიჟდი“, — ამბობს კამკვამბა. მას შემდეგ ბიჭი სურათზე გამოსახული ელექტროსადგურის ნაწილებისთვის სათანადო მასალას, მათ შორის, მოტოციკლეტებისა და ტრაქტორების ნაწილებს, პლასტიკურ მილებს და ავტომანქანების ძველ აკუმულატორებს ნაგავსაყრელებზე აგროვებდა. პირველი საქარე გენერატორის მშენებლობას სამი თვე მოანდომა, შემდეგ კი კიდევ ოთხი ააშენა. ყველაზე მაღალი 11 მეტრს აღწევს. მათგან მიღებული ენერგია კამკვამბას საცხოვრებელ დასახლებას ელექტროენერგითაც ამარაგებს და წყლის

რამდენ ინონის გოგრა?

ოჰაიოელმა მათემატიკის მასწავლებელმა კრისტი ჰარპმა მსოფლიოში ყველაზე დიდი — 782-კილოგრამიანი გოგრა გაზარდა. ამის შესახებ სხვადასხვა სფეროში მსოფლიო რეკორდების მარეგისტრირებული ორგანიზაცია „World Records Academy“ იუწყება.

დავბერდებით თუ ბავახალბაზრდავბებით?

როგორც იქნა, სიბერის დამამუხრუჭებელი ნამალიც გამოიგონეს. მეცნიერებმა „ბიოლოგიური საათის“ მიმართულების შეცვლითა და დაბერებულ-ჩამოშქვანარი კუნთების აღდგენის შედეგად გაახალგაზრდავების მექანიზმი აამუშავეს.

ამერიკელი მეცნიერებისა და კოპენჰაგენის უნივერსიტეტთან არსებული სპორტული მედიცინისა და ჯანსაღი დაბერების ინსტიტუტის სპეციალისტებმა ადამიანის კუნთოვან ქსოვილზე ლაბორატორიულ პირობებში მეთოდის დემონსტრირება უკვე მოახდინეს. მათი მტკიცებით, ბიოლოგიური სიგნალების სწორი ნაკრების მიწოდების შემთხვევაში ადამიანის დაბერებულ კუნთოვან ქსოვილს აღდგენის უნარი აქვს.

რამდენ ინონის გოგრა?

საძლოა, 500 დოლარს მიაღწიოს. ნინა რეკორდი 2007 წელს როდ-აილენდის მკვიდრმა ჯო ჯუტრასამ დაამყარა. მის მიერ მოწეული გოგრა 766 კილოგრამს იწონდა.

ვინ იტყვას ფეხურის პროსექსუალბო?

პარიზულმა საფეხურთო კლუბმა „პარი ფუტ გეიმ“ კლუბ „კრეტეი ბეზელს“ ადგილობრივი საფეხურთო ლიგის ხელმძღვანელობასთან უჩივლა. საქმე ისაა, რომ „კრეტეი ბეზელსმა“ ჩემპიონატის მორიგ მატჩზე „პარი ფუტ გეისთან“ თამაშზე უარი განაცხადა. მუსლიმანური „კრეტეი ბეზელსის“ ხელმძღვანელობის განცხადებით, მატჩზე უარის თქმის მიზეზი ის გახდა, რომ „პარი ფუტ გეიმის“ ჰომოსექსუალები თამაშობენ.

აღნიშნული მატჩი 4 ოქტომბერს უნდა გამართულიყო, მაგრამ პარიზის საფეხურთო კლუბის პრეზიდენტმა ერთი დღით ადრე ელექტ-

რონული ფოსტით წერილი მიიღო. წერილში ეწერა, რომ გუნდის წევრებიც ისლამს მისდევნენ, ვერ იტყვას-

ბენ ჰომოსექსუალებთან, ვინაიდან ეს გუნდის პრინციპების დარღვევა იქნება.

პარიზულთა აზრით, მონინააღმდეგეთა ამგვარი ქმედება არღვევს რასიზმისა და ჰომოფობიის საწინააღმდეგო კანონმდებლობას.

„პარი ფუტ გეის“ პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ მის გუნდში ჰომოსექსუალების გარდა „ჰეტეროსექსუალები, შავკანიანები, თეთრკანიანები, ჩრდილოაფრიკელები და სხვადასხვა რელიგიის მიმდევარნიც“ თამაშობენ.

რატომ არ უნდა იტყვას ფეხურთი ზღარბით?

კაცობრიობამ ფეხურთის სათამაშო ინსტრუმენტად, დიდი ხანია, ბურთი აღიარა, ამ ინსტრუმენტის როლში ზღარბის გამოყენებისას კი, გარდა იმისა, რომ ეკლესია აუცილებლად შეეერთება, გაგასამართლებენ კიდევ.

პოლონეთში ანალოგიური დანაშაულისთვის სამი ახალგაზრდა უკვე გაასამართლეს და თითოეულს სასჯელის სახით 30-საათიანი იძულებითი შრომაც მიუსაჯეს. კიდევ კარგად გადარჩენ. პოლონეთში ხომ ზღარბები განსაკუთრებული დაცვის ობიექტები არიან და მათი მკვლელობის ან დაჭრისთვის ადგილობრივი კანონი სასჯელს ითვალისწინებს.

ახლა ქვეყნის სამხრეთ-დასავლეთით მდებარე ქალაქ მილიჩის სასამართლოს განმარტებით, ზღარბის დასჯეტილებმა, ზღარბის წამებისათვის გასამართლებულ ახალგაზრდებს ინტერ-

ნეტით ზღარბების დაცვის საგანმანათლებლო პროგრამის გავლაც მოუწევთ. აღნიშნული პროგრამა ველურ ბუნებაში მცხოვრები ცხოველების დაცვის ორგანიზაცია „შეეარდენმა“ მოამზადა. სწორედ ამ ორგანიზაციის საარგებლოდ უკვე სახელგანთქმული „ფეხურთელები“

დაახლოებით 50 ევროს ეკვივალენტურ ჯარიმასაც გადაიხდიან. ბრალდებულებმა კანონის დაცვის ქვეშ მყოფი ზღარბის სიცოცხლისთვის საფრთხის შექმნაში თავი დამანაშავედ ცნეს. სასჯელს კი იოლად უმუშევრობის ხარჯზე გადაურჩნენ.

რამდენი მუსლიმანია მსოფლიოში?

მუსლიმანთა რაოდენობამ მსოფლიოს მასშტაბით 1,57 მილიარდს მიაღწია. ამერიკული კვლევის ცენტრის — „The Pew Forum on Religion & Public Life“ — მონაცემებით, დედამიწის მკვიდრთაგან ყოველი მეოთხე ისლამის მიმდევარია.

ყველაზე მეტი (დაახლოებით 203 მილიონი) მუსლიმანი ინდონეზიაში ცხოვრობს. მეორე ადგილზე პაკისტანია (174 მილიონი), მესამეზე — ინდოეთი (161 მილიონი), მეოთხეზე კი — ბანგლადეში (145 მილიონი). სულ აზიის მუსლიმანთა საერთო რაოდენობის 62%-ია კონცენტრირებული. ევროპაში მეცნიერებმა 38 მილიონი მუსლიმანი დათვალეს (მთელი

რაოდენობის 5%). მსოფლიო მუსლიმანთა 90% სუნიტია, მხოლოდ 10% — შიიტია. წინა კვლევის მიხედვით, მსოფლიოში ყოველი მეხუთე მოქალაქე მუსლიმანი იყო. ამჟამად დედამიწაზე ყველაზე ფართოდ გავრცელებული რელიგია ქრისტიანობაა, მას 2 მილიარდზე მეტი აღმსარებელი ჰყავს. ისლამი ამ მხრივ მეორე ადგილზეა, მომდევნო ადგილს კი ინდუიზმი იკავებს.

9 ოქტომბრის ღამეს სენსაციური ამბავი გახმაურდა, ცენტრალური ჩინეთის მკვიდრმა, რომლის სახელიც, ცხადია, არ ხმაურდება, ლატარეაში 53 მილიონი აშშ დოლარი მოიგო.

როგორც ლატარეის ბილეთების რეალიზაციის პროცესში ცენტრში ამბობენ, ამ ბედნიერმა ქვეყანაში ყველა რეკორდს მოხსნა და ყველაზე დიდი ჯეკპოტი მოიგო. შეგახსენებთ, რომ 2007 წლის 27

ვის უნდა 53 მილიონი?

რის ხელმძღვანელები შეიკრიბნენ და დეტალურად განიხილეს ბედნიერი ბილეთის მფლობელის ვინაობის საიდუმლოდ შენახვისა და მისთვის თანხის გადაცემის საკითხები.

ორი წლის წინათ ჩინეთის მოქალაქე ლატარეაში 14 მილიონი დოლარი მოიგო და იმ დროისთვის რეკორდი დაამყარა. მაშინდელმა გამარჯვებულმა ამისთვის საკუთარი სისტემა შეიმუშავა და ხუთნახევარ დოლარად იყიდა ერთბაშად 20 ბილეთი, რომლებზეც ერთი და იგივე ორნიშნა ციფრები იყო. ამის შემდეგ ლატარეის ორგანიზატორებმა ყველა მონაწილეს მოუწოდეს, თამაში მხოლოდ გართობად აღექვათ და რეალურად შეეფასებინათ საკუთ-

რი ფინანსური შესაძლებლობები. ლატარეის ჩინეთმა მწვანე შუქი 1987 წელს აუწიო. ამონაგები სპორტის, განათლების, ჯანდაცვისა და ინვალიდთა მოვლის სფეროებს ხმარდებოდა. ლატარეის შესახებ კანონი ითვალისწინებს, რომ შემოსავლიდან, სულ მცირე, 35% საზოგადოებრივ კეთილდღეობას უნდა მოხმარდეს.

უკანასკნელი წლების მსხვილმა მოგებებმა ჩინეთში ლატარეა ძალზე პოპულარულ გასართობად აქცია. შარშან მთელი ქვეყნის მასშტაბით 100 მილიარდი იუანის საერთო ღირებულების ბილეთები გაიყიდა, რაც, თავის მხრივ, ახალი რეკორდს გახდა ბოლო 20 წლის მანძილზე ბილეთების მიხედვით.

კომპანიამ არ მოინდომა, მილიონებამ ღირებული საჩუქარი გაეკეთებინა თავისი კლიენტებისთვის და აბსოლუტურად ყველა შეკვეთა გააუქმა. გამოძიების პროცესში გაიკვია, რომ ყველაფერი კომპიუტერულ სისტემაში დაშვებული ტექნიკური შეცდომის ბრალი იყო და ფასდაკლებით ბილეთები სულ ორი საათის განმავლობაში იყიდებოდა.

მიუხედავად ბაბიის ბაბიის ბაბიის ბაბიის ბაბიის 475 დოლარად შეაფასეს

გენეოლოგი მეგან სმოლენიკისა და „The New York Times“-ის ცნობით, 1850 წელს აშშ ამჟამინდელი პირველი ლედის წინაპარი 475 დოლარად შეაფასეს. ის სამხრეთ კაროლინის მემამულის ანდერსონის მოიხსენიება როგორც „ზანგის გოგო მალვინა“.

მემამულის გარდაცვალების შემდეგ მონა გოგონა მალვინა ჯორჯიაში, მემამულის ქალიშვილისა და სიძის — კრისტინა და ჰენრი შილდების ფერმაში გადაიყვანეს. 1859 წელს 15 წლის მალვინას 40-ს მიტანებული უცნობი თეთრკანიანი მამაკაცისგან ბავშვი შეეძინა. ბავშვს დოლფუს შილდს ერქვა და მიუღო ობამას პაპის პაპის პაპის პაპა გახლდათ. 1870 წლის ჩანაწერებში დოლფუს შილდის და მალვინას კიდევ სამი შვილი მულატებად მოიხსენიებან. მალვინა შილდის 1938 წელს გარდაიცვალა. მისი გარდაცვალების მოწმობაში მშობლების გრაფა გახაზულია. ყოფილმა მონამ, რო-

გორც ჩანს, არ იცოდა, ვინ იყვნენ მისი დედ-მამა. დოლფუს შილდსი მონობის გადავარდნის შემდეგ ბირმინგემში, ალაბამას შტატში გადასახლდა და წარმატებულად ისწავლა დურგლობა. 1900 წელს მას ბირმინგემში უკვე საკუთარი სახლი ჰქონდა, 11 წლის შემდეგ კი — სადურგლო კომპანიის მფლობელი იყო. დოლფუსს სეგრეგაციის პერიოდში „თეთრებთან“ ჰქონდა ურთიერთობა, მისი სადურგლო

„თეთრების“ კვარტალში მდებარეობდა და ადგილობრივი მცხოვრებნი მისი მუდმივი კლიენტები იყვნენ. 1950 წელს დოლფუსი 91 წლის ასაკში გარდაიცვალა. დოლფუსის შვილიშვილი — მხატვარი პერნელ შილდსი — მიშელის პაპის პაპა — 1950 წელს ჩიკაგოში გადასახლდა. სწორედ ამ ქალაქში დაიბადა 1964 წლის 17 იანვარს აშშ მომავალი პირველი ლედი მიშელი.

მორიგი კომპიუტერული აბაღუბდის წყალობით, აშშ-დან ინდოეთში გადაფრენის საფასური 20-ჯერ შემცირდა და ავიაკომპანია ბრიტანეთის ავიანავების ათასობით მგზავრმა ბილეთები 800-ის ნაცვლად 40 დოლარად შეიძინა, მაგრამ მგზავრობა ვერ მოასწრეს — ავიაგადამყვანმა ბილეთები გაყალბებულად გამოაცხადა.

რას ეჩივს კომპიუტერი ბრიტანეთის ავიანავებს?

კომპანიამ არ მოინდომა, მილიონებამ ღირებული საჩუქარი გაეკეთებინა თავისი კლიენტებისთვის და აბსოლუტურად ყველა შეკვეთა გააუქმა. გამოძიების პროცესში გაიკვია, რომ ყველაფერი კომპიუტერულ სისტემაში დაშვებული ტექნიკური შეცდომის ბრალი იყო და ფასდაკლებით ბილეთები სულ ორი საათის განმავლობაში იყიდებოდა.

ბოდა, მაგრამ ინფორმაცია უსწრაფესად გავრცელდა მოგზაურთა ინტერნეტფორუმებზე. შეკვეთების გაუქმების თაობაზე ინფორმაციის მიღების შემდეგ აღმოჩნდა მგზავრებმა აშშ ტრანსპორტის სამინისტროს მიმართეს. ახლა ამ საქმეს ეს სამინისტროც შეისწავლის და მომხმარებელთა უფლებების დაცვის განყოფილება.

შვარხანეგერა პირველი გეოლოგიკოსის სახელობის დღესასწაული დაანუს

კალიფორნიის გუბერნატორმა არნოლდ შვარცენგერმა ხელი მოაწერა კანონპროექტს, რომელმაც შტატების ისტორიაში პირველად საკუთარი არატრადიციული სექსუალური ორიენტაციის ალიარების შემდეგ თანამდებობაზე არჩეული ამერიკელის შარვი მილკის სახელი უნდა უკვდავყოს.

უკვე დამტკიცებული კანონის თანახმად, ამიერიდან ყოველწლიურად მთელი შტატი აღნიშნავს მილკის დაბადების დღეს — 22 მაისს, თუმცა ეს დღესასწაული კალიფორნიაში დასვენების დღედ არ ცხადდება.

ვიმლიკი 1978 წელს სან-ფრანცისკოს საკანონმდებლო ორგანოში სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად აირჩიეს. იმავე წლის 27 ნოემბერს კის ქალაქის მერთან — ჯორჯ მოსკოსთან ერთად მოკლეს. მკვლელობა დენ უაიტმა ციხეში ხუთი წელი გაატარა და გათავისუფლების შემდეგ თავი მოიკლა. 2009 წლის აგვისტოში აშშ პრეზიდენტმა ბარაკ ობამამ უკვე გარდაცვლილი შარვი მილკი თავისუფლების მედლით დააჯილდოვა.

რატომ უჩივს ნოდარ ღუმბაძემ პილოტს თვითმფრინავის მთავარდროშის შეჯახება

„ნიანგი“ 1923 წლის 3 ივნისს გამოვიდა. მას შემდეგ თითქმის ერთი საუკუნე გავიდა. ჟურნალმა ყველაფერს და ყველანაირ დროს გაუძლო, გარდა დღევანდელია. სამგზის ლტოლვილს ამჟამად იძულებითი შესვენება აქვს, ხან ვის შეეკედლა და ხან — ვის. როგორც ირკვევა, ადგილმდებარეობის ცვლამ და ზოგჯერ უსახლკაროდ დარჩენამაც უარყოფითი გავლენა მოახდინა მის ჯანმრთელობაზე. დალოცოს ღმერთმა გაზეთ „საქართველო და მსოფლიოს“ რედაქცია. მისი თანადგომითა და დახმარებით მოგვეცა საშუალება, გაგაცნოთ თქვენი საყვარელი ჟურნალის ანი და პოე.

„ცნობილია, რომ ქართველ ხალხს ხუმრობა მეტად ეხერხება და უყვარს, — ამ მარტივი წინადადებით იწყებს „ნიანგი“ თავის რთულ მოღვაწეობას. დაიწყოთ იქიდან, თუ როგორ გაჩნდა ჟურნალის სახელწოდება. „სარედაქციო კოლეგია დიდხანს ფიქრობდა ჟურნალისთვის რაიმე ორიგინალური სახელის გამოგონებაზე, მაგრამ ამაოდ...“

სწორედ ამ დროს ამუშავდა ჩათახის თუჯის ჩამომსხმელი ქარხანა. ქარხნის გახსნის ზეიშზე საპატიო სტუმრებად მიუწვევიათ იმდროინდელი უსახელო, მაგრამ სახუმარო ჟურნალის სარედაქციო კოლეგიის წევრები. წარმოების დათვალეობის დროს ერთ მიყრუებულ მაღაროში სილიბისტრო თოდრია („ნიანგის“ პირველი რედაქტორი) გადაპყრია რაღაც უზარმაზარ ცხოველს და უყვირია: „აქ ნიანგია!“ და სახელიც გაჩნდა. ასე დაიწყო პატარა „ნიანგის“ დიდი და რთული მოღვაწეობა. დღეს იგი 86 წლისაა. ეს იმით საყურადღებოდ, რომელთაც ჟურნალის სახელწოდება ურუსული „კოროკოდილიდან“ ნათარგმნი ჰგონიათ. ზოგმა შეიძლება არც კი იცოდეს და ზოგს მინდა, შევხსენო, რომ სილიბისტრო თოდრია დაკრძალული იყო მთაწმინდის პანთეონში.

ჟურნალის სანაქბოდ და ჩვენს სატრეზობოდ უნდა ითქვას, რომ მთავარი რედაქტორები და სარედაქციო კოლეგიის წევრები მუდამ გამორჩე-

ული ადამიანები იყვნენ. რჩეულთა შორის რჩეული ნოდარ ღუმბაძე გახლდათ. იგი გაჭირვებაშიც არ კარგავდა იუმორს. აქვე ამის დასადასტურებლად ერთი ამბავი მინდა, მოვიგონო.

მოსკოვიდან მომავალ თვითმფრინავს მწერალთა დელეგაცია მოჰყვებოდა, მათ შორის ნოდარიც იყო. თბილისს რომ მოუახლოვდნენ და თვითმფრინავი დასაჯდომად მოემზადა, მოულოდნელად შეზარდა. ატყდა განგაში, სტიუარდესებისა და ეკიპაჟის წევრების წინ და უკან სირბილი. თურმე „შასი“ არ იხსნებოდა. ნოდარი სავარძელში იჯდა და ყველაფერ ამას თვალყურს ადევნებდა. მოსალოდნელი ტრაგედიის წინ სიჩუმე ნოდარს დაურღვევია: „ლიოტჩიკი! თუ ძმა ხარ, ეგ თვითმფრინავი პირდაპირ მთაწმინდას დაუმიზნე. აქ ვინცა ვართ, ყველას იქ გვინდა დასაფლავება და ბარემ იოლად გამოვალთ, პრიაპო ნა მთაწმინდუ“. გარდაცვალებიდან 25 წლის თავზე ნოდარ ღუმბაძის ოცნება სინამდვილედ იქცა.

უნდა აღინიშნოს, რომ დღევანდელი მთაწმინდასთან შედარებით იმდროინდელი რედაქტორები ბუნვის ხიდზე გადიოდნენ. კარგი ხუმრობაც უნდა ცოდნოდ და შეცდომაც არ უნდა დაეშვათ. ყველანაირი ხუმრობა კომუნისტების სასარგებლოდ უნდა დამთავრებულიყო. პატარა შეცდომა და ცეკას ბიუროზე ამოყოფდნენ

— ჩვენო საყვარელო „ნიანგი“, გეყოფა ახლა, 86 წელი შეგისრულდა, შენც დაისვენე და ჩვენც დაგვასვენე!
— სანამ თქვენ იქნებით ამ ქვეყანაზე, რა დამასვენებს?!

ჯ.ლოლუსა ნახატი

თავს. ეს კი რასაც ნიშნავდა, იმ თაობის ხალხმა კარგად ვიცით. ასეთ ქარცეცხლში გაიარეს გრიგოლ აბაშიძემ, კარგად კალაძემ, ვახტანგ ჭელიძემ, ელგუჯა მალრაძემ, ნიკო შველიძემ, ნოდარ ღუმბაძემ, ზურაბ გეგუაშვილმა, ზაურ ბოლქვაძემ. აქ ჩამოთვლილი რვა რედაქტორიდან სამი ბენვის ხიდიდან გადმოვიარდა და კისერიც მოიტეხა. უფრო ზუსტად, მოხსენს, სიმართლის თქმა როგორ გაბედო. ზოგმა კი თავი აარდა მწვავე კრიტიკას.

მახსოვს, ელემენტარული კორექტურა გაიპარა. სტამბის მისამართი იყო „ლენინის ქ. № 14“. შეცდომით დაიბეჭდა „ლენინი 14“. ცენტრალურმა კომიტეტმა ახსნა-განმარტებითი ბარათი მოითხოვა და ტელეფონითაც შეგვატყობი-

ნეს, ჩვენ ერთი ლენინი გვყავსო. რა თქმა უნდა, იოლად გადავრჩით. ასეთი რამ ოცდაათიან წლებში დახვედრის ტოლფასი იყო. ამ შემთხვევაში ყველაზე საშიში მეორე მსოფლიო ომის წინა პერიოდი იყო, კარგად უნდა გცოდნოდ, რაზე ხუმრობდი, რათა შენი ხუმრობა უკანასკნელი არ აღმოჩენილიყო, ზეპირად ნათქვამიც კი.

საინტერესოა 1938 წლის არქივი. ჟურნალის რედაქტორები ხშირად იცვლებოდნენ. ნოდარც ამაზე მიგვანიშნებს. პასუხისმგებელი რედაქტორის მოვალეობის აღმასრულებელი სანდრო ეული (ქურიძე), რომელიც „ნიანგში“ გადმოსვლამდე ეროვნული ბიბლიოთეკის დირექტორი იყო, როგორც ირკვევა, მაინც და-

იუმორით არ გამოირჩეოდა. ერთხელ მასთან მეგობარი მისულა თხოვნით: ძალიან მიჭირს და, იქნებ, სადმე სამსახურში მომანყუო. ამ დროს თბილისში ახალი წესი შემოიღეს — რუსთაველის გამზირზე ღერძულა ხაზის გადაკვეთის შემთხვევაში ფეხით მოსიარულეს 10 მანეთით აჯარიმებდნენ. ხაზზე მოსიარულე მილიციელი კი თვალდაცმევებით ემებდა მსხვერპლს. ბატონმა სანდრომ მეგობარს ურჩია: „დილით ადრე ადექი, ათჯერ გადაკვეთე თეთრი ხაზი და სანამ მილიციელი მოვუარის მოვალეობის აღმასრულებელი სანდრო ეული (ქურიძე), რომელიც „ნიანგში“ გადმოსვლამდე ეროვნული ბიბლიოთეკის დირექტორი იყო, როგორც ირკვევა, მაინც და-

უნდა ყოფილიყო. მაგალითად:

„წალვერი. წალვერის კეთილმომწყობმა რომანოზ ცხადაძემ აბანო გაზაფხულამდე დაექტა; ამ „ლონისძიებს“ იმით ასაბუთებს, რომ მოსალოდნელია ზამთარში ცხელი აბანოდან გამოსული ხალხის გაციება“.

„ჩხორონყუ. რასიგაზო ბიუროს გამგემ ჭყუიამ ხელმომწერებზე მოსულ ჟურნალ-გაზეთებს თავის კანტორაში მიუჩინა ბინა ასეთი წარწერით: „ვინც მოასწრებს, მისია“. ჟურნალ-გაზეთების დატაცებაში ყველა გამვლელ-გამომვლულს აქვს მონაწილეობის მიღების უფლება“.

განსაკუთრებულ ყურადღებას იპყრობს კრიტიკა მასწავლებლებისადმი.

„გამოცდილი მასწავლებელი გამზადებ ექსტრენათ და თათარიანხათ სტუდენტებს უმაღლესი სკოლისათვის რუსულში, მათემატიკაში, გეომეტრიკაში, ქართულში და ფრანციცულში და, აგრეთვე, ყველა საგნებში ვასწორებ ფორერკს ლამაზათ და კობხათ“.

მისამართი: ბრმა ნაწლავის ჩიხი №215“.

ძვირფასო მკითხველო! ახლად გამოჩეკილ „ნიანგს“ შემდგომში გამოუჩნდნენ აქტიური მკითხველები და სარედაქციო კოლეგიის წევრები. ესენი იყვნენ ცოცხალი კლასიკოსები: კონსტანტინე გამსახურდია, აკაკი ბელიაშვილი, ირაკლი აბაშიძე, იოსებ გრიშაშვილი, იოსებ ნონეშვილი, უჩა ჯაფარიძე, სიკო ფაშალოშვილი.

ახლა კი, დროებით მიძინებულ „ნიანგს“ ამხნვეებს და არ ივნიყვებს ცოცხალი კლასიკოსი, მისი ერთგული მოვალეობი და სარედაქციო კოლეგიის წევრი, ბატონი ჭაბუა ამირეჯიბი.

შანი სისარულია

ACM Group www.fact.ge
FACT

მედიანიუსი
საინფორმაციო სააგენტო
http://www.medianews.ge

საქართველო ინტერნეტ რეზეს სერვისი
http://www.geworld.net

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
მთავარი რედაქტორის მოადგილეები:
არამაზ სანაგულია, ზონდო მინარაშვილი
ტექნიკური რედაქტორი ლევან ზანაშვილი
ვებრედაქტორი გიორგი ხაბთაძე
რეალიზაციის მენეჯერი ლევან ბუაძე, ოფისმენეჯერი თათია ვაშაქიძე,
რეკლამის მენეჯერი ეთარ კასრაძე (899 110 200)
გაზეთის ხელმძღვანელოვს თავისუფალი პრესის პრინციპები.
მისამართი: თბილისი, ამბროლაურის ქ. № 166/5
ტელ.: 38-41-97; e-mail: info@geworld.net

უნივერსალური წყალი „ისიდა“
მათთვის, ვისთვისაც კიჩრასია ჯანმრთელობა

სუფრის წყალი „ისიდა“ აკმაყოფილებს ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის („ჯანმო“) მოთხოვნებს და შეიცავს ადამიანისთვის აუცილებელ და შეუცვლელ მიკროელემენტებს დღიური ნორმის ოდენობით:

იოდი — ხელს უწყობს დედის ორგანიზმში ნაყოფის განვითარებას (დეფიციტი იწვევს კრეტინიზმს); მოქმედებს მოზარდის ნორმალურ განვითარებაზე; იცავს ადამიანს ჩიყვისგან; მოქმედებს გულ-სისხლძარღვთა და ცენტრალურ ნერვულ სისტემაზე.

ფტორი — მინერალიზაციის პროცესების ბიოკატალიზატორია. მისი დეფიციტი იწვევს მინერალიზაციის დარღვევას, კბილის კარიესს.

მანგანუმი — მოქმედებს ჰორმონებსა და ფერმენტებზე. მისი დეფიციტი იწვევს ინსულიარული აპარატის მოშლას, პოტენციის დაქვეითებასა და პათოლოგიურ სიმსუქნეს.

კალციუმი — მონაწილეობს ძვლის უჯრედების წარმოქმნაში. მოქმედებს სისხლის შედეგებაზე, ნერვული იმპულსების გადაცემაზე, ფერმენტული პროცესების აქტივობაზე.

კალიუმი — უზრუნველყოფს გულის კუნთის მუშაობასა და მის ბუნებრივ აქტივობას, ხელს უწყობს მესხიერების გაუმჯობესებას.

მაგნიუმი — ამაგრებს ჩონჩხის ძვლებს, კბილის მინაქარს. ხელს უწყობს თირკმელების, ღვიძლის, გულისა და ტვინის ნორმალურ ფუნქციონირებას.

ნატრიუმი — ფიზიოლოგიური (უჯრედგარეთ) სითხის ძირითადი შემადგენელი ნაწილია. არეგულირებს სისხლის წნევას და იცავს სისხლის ბუფერობას.

თუთია — შედის თითქმის ყველა უჯრედის შემადგენლობაში, არეგულირებს მოზარდი ორგანიზმის ნორმალურ განვითარებასა და სქესობრივ მომწიფებას.

საერთო მინერალიზაცია შეადგენს 350 მგ/ლიტრზე, რაც უზრუნველყოფს გულის კუნთის ნორმალურ მუშაობას, ტვინის ქერქისა და ქერქქვეშა ცენტრების აქტივობას, თირკმლის ნორმალურ ფუნქციონირებას, ზრდის ღვიძლის დეტოქსიკაციურ ფუნქციას და ინარჩუნებს ძვლოვანი ქსოვილების ნორმალურ შემადგენლობას.

„ისიდა“ გამიზნულია ოჯახური მოხმარებისთვის, ისხმება 20 ლიტრიან ბალონებში.

**მსაკრეაბა დაკაონ თბილისი: 899-16-30-219 890-26-15-15 (ოფისი);
კასთავი: 890-11-50-99; 895-91-24-14.**